

No:1

Y. HGK.,

E. 2017/1110,

K. 2017/860,

T. 26.4.2017

SİGORTA SÖZLEŞMESİ • YETKİLİ MAHKEME • BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Taraflar arasındaki “tazminat” davasından dolayı yapılan yargılama sonunda Ankara 2. Asliye Hukuk Mahkemesi’nce “dava dilekçesinin yetkisizlik nedeni ile reddine” dair verilen 26.05.2011 gün ve 2011/115 E., 2011/259 K. sayılı kararın temyizden incelenmesi davacı vekili tarafından istenilmesi üzerine Yargıtay 17. Hukuk Dairesi’nin 12.12.2012 gün ve 2011/13188 E., 2012/13953 K. sayılı kararı ile;

"...Davacı vekili, davacının yolcu olarak bulunduğu araç ile davalıların işleteni ve trafik sigortacısı olduğu aracın çarpışması sonucu müvekkilinin yaralandığını belirterek, şimdilik 1.000,00.-TL sürekli ve geçici çalışma gücü kaybı ve 20.000,00.-TL manevi tazminatın İzzet yönünden olay, sigorta şirketi yönünden 16.03.2011 temerrüt tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile tahsilini talep ve dava etmiştir.

Davalı ... vekili, yetki itirazında bulunarak davanın reddini savunmuştur.

Davalı ..... Sigorta A.Ş. vekili, davanın reddini savunmuştur. Mahkemece, iddia, savunma, toplanan kanıtlara göre; sigorta şirketlerinin bölge müdürlüklerinin şube niteliğinde olmadığı ve davalının ticari merkezinin İstanbul olduğu, kazanın vuku bulunduğu yerin ortak yetkili mahkeme olduğu gerekçesi ile dava dilekçesinin yetkisizlik nedeni ile reddine karar verilmiş; hüküm, davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Dava, trafik kazasından kaynaklanan destekten yoksun kalma tazminatı istemine ilişkindir.

Mahkemece, sigorta şirketlerinin bölge müdürlüklerinin şube niteliğinde olmadığı ve kazanın vuku bulunduğu yerin ortak yetkili mahkeme olduğu gerekçesiyle davalının yetki itirazının kabulüne karar verilmiştir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesi ile ZMSS Genel Şartlarının C.7.maddesinde, motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davaların sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılacağı gibi, kazanın vuku bulunduğu yer mahkemesinde de açılacağı düzenlenmiştir.

Somut olayda, kaza Safranbolu İlçesinde vuku bulmuş, sigorta poliçesi de Karabük İlinde tanzim edilmiştir. Davacı vekilinin davayı, sigortacının bir acenteden daha yetkili organı olan Orta Anadolu Bölge Müdürlüğü'nün bulunduğu Ankara'da açtığı gözetilerek yetki itirazının reddi ile işin esasına girilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi doğru görülmemiştir..." gerekçesiyle oyçokluğu ile bozularak dosya yerine geri çevrilmekle yeniden yapılan yargılama sonunda mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

HUKUK GENEL KURULU KARARI

Hukuk Genel Kurulunca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüldü:

Dava trafik kazasından kaynaklanan tazminat istemine ilişkindir.

Mahkemece yetki itirazının kabulü ile dava dilekçesinin yetkisizlik nedeniyle reddine ve dosyanın Safranbolu Asliye Hukuk Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmiş, davacı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine hüküm, Özel Dairece yukarıda başlık bölümünde yer alan gerekçelerle oyçokluğu ile bozulmuştur.

Mahkemece, yetkili olmayan bir mahkemenin yorum yoluyla yetkili sayılmasının mümkün olmadığı gerekçesiyle önceki kararında direnilmiştir. Direnme kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Direnme yolu ile Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık, trafik kazası sonucu yaralanma nedenine dayalı olarak sigorta şirketi aleyhine açılan tazminat davasında, sigorta şirketinin bölge müdürlüğünün bulunduğu yerin yetkili olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun görevli ve yetkili mahkemeyi düzenleyen 110. maddesinde motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davaların, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabileceği düzenlenmiştir.

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (Trafik Sigortası) Genel Şartlarının C.7 maddesinde de yetkili mahkemeler belirlenmiş, Kanundaki yetki kuralı aynen tekrar edilmiştir. Sigorta

Şirketleri ve Reasürans Şirketlerinin Kuruluş ve Çalışma Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin 10. maddesinde, şirketlerin bölge müdürlükleri ve şube açmak suretiyle yurt içinde teşkilatlanmasının, yurt dışında şube veya temsilcilik açması ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla serbest olduğu, ancak bu şekilde faaliyete başlanmasını ve faaliyetin sona erdirilmesini müteakip bir ay içinde şirketçe Müsteşarlığa bildirimde bulunulması gerektiği düzenlenmiştir.

Mevcut bu düzenleme dikkate alındığında Sigorta Şirketleri ve Reasürans Şirketlerinin Kuruluş ve Çalışma Esaslarına İlişkin Yönetmelik hükümleri uyarınca bölge müdürlüğü yapılanmasına izin verilmiş, genel müdürlük ile şube ve acenteler arasında bölge müdürlüğü adında bir yapılanmanın kurulabileceği kabul edilmiştir.

Somut olayda 14.02.2011 tarihinde meydana gelen trafik kazasında olay yeri Karabük-Safranbolu'dur. Zorunlu mali sorumluluk sigorta poliçesi ..... plakalı araç sahibi ... ile F.Sigorta A.Ş (..... Sigorta A.Ş), Güneş Trafik Müşavirliği Ö..... adlı acente arasında düzenlenmiştir. Dosya içindeki poliçede yetki ile ilgili madde bulunmamaktadır. Davalı ...'nin yerleşim yeri Karabük-Safranbolu, davalı şirketin genel merkez adresi ise İstanbul'dur. Davacı vekili davayı, bölge müdürlüğünün bulunduğu yer olan Ankara'da açmıştır. Mahkeme kazanın meydana geldiği yer mahkemesinin ortak yetkili mahkeme olduğu gerekçesi ile yetkisizlik kararı vermiştir.

Mevcut bu durum karşısında merkez veya şubenin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemeleri, Kanun (2918 s. KTK) uyarınca yetkili kabul edildiğine göre, acente ve şubeyi denetleyen üst mercii olan, genel merkezin emir ve talimatı doğrultusunda çalışan ve yetkisi şubeye göre daha fazla olan bölge müdürlüğünün bulunduğu yer mahkemesinin de yetkili olduğunu kabul etmek gerekir.

Hukuk Genel Kurulunda yapılan görüşmeler sırasında 2918 s. KTK 110/2. maddesinde bölge müdürlüğünün yetkili olduğu yönünde bir düzenleme bulunmadığı, yorum yolu ile bu sonuca ulaşamayacağı, bu bakımdan direnme kararının onanması gerektiği ileri sürülmüş ise de, bu görüş Kurul çoğunluğu tarafından benimsenmemiştir.

Hal böyle olunca Hukuk Genel Kurulunca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulmak gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır.

Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

SONUÇ

Davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile, direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı BOZULMASINA, istek halinde temyiz peşin harcının yatırana geri verilmesine, karar düzeltme yolu açık olmak üzere 26.04.2017 gününde oyçokluğu ile karar verildi.

(İstanbul Barosu 5/2017)

Y.HGK.

E: 2014/4-1139

K: 2016/628

T:25/05/2016

KAMU GÖREVLİSİ • KİŞİSEL KUSURU

ÖZET: Davacının istemi, davalı kamu görevlisinin yetkisini kullanırken veya görevini yerine getirirken meydana gelen bir zarardan dolayı tazminat istemine ilişkin olmayıp, davalının idari tahkikat sırasındaki ifadesinde kullandığı cümlelerin davacının kişilik haklarına saldırı oluşturmasından dolayı tazminat istemine ilişkin olması nedeni ile işin esası incelenerek varılacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken davanın husumet nedeni ile reddi isabetli olmayıp kararın bozulması gerekmiştir.

(... Dava, kişilik haklarına saldırı nedeni ile manevi tazminat ödetilmesi istemine ilişkindir. Mahkemece istem husumet nedeni ile reddedilmiş; karar davacı tarafından temyiz olunmuştur.

Davacı, Dokuz Eylül Üniversitesi K. Bölüm başkanı olduğunu, davalının da aynı bölümde öğretim üyesi olduğunu, hakkında üniversite tarafından yapılan idari tahkikat sırasında davalının dinlendiğini, davalının beyanlarının kendisine yönelik hakaret ve iftira niteliğinde bulunduğunu iddia ederek uğradığı manevi zararın ödetilmesini istemiştir.

Davalı, davanın haksız ve hukuka aykırı olduğunu savunarak reddedilmesini istemiştir.

Mahkemece, Anayasamızın 129/5. maddesi, 657 sayılı yasanın 13. maddeleri uyarınca kamu görevlisine karşı dava açılmayacağı gerekçesi ile istem husumet nedeni ile reddedilmiştir.

Dosya arasındaki bilgi ve belgelerden, tarafların Dokuz Eylül Üniversitesi K. Bölümünde öğretim üyesi oldukları, davacı hakkındaki şikayetler nedeni ile Üniversite tarafından açılan idari tahkikat sırasında davalının ifadesine başvuruldu, davanın da bu ifadeye yer alan beyanların davacının kişilik haklarına saldırı oluşturduğu iddiasına dayalı olarak açıldığı anlaşılmaktadır.

Davacının istemi, davalı kamu görevlisinin yetkisini kullanırken veya görevini yerine getirirken meydana gelen bir zarardan dolayı tazminat istemine ilişkin olmayıp, davalının idari tahkikat sırasındaki ifadesinde kullandığı cümlelerin davacının kişilik haklarına saldırı oluşturmasından dolayı tazminat istemine ilişkin olması nedeni ile işin esası incelenerek varılacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken davanın husumet nedeni ile reddi isabetli olmayıp kararın bozulması gerekmiştir...) gerekçesiyle bozularak dosya yerine geri çevrilmekle, yeniden yapılan yargılama sonunda, mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

TEMYİZ EDEN : Davacı vekili

HUKUK GENEL KURULU KARARI

Hukuk Genel Kurulunca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra gereği görüldü:

Tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dosyadaki tutanak ve kanıtlara, bozma kararında açıklanan gerektirici nedenlere göre, özellikle; Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 30.04.2014 gün ve 2013/4-1537 E. - 2014/573 K. ve 21.05.2014 gün ve 2013/4-1601 E. - 2014/681 K. sayılı ilamlarında da aynı ilkelerin kabul edilmiş olmasına göre Hukuk Genel Kurulunca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulmak gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır.

Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

SONUÇ

Davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile, direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı BOZULMASINA, istek halinde temyiz peşin harcının yatırana geri verilmesine, 25.05.2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Y. 1. HD.,

E. 2011/6962,

K. 2011/7929,

T. 06.07.2011

EHLİYETSİZ KİŞİNİN İŞLEMLERİ

ÖZET: Ehliyetsiz kişinin yaptığı işlemler geçersiz olup, karşı tarafın iyiniyetli olması o işlemleri geçerli kılmaz. Ehliyetsizlik ile muvazaa olgusu birlikte ileri sürülmüş ise ilk önce ehliyetsizlik durumu incelenmelidir.

Davacılar, miras bırakanları M.K. adına kayıtlı, arsa vasfındaki 681 ada, 21 parsel sayılı taşınmazın, fikir ve elbirliği içinde olan davalıların hileli davranışları sonucu S.S. .... Yapı Kooperatif ile kat karşılığı inşaat sözleşmesi yapılacağı telkiniyle davalı F.T.'a satış yoluyla devrinin sağladığını, temlik işleminin yapıldığı tarihte murislerinin 80 yaşında olup hukuki işlemin sonuçlarını idrak ve algılama yeteneğinin olmadığını ileri sürerek, tapu kaydının iptali ile adlarına tescilini olmadığı takdirde fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 10.000.00 TL. maddi tazminatın davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline karar verilmesini istemiştir. Davalılar, davanın zamanaşımına uğradığını, davacıların murisi ile A.E. arasında kat karşılığı inşaat sözleşmesi yapıldığını taşınmazdaki diğer paydaşların payı gibi murislerinin de payının alınması için talepte bulduklarını, 10.100,00 TL. bedel karşılığında satış yoluyla temellük ettiğini, daha sonra da taşınmazı kooperatife devrettiğini, kendisine husumet yöneltilemeyeceğini belirterek davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece; iradenin fesada uğratıldığı iddiasının kanıtlanamadığı, satış sırasında bir kısım mirasçının yanında olduğu, temlik tarihindeki bedel ile rayiç değeri arasında fark olmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Karar, davacılar tarafından süresinde temyiz edilmiş olmakla; Tetkik Hakimi raporu okundu, düşüncesi alındı. Dosya incelendi, gereği görüşülüp düşünüldü: Dava; hata-hile, ehliyetsizlik hukuksal nedenine dayalı tapu kaydının miras poyları oranında iptal ve tescil olmadığı takdirde tazminat isteğine ilişkindir.

Mahkemece; hile iddiasının kanıtlanamadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 11.4.1990 gün ve 1990/1-152- 1990/236 sayılı kararında da vurgulandığı üzere; davada dayanılan maddi olaylar bakımından birkaç hukuki nedenin bir arada gösterilmesinde ilke olarak usul ve yasaya aykırı bir yön yoktur.

Somut olayda, miras bırakan tarafından yapılan temliklerin fikir ve elbirliği içinde hareket eden davalıların hileli davranışları sonucunda “kat karşılığı inşaat sözleşmesi yapmak isterken taşınmazın davalı Fikret Tak adına tescilinin sağlandığı” temlik tarihinde murisin hukuki ehliyetinin bulunmadığı ileri sürülerek eldeki dava açılmıştır.

Ne var ki, mahkemece hukuki ehliyetsizlik iddiası konusunda bir araştırma yapılmamıştır.

Bilindiği üzere; davranışlarının, eylem ve işlemlerinin sebep ve sonuçlarını anlayabilme, değerlendirebilme ve ayırt edebilme kudreti (gücü) bulunmayan bir kimsenin kendi iradesi ile hak

kurabilme, borç (yükümlü- lük) altına girebilme ehliyetinden söz edilemez. Nitekim Medeni Kanunun “fiil ehliyetine sahip olan kimse, kendi fiilleriyle hak edebilir ve borç altına girebilir” biçimindeki 9. maddesi hükmüyle hak elde edebilmesi, borç (yükümlülük) altına girebilmesi, fiil ehliyetine bağlamış, 10. maddesinde de, “fiil ayırt etme gücüne sahip ve kısıtlı olmayan bir ergin kişinin fiil ehliyeti vardır.” hükmünü getirmiştir. “Ayırtım gücü” eylem ve işlem ehliyeti olarak da tarif edilerek aynı Yasanın 13. maddesinde “yaşının küçüklüğü yüzünden veya akıl hastalığı, akıl zayıflığı, sarhoşluk ya da bunlara benzer sebeplerden biriyle akla uygun biçimde davranma yeteneğinden yoksun olmayan herkes bu kanuna göre ayırt etme gücüne sahiptir.” demek suretiyle açıklanmış, ayrıca ayırtım gücünü ortadan kaldıran önemli nedenlerden bazılarına değinilmiştir. Önemlilerinden dolayı bu ilkeler, söz konusu yasa ile öteki yasaların çeşitli hükümlerinde de yer almışlardır.

Hemen belirtmek gerekir ki, Medeni Kanunun 15. maddesinde de ifade edildiği üzere, ayırtım gücü bulunmayan kimsenin geçerli bir iradesinin bulunmaması nedeniyle, kanunda gösterilen ayrık durumlar saklı kalmak üzere, yapacağı işlemlere sonuç bağlanamayacağından karşı tarafın iyi niyetli olması o işlemi geçerli kılmaz. (Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararı 11.6.1941 tarih 4/21)

Yukarıda sözü edilen ilkelerin ve yasa maddelerinin ışığı altında olaya yaklaşıldığında bir kimsenin ehliyetinin tespitinin şahıs ve mamelek hukuku bakımından doğurduğu sonuçlar itibariyle ne kadar büyük önem taşıdığı kendiliğinden ortaya çıkar. Bu durumda, tarafların gösterecekleri, tüm delillerin toplanılması tanıklardan bu yönde açıklayıcı, doyurucu somut bilgiler alınması, varsa ehliyetsiz olduğu iddia edilen kişiye ait doktor raporları, hasta müşahade kağıtları, film grafiklerinin eksiksiz getirilmesi zorunludur.

Bunun yanında, her ne kadar HUMK'un 286. maddelerinde belirtildiği gibi bilirkişinin “rey ve mütalaası” hakimi bağlamaz ise de, temyiz kudretinin yokluğu, yaş küçüklüğü, akıl hastalığı, akıl zayıflığı, sarhoşluk gibi salt biyolojik nedenlere değil, aynı zamanda bilinç, idrak, irade gibi psikolojik unsurlara da bağlı olduğundan, akıl hastalığı, akıl zayıflığı gibi biyolojik ve buna bağlı psikolojik nedenlerin belirlenmesi, çok zaman hakimlik mesleğinin dışında özel ve teknik bilgi gerektirmektedir. Hele ayırt etme gücünün nisbi bir kavram olması kişiye eylem ve işleme göre değişmesi bu yönde en yetkili sağlık kurulundan, özellikle Adli Tıp Kurumundan rapor alınmasını da gerekli kılmaktadır. Esasen Medeni Kanunun 409/2. maddesi akıl hastalığı veya akıl zayıflığının bilirkişi raporu ile belirleneceğini öngörmüştür.

O halde, hukuki ehliyetsizliğin kamu düzeni ile ilgili olduğu gözetilerek önemine binaen öncelikle incelenmesi, tarafların bu yönde bildirecekleri tüm delillerin toplanması, varsa miras bırakana ait sağlık kurulu raporları, hasta müşahade kayıtları, reçeteler vs. istenmesi, tüm dosyanın Adil Tıp Kurumuna gönderilmesi, (2659 Sayılı Yasanın 7 ve 16. maddesi gereğince) akid tarihinde miras bırakanın ehliyetli olup olmadığı yönünde rapor alınması, ehliyetli olduğunun anlaşılması halinde muvazaa iddiasının incelenmesi ve sonucuna göre bir karar verilmesi; ehliyetsiz olduğunun belirlenmesi halinde ise; miras bırakanın tenekesinin elbirliği mülkiyetine tabi olduğu ve davacıların terekeye iade değil de pay oranında istekte buldukları saptanan ehliyetsizlik durumunun yapılan temlik olumsuz etkileyeceğinden esasen muvazaa yönünden bir araştırmaya da gerek kalmayacağı gözönüne alınarak Türk Medeni Kanununun 701. maddesi hükmü gereğince böyle bir isteğin dinlenilme olanağının bulunmadığı başka bir anlatımla davanın tüm iştirakçilerin katılımıyla ve terekeye iade şeklinde açılmadığında, davanın tümünden reddine karar verilmesi gerekeceği düşünülmelidir.

Hal böyle olunca, yukarıda belirlenen ilkeler çerçevesinde inceleme ve araştırma yapılması miras bırakanın işlem tarihinde hukuksal ehliyete haiz olduğunun anlaşılması durumunda hata-hile

nedenlerinin irdelenmesi, sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, yazılı olduğu üzere hüküm kurulmuş olması doğru değildir. Davacıların, bu yöne değinen temyiz itirazları yerindedir. Kabulü ile hükmün açıklanan nedenlerden ötürü HUMK'un 428. maddesi gereğince BOZULMASINA, alınan peşin harcın temyiz edene geri verilmesine, 06.07.2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Y. I. HD.,

E. 2013/2518,

K. 2013/16759,

T. 26.11.2013

EHLİYETSİZ KİŞİ • GEÇERSİZ VEKALETNAME • YOLSUZ TESCİLLER

ÖZET: Ehliyetsiz kişinin düzenlediği vekaletname geçersiz olduğundan o vekaletnameye oluşan tescil yolsuz tescil olup geçersizdir. O tescili izleyen kısa aralıklı ve danışıklı temlikler de ge- çersizdir. Bedel isteğini içeren karşı dava sadece davacıya karşı açılmalıdır.

Taraflar arasında birleştirilerek görülen davada;

Davacı ... vasisi ile birleşen ... 10.Asliye Hukuk Mahkemesinin 2008/52 esas sayılı dosyasının davacıları ..., ... ve ...; alzheimer ve parkinson hastası olan ...'nın oğlu ...'nin bu durumdan faydalanarak hileli yollarla aldığı vekaletnameleri kullanmak suretiyle kısıtlı adına kayıtlı 2527 ada 5 parseldeki 8 nolu bağımsız bölüm ile 1085 ada 8 parselde yer alan 5 ve 6 nolu bağımsız bölümleri arkadaşı ve iş ortaklarına danışıklı olarak satış suretiyle temlik ettiğini ileri sürerek tapu iptali ve kısıtlı adına tescil olmazsa taşınmazların değerinin ödenmesini istemiştir.

Kısıtlı ...'nın dava sırasında ölmesi üzerine terekeye temsilci huzuruyla yargılamaya devam edilmiştir.

Karşı davacı ve davalı ...; iyiniyetli olduğunu, temlik tarihinde 100.000TL'yi elden, 150.000TL'yi ise ... Bankasından kredi almak suretiyle ...'ye ödediğini, iddiaların asılsız olduğunu belirterek davanın reddine, aksi takdirde taşınmazın keşif sırasında belirlenecek rayiç değerinin davacılarından ve davalılardan tahsili ile tarafına ödenmesine karar verilmesini istemiştir.

Davalı ... ; duruşmalara katılmadığı gibi cevapta vermemiştir.

Davalı ...; 29.03.2008 havale tarihli cevap dilekçesinde iddiaların asılsız olduğunu belirtip davanın reddini savunmuş, 01.05.2012 havale tarihli dilekçesinde ise; çekişme konusu taşınmazların temlikleri hakkında annesinin bilgisinin bulunmadığını, ticari faaliyetleri sebebiyle düştüğü dar boğazdan kurtulmak amacıyla bankalardan kredi temin etmeye yönelik olarak iade koşuluyla iş ortakları ve arkadaşlarına satışlar yaptığını belirtmiştir.

Diğer davalılar ise iddialar hakkında bilgilerinin bulunmadığını, iyiniyetli olduklarını belirterek davanın reddini savunmuşlardır.

Mahkemece, ...'nın ehliyetsiz olduğunun ... Kurumu Başkanlığının 4... Kurulu raporuyla belirlendiğinden temeldeki vekaletnamenin mutlak butlanla sakat ve yok hükmünde olması nedeniyle oluşan tescillerinde yolsuz tescil niteliğinde olduğu, iyi niyet iddiasının dinlenemeyeceği, kısa aralıklarla yapılan devirler nedeniyle davalılar arasında danışıklılık bulunduğu (noter hariç), karşı davanın ancak davacıya yöneltilmesi gerektiği, bedel istekli olarak diğer davalılara karşı dava açılmayacağı gerekçesiyle asıl davada tapu iptal ve tescil isteğinin kabulüne, karşı davanın reddine, çekişmeli taşınmazların son malikleri olan ... , ... ve ... dışındaki davalılar aleyhine açılan davanın pasif husumet yokluğundan reddine karar verilmiştir.

Karar, tereke temsilcisi, birleşen dosya davacılarından ... ve ..., davalılardan ..., ... ve ...tarafından süresinde temyiz edilmiş olmakla, ...'un duruşmalı temyiz isteği değer yönünden reddedilerek tetkik hakimi ...'nin raporu okundu, düşüncesi alındı. Dosya incelendi, gereği görüşülüp, düşünüldü.

KARAR

Dosya içeriğine, toplanan delillere, hükmün dayandığı yasal ve hukuksal gerekçeye, delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına, özellikle çekişme konusu taşınmazların kayıt maliki ...nın vekaletnamelerin düzenlendiği tarihte ehliyesiz olduğu ... Kurumu Başkanlığı 4... Kurulu raporuyla belirlendiğinden ... tarafından vekil sıfatıyla yapılan satışların yok hükmünde olduğu, vekil ... ile taşınmazların son malikleri arasında iş ilişkisi ve iş ortaklığı bulunduğundan durumu bilen kişi konumunda oldukları, karşı davanın asıl davanın davacısı aleyhine açılabileceği, karşı dava yoluyla asıl davanın davalılarından bedel isteğinde bulunulamayacağı, karşı davacı ...'un eldeki davanın kesinleşmesinden sonra sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre tazminat istekli dava açabileceği, birleşen ... 10.Asliye Hukuk Mahkemesinin 2008/52 esas sayılı dosyanın davacılarından ... “avukatımı azlettim ve davacı değilim “ açıklamalarını içeren 8.5.2008 havale tarihli dilekçeyi mahkemeye sunmuş ise de dilekçenin içerik itibarıyla 6100 Sayılı HMK'nın 307. maddesi anlamında feragat niteliğinde olmadığı gibi aksi düşünülse dahi dava terekeye iade isteğiyle açılmış olup ... 13. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2010/20E. 2011/9 K. Sa- Yargıtay Kararları 453 yılı ilamıyla da terekeye temsilci tayin edilip dava tereke temsilcisi huzuruyla görüldüğüne göre elbirliği halinde mülkiyette iştirakçilerden birisinin feragatinin de hukuken değer taşımayacağı, yine birleşen 2008/52 esas sayılı dosyanın 25.03.2008 tarihli oturumunda ... ve ...'nin duruşmalara mazeretsiz katılmadıkları gerekçesiyle dava HUMK'un 409. maddesi uyarınca yenileninceye kadar işlemde kaldırılmış ve 3 ay içinde yenilenmemiş ise de dava terekeye iade isteğiyle açıldığı ve elbirliği halinde mülkiyette iştirakçilerden bir tanesinin davayı takip edebileceği, kaldı ki terekeye temsilci atandığına göre birleşen dosya davacıları ... ve ...yönünden davanın açılmamış sayılmasına karar verilemeyeceğine, çekişmeli taşınmazların ara maliklerinin tapu iptal ve tescil istekli davada pasif taraf sıfatlarının bulunmadığı gözetilerek hüküm kurulduğuna göre temyiz itirazları yerinde değildir. Reddiyle usul ve yasaya uygun olan hükmün ONANMASINA, aşağıda yazılı 3,15 TL. bakiye onama harcının temyiz eden davacıdan alınmasına, 26.11.2013 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Y. I. HD.,

E. 2013/12712,

K. 2014/14677,

T. 23.09.2014

EHLİYETSİZ KİŞİNİN İŞLEMİ • BİRBİRİNİ İZLEYEN TEMLİKLER

ÖZET: Ehliyetsiz kişinin yaptığı işlem geçersizdir. Bu duruma ara maliklerden önce ilk el durumunda olan kişinin iyiniyet iddiasında bulunması mümkün değildir. Ancak, ilk temlikten sonraki temlikler bakımından iyiniyet olgusunun mevcut olup olmadığı araştırılmalıdır.

Dava; ehliyetsizlik hukuksal nedenine dayalı tapu iptal ve tescil olmadığı takdirde tazminat istemine ilişkindir. Mahkemece; ehliyetsizlik hukuksal nedenine dayalı tapu iptal ve tescil istemi mutlak def'ilerden olup herkese karşı ileri sürülebileceği, taşınmaza malik olan 3. kişinin iyiniyet iddiasında bulunamayacağı, gerek temlik gerekse vekaletnamelerin düzenlendiği tarihlerde davacının hukuki ehliyetinin olmadığı ve bu tür davalarda zamanaşımının uygulanamayacağı gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiş, hüküm davalılar tarafından temyiz edilmiştir.

Dosya içeriğinden ve toplanan delillerden; davacı S.A.'ın Ankara Sulh 3. Hukuk Mahkemesinin, 19/09/2006 tarihli, 2006/436 Esas, 2006/878 Karar sayılı ilamı ile vesayet altına alınarak, damadı A.M.'nun vasi tayin edildiği, vasi tarafından husumeti izin kararı alınarak açılan ehliyetsizlik hukuksal nedenine dayalı eldeki davada taraf teşkilinin sağlandığı, kısıtlının kayden maliki bulunduğu dava konusu kat mülkiyetini kurulu ... ada, parselde yer alan 7 ve 8 nolu bağımsız bölümleri 28/01/1994 tarihli satış akdi ile oğlu olan davalı B.K.'a temlik ettiği, B.K.'ın anılan bağımsız bölümleri vekil kıldığı H.S. aracılığıyla davalı V.K.'e, V.K.'nin 7 nolu bağımsız bölümü, davalı M.O.'a, 8 nolu bağımsız bölümü ise tekrar davacı- ya satış yoluyla devrettiği, 8 nolu bağımsız bölümü yeniden iktisap eden kısıtlının bu defa bizzat katıldığı 14/07/1999 tarihli satış akdi ile çıplak mülkiyetini oğlu olan B.K.'a satış yoluyla devrettiği, diğer taraftan yine maliki bulunduğu ... ada, parselde yer alan 2 nolu bağımsız bölümü, vekil kıldığı oğlu Birol aracılığıyla 12/07/1999 tarihli satış akdi ile V.K.'e onun da diğer davalı Y.S.'ya devrettiği, taşınmazların kısa sürede birkaç kez el değiştirdiği, gerek vekaletnamelerin düzenlendiği gerekse temliki işlemlerin yapıldığı tarihte davacının hukuki ehliyetinin olmadığını Adli Tıp Kurumu 4. İhtisas Dairesi'nin 20/03/2013 tarih, 970 nolu raporu ile saptandığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda açıklanan olay ve oluşular karşısında; çekişmeye konu ... ada, parselde yer alan ... nolu bağımsız bölüm bakımından davacının hukuki tasarruf yetkisinin bulunmadığı adli tıp raporu ile belgelendiğine göre, ehliyetsiz kişinin yaptığı tasarrufun geçerlilik taşımayacağı, başka bir ifadeyle ara maliklere rağmen ilk el konumunda olan davalı B.K.'a yapılan temliki işleme hukuki sonuç bağlanamayacağı, Türk Medeni Kanunu'nun 1023. maddesinin koruyuculuğundan yararlanamayacağı açıktır. O halde bu husus benimsenmek suretiyle davalı B.K. hakkındaki tapu iptal ve tescil davasının kabulüne karar verilmiş olmasında bir isabetsizlik bulunmamaktadır. Davalılar B.K. ve V.K.'in temyiz itirazları yerinde değildir. Reddine.

Diğer davalılar M.O., ve Y.S.'nın temyiz itirazlarına gelince;

Hemen belirtmek gerekir ki; hukukumuzda, diğer çağdaş hukuk sistemlerinde olduğu gibi kişilerin huzur ve güven içerisinde alış verişte bulunmaları satın aldıkları şeylerin ilerde kendilerinden alınabileceği endişelerini taşımamaları, dolayısıyla toplum düzenini sağlamak düşüncesiyle, alan kişinin iyi niyetinin korunması ilkesi kabul edilmiştir. Bu amaçla 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun (TMK) 2. maddesinin genel hükmü yanında menkul mallarda 988 ve 989. tapulu taşınmazların el değiştirmesinde ise 1023. maddesinde özel hükümler getirilmiştir. Öte yandan bir Yargıtay Kararları 455 devleti oluşturan unsurlardan biri insan unsuru ise, bunun kadar önemli olan ötekisi topraktır. İşte bu nedenle Devlet, nüfus sicilleri gibi tapu sicillerinin de tutulmasını üstlenmiş, bunların aleniliğini (herkese açık olmasını) sağlamış, iyi ve doğru tutulmasından doğan sorumluluğu kabul etmiş, değinilen tüm bu sebeplerin doğal sonucunu olarak da tapuya itimat edip, taşınmaz mal edinenin kişinin iyiniyetini korumak zorunluluğunu duymuştur. Belirtilen ilke TMK.'nın 1023. maddesinde aynen "tapu kütüğündeki sicile iyiniyetle dayanarak mülkiyet veya başka bir aynı hak kazanan üçüncü kişinin bu kazanımı korunur" şeklinde yer almış, aynı ilke tamamlayıcı madde niteliğindeki 1024. maddenin 1. fıkrasına göre "Bir aynı hak yolsuz olarak tescil edilmiş ise bunu bilen veya bilmesi gereken üçüncü kişi bu tescile dayanamaz" biçiminde öngörülmüştür.

Diğer taraftan; tapulu taşınmazların intikallerinde, huzur ve güveni koruma, toplum düzenini sağlama uğruna tapu kaydında ismi geçmeyen ama asıl malik olanın hakkı feda edildiğinden iktisapta bulunan kişinin, iyi niyetli olup olmadığının tam olarak tespiti büyük önem taşımaktadır. Gerçekten bir yanda tapu sicilinin doğruluğuna inanarak iktisapta bulunduğunu ileri süren kimse diğer yanda ise kendisi için maddi, hatta bazı hallerde manevi büyük değer taşıyan aynı hakkını yitirme tehlikesi ile karşı karşıya kalan önceki malik bulunmaktadır.

Bu nedenle yüzeysel ve şekilci bir araştırma ve yaklaşımının büyük mağduriyetlere yol açacağı, kişilerin Devlete ve adalete olan güven ve saygısını sarsacağı ve yasakoyucunun amacının ilk bakışta, şeklen iyi niyetli gözükene değil, gerçekten iyineyetli olan kişiyi korumak olduğu hususlarının daima göz önünde tutulması, bu yönde tüm delillerin toplanıp derinliğine irdelenmesi ve değerlendirilmesi gerekmektedir.

Nitekim bu görüşten hareketle kötüniet iddiasının def'i değil itiraz olduğu, iddia ve savunmanın genişletilmesi yasağına tabii olmaksızın her zaman ileri sürülebileceği ve mahkemece kendiliğinden (re'sen) nazara alınacağı ilkeleri 08/11/1991 tarihli, 1990/4 Esas 1991/3 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararında kabul edilmiş, bilimsel görüşlerde aynı doğrultuda gelişmiştir.

Ne var ki; yukarıda açıklanan ilke ve yasal düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde, ada, parselde yer alan, 7 nolu bağımsız bölüm ve ... ada, ... parselde yer alan 2 nolu bağımsız bölüm bakımından hükme yeterli bir araştırma ve inceleme yapıldığını söyleyebilme olanağı yoktur.

Hal böyle olunca, davacının temlik işlemlerin ve vekaletnamelerin düzenlendiği tarih itibariyle ehliyetli olduğu sabit olduğuna göre ilk temlikten sonraki temlikler bakımından kayıt maliklerinin ehliyetlilik olgusunu bilen ya da bilmesi gereken konumunda olup olmadıklarının, diğer bir deyişle TMK.'nın 2. maddesi anlamında iyiniyetli sayılıp sayılmayacağına yukarıda açıklanan ilkeler gözetilmek suretiyle araştırılması tarafların bildirdikleri ve bildirecekleri tüm delillerin toplanması, toplanan ve toplanacak delillerin birlikte değerlendirilmesi ve son kayıt maliki olan davalılar M.O. ve Y.S.'nin TMK.'nın 1023. maddesinin koruyuculuğundan yararlanıp yararlanamayacağına duraksamaya yer bırakmayacak şekilde açıklığa kavuşturulması, hasıl olacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken yanılığın değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmesi doğru değildir. Davalılar M.O. ve Y.S.'nin bu yöne değinen temyiz itirazları yerindedir. Kabulüyle hükmün açıklanan nedenlerden ötürü (6100 sayılı Yasanın geçici 3. maddesi yollaması ile) 1086 sayılı HUMK'un 428.

maddesi gereğince BOZULMASINA, alınan peşin harcın temyiz edene geri verilmesine, 28.12.2013 tarihinde yürürlüğe giren Avukatlık Ücret Tarifesinin 14. maddesi gereğince gelen temyiz eden vekili için 1.100 TL duruşma avukatlık parasının temyiz edilenden alınmasına, 23.09.2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

No: 6

Y.4. HD.

E: 2016/9467

K: 2016/11873

T: 05/12/2016

AVUKATLIK ÜCRETİ • BİRDEN FAZLA DAVALI

ÖZET: Dava, polis memuruna karşı bir eylemi olmadığı gerekçesiyle reddedilmiş, diğer davalı yönünden ise istemin kısmen kabul kısmen reddine karar verilmiştir. Bu durumda; davalılar yönünden red sebepleri ayrı olduğuna göre, hakkındaki istem kısmen reddedilen davalı yararına da reddedilen kısım üzerinden ayrıca vekalet ücretine hükmedilmesi gerekir.

Davacı ... vekili Avukat ... tarafından, davalılar ... ve ... aleyhine .... gü- nünde verilen dilekçe ile tazminat istenmesi üzerine mahkemece yapılan yargılama sonunda; davanın kısmen kabulüne dair verilen 06/01/2016 günlü kararın Yargıtay'ca incelenmesi davacı vekili ve davalı ... vekili tarafından süresi içinde istenilmekle temyiz dilekçelerinin kabulüne karar verildikten sonra tetkik hakimi tarafından hazırlanan rapor ile dosya içerisindeki kağıtlar incelenerek gereği görüldü.

1-Dosyadaki yazılara, kararın bozmaya uygun olmasına, delillerin değerlendirilmesinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre davacının tüm, davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları reddedilmelidir.

2-Davalının diğer temyiz itirazlarına gelince;

Dava, 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması hakkındaki kanundan kaynaklanan rücuca alacak istemine ilişkindir. Mahkemece, istemin kısmen kabulüne karar verilmiş; karar, davacı vekili ve davalı ... vekili tarafından temyiz olunmuştur.

21 Aralık 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren ve karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi 3. maddesinde müteselsil sorumluluk da dahil olmak üzere, birden fazla davalı aleyhine açılan davanın reddinde, ret sebebi ortak olan davalılar vekili lehine tek, ret sebebi ayrı olan davalılar vekili lehine ise her ret sebebi için ayrı ayrı avukatlık ücretine hükümlenacağı düzenlenmiş olup, somut olayda davalı ... hakkında açılan dava, dava dışı polis memuruna karşı bir eylemi olmadığı gerekçesiyle reddedilmiş, davalı ... yönünden ise istemin kısmen kabul kısmen reddine karar verilmiştir. Bu durumda; davalılar yönünden red sebepleri ayrı olduğuna göre, hakkındaki istem kısmen reddedilen davalı ... yararına da reddedilen kısım üzerinden ayrıca vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken, yanılığılı değerlendirme ile adı geçen davalı yararına

vekalet ücretine hükmedilmemesi usul ve yasaya uygun olmamış, bu durum kararın bozulmasını gerektirmiştir.

SONUÇ

Temyiz olunan kararın yukarıda (2) sayılı bentte gösterilen nedenlerle davalı ... yararına BOZULMASINA, davacının tüm, davalının diğer temyiz itirazlarının ilk bentte gösterilen nedenlerle reddine ve davalıdan peşin alınan harcın istek halinde geri verilmesine 05/12/2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Y. 8. HD

E. 2015/6701,

K. 2017/7684,

T. 24.5.2017

AVUKAT VEKALETNAMESİ • AHZU KABZ YETKİSİ

ÖZET: Avukatın vekaletnamesine ahzu kabz yetkisi yazılmamış olsa da, avukata ahzu kabz yetkisi verildiği kabul edilmeli ve icra dosyasında bulunan para avukata ödenmelidir.

KARAR

Borçlu aleyhine başlatılan ilamlı takip dosyasında alacaklı vekili dosyadaki paranın tamamının hesaplarına gönderilmesi yönünde talep açtıklarını, İcra Müdürlüğü'nce alacaklı vekili olan Av. ...'ın takip dosyasında mevcut 03.05.2013 tarihli vekaletnamesinde ahzu kabz yetkisi olmadığından bahisle paranın ödenmesi talebinin reddine karar verilmiş olup, alacaklı vekili Av. ... İcra Mahkemesi'ne başvurusunda; 2012 yılında yürürlüğe giren HMK ile vekaletnamede ahzu kabz yetkisinin özel yetki olmaktan çıkarıldığını, genel vekaletname ile ahzu kabz yetkisi olmadan tahsilatın yapılabileceğini, dolayısı ile İcra Müdürlüğü işleminin iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkemece; 03.05.2013 tarihli Tekirdağ Noterliği'nce düzenlenen vekaletnameye dayalı olarak başlatılan takibe ilişkin vekaletname incelendiğinde Av. ...'a sadece adına açılmış veya açılacak tüm davaları takip yetkisi verildiği ancak ahzu kabza yetkili olmadığı bu sebeple İcra Müdürlüğü işlemi yerinde bulunduğundan şikayetin reddine karar verilmiş, hüküm alacaklı vekilince temyiz edilmiştir.

“Davaya vekalette özel yetki verilmesini gerektiren haller” başlıklı 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 74 üncü maddesinde ahzu kabz yetkisine yer verilmemiş olmasının, avukatın bu yetkiye sahip olmadığı anlamına gelmediği, tam aksine bu yetki vekaletname ile birlikte vekile tanınan yetkiler arasında yer aldığından, aksi açıkça belirtilmedikçe, avukatın ahzu kabz yetkisine sahip olduğu kabul edilmelidir 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 01/10/2011 tarihinden önce düzenlenmiş ve “ahzu kabz” yetkisi içermeyen vekaletnelere dayanılarak 01/10/2011 tarihinde ve sonrasında vekaletnamede bulunmayan bir yetkinin, dolayısıyla “ahzu kabz” yetkisinin vekalet verenin iradesine aykırı bir şekilde kullanılamayacağı da kuşkusuzdur.

Somut olayda, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 01/10/2011 tarihinden sonra düzenlenmiş 03.05.2013 tarihli vekaletnamesinde ahzu kabz yetkisi olmadığından bahisle dosyada bulunan paranın ödenmesi talebinin reddine dair İcra Müdürlüğü kararının Yasaya aykırı olduğu anlaşılmalı, şikayetin kabulü gerekirken yazılı gerekçe ile şikayetin reddine karar verilmesi isabetsizdir.

SONUÇ

Alacaklı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile Mahkeme kararının yukarıda yazılı nedenlerle İİK'nin 366/3. maddesi ve 6100 sayılı HMK'nın Geçici 3. maddesinin yollamasıyla 1086 sayılı HUMK'un 428. maddesi uyarınca BOZULMASINA, taraflarca İİK'nin 366/3. maddesi gereğince Yargıtay Daire ilamının tebliğinden itibaren ilama karşı 10 gün içinde karar düzeltme isteğinde

bulunulabileceğine, peşin harcın istek halinde temyiz edene iadesine, 24.05.2017 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Y.8. HD.

E. 2017/3992,

K. 2017/6909,

T.11.5.2017

DERNEKLER HUKUKU • KESİN YETKİ KURALI

ÖZET: Kesin nitelikteki yetki kuralı mahkemece re'sen dikkate alınmalıdır. Derneklerle ilgili mevzuatta düzenlenen dernek ile üyeler arasındaki davaların dernek merkezinin bulunduğu yerdeki mahkemede bakılacağına dair yetki kuralı kesin nitelikte olup kamu düzenine ilişkin olduğundan mahkemece re'sen gözönüne alınması gerekir.

Dava dilekçesinde, davalının dernek üyelik aidatlarını ödememesi sebebi ile aleyhine yapılan icra takibine vaki itirazın iptali ile %20 oranında icra inkar tazminatı istenmiş, mahkemece davanın kısmen kabulüne karar verilmesi üzerine; hüküm, davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Dava, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 67. maddesi kapsamında itirazın iptali davasıdır.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 6. maddesinde; genel yetkili mahkemenin, davalı gerçek veya tüzel kişinin davanın açıldığı tarihteki yerleşim yeri mahkemesi olduğu, yerleşim yerinin, Türk Medenî Yargıtay Kararları 507 Kanunu hükümlerine göre belirleneceği, 14/2. maddesinde, dernek ile üyeler arasındaki davaların dernek merkezinin bulunduğu yerdeki mahkemede bakılacağı, 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu'nun 51. maddesinde; tüzel kişinin yerleşim yerinin, kuruluş belgesinde başka bir hüküm bulunmadıkça işlerinin yönetildiği yer olduğu, 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun 2. maddesinde ise; bu Kanunun uygulanmasında, derneğin yerleşim yerinin, derneğin yönetim faaliyetlerinin yürütüldüğü yeri, dernek merkezinin ise derneğin yerleşim yerinin bulunduğu il veya ilçeyi ifade ettiği hükme bağlanmıştır.

Somut olayda, davalının, dernek üyelik aidatlarını ödememesi sebebi ile aleyhine yapılan icra takibine vaki itirazın iptali için ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde dava açıldığı, davalı derneğin tüzüğünde merkezinin ... (... Adliyesi yargı çevresinde) olarak belirtildiği anlaşılmaktadır. Derneklerle ilgili mevzuatta düzenlenen dernek ile üyeler arasındaki davaların dernek merkezinin bulunduğu yerdeki mahkemede bakılacağına dair yetki kuralı kesin nitelikte olup kamu düzenine ilişkin olduğundan mahkemece re'sen gözönüne alınması gerekir. Bu durumda mahkemece kesin yetki kuralı gereği derneğin merkezinin bulunduğu ... Asliye Hukuk Mahkemesinin yetkili olduğu gözetilerek dava dilekçesinin yetkisizlik nedeniyle reddine karar verilmesi gerekirken işin esasına girilerek davanın reddine karar verilmesi doğru görülmemiştir.

SONUÇ

Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle 6100 sayılı HMK'nın Geçici 3. maddesi ve 1086 sayılı HUMK'un 428. maddesi gereğince BOZULMASINA, bozma nedenine göre sair temyiz itirazlarının şimdilik incelenmesine yer olmadığına, Yargıtay duruşmasının yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi hükümleri uyarınca 1.480,00 TL Avukatlık Ücreti'nin davalıdan alınarak Yargıtay duruşmasında avukat marifetiyle temsil olunan davacıya verilmesine, taraflarca HUMK'un 440/I maddesi gereğince Yargıtay Daire ilamının tebliğinden itibaren ilama karşı

15 gün içinde karar düzeltme isteğinde bulunulabileceğine, peşin harcın istek halinde temyiz edene iadesine, 11.05.2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Y 11 HD

E.2016/10275,

K.2017/2609

T.03.05.2017

TÜZEL KİŞİ ADINA AÇILAN DAVA • YETKİSİZ TEMSİL

ÖZET: Tüzel kişiyi temsil etme yetkisi bulunmayan kişinin tüzel kişi adına açtığı davanın reddedilmesi gerekir.

Davacı vekili, müvekkilinin ... D. Makine Emlak İnşaat Nakliyat Sanayi Ticaret Limited Şirketi'nin ortağı olduğunu, müvekkilinin ortağı olduğu şirketin adresinin değiştirildiğini, eski adreste davalı ... D. İmalat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi isimli aynı iş kolunda üretim yapan şirketin açıldığını, şirketin kuruluşu faaliyet alanı kapsamında haksız rekabet içinde olduğunu ileri sürerek davalı şirketin haksız rekabetin önlenmesi bakımından kullandığı araç gereçlere tedbir kararı verilmesini, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 20.000 TL maddi tazminatın ödenmesine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, davacının aktif husumet ehliyetinin olmadığını, davanın husumet yokluğu sebebi ile usulden reddinin gerektiğini, davalının haksız rekabette bulunmadığını savunarak davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkemece, tüm dosya kapsamına göre, davacının tacir olmadığı, davalı ...Çelik Döküm İmalat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ile dava dışı...Makina Emlak İnşaat Nakliyat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin ayrı tüzel kişiliğe sahip tacir oldukları, davacının ortağı bulunduğu şirketin temsilcisinin ortaklar kurulunun 26.09.2014 tarihli kararıyla ...'in seçildiği, davacının şirketi temsil yetkisinin aynı kararla kaldırıldığı, tüzel kişilerin iradesini organları aracılığıyla kullanılacağına dair TMK'nın 50. maddesi ile dava şartlarını düzenleyen HMK'nın 114. maddesine göre davacının mevcut davayı açmada aktif husumet ehliyetine sahip olmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Kararı, davacı vekili temyiz etmiştir.

Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davacı vekilinin tüm temyiz itirazları yerinde değildir.

SONUÇ

Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı, davacı vekilinin bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan hükmün ONANMASINA, aşağıda yazılı bakiye 2,20 TL temyiz ilam harcının temyiz edenden alınmasına, 03.05.2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Y. 13. HD

E: 2014/24185

K: 2015/19162

T: 10.06.2015

VEKALET ÜCRET DAVASI • YETKİLİ MAHKEME

ÖZET: Dava konusu olayda davacı, avukatlık vekalet ücret sözleşmesinden kaynaklanan ücret alacağının tahsili istemiyle eldeki davayı açmış- tır. Türk Borçlar Kanunu'nun 89.maddesinin 1.fıkrasına göre sözleşmeden doğan para borcu, sözleşmede aksi kararlaştırılmamışsa, alacaklının ödeme zamanındaki ikametgahında ödenir. Alacaklı, bu para borcunun ödenmesi için kendi ikametgahında takip başlatıp dava açabilir.

Davacı avukat olduğunu, davalının kendisini haksız azlettiğini ve vekalet ücretini ödemediğini ileri sürerek, fazlası saklı 527.731,73 TL'nin azil tarihinden yasal faiziyle tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Davalı, Eyüp / İstanbul mahkemeleri'nin yetkili olduğunu savunarak davanın reddini dilemiştir.

Mahkemece, davalının ikamet adresinin Eyüp / İSTANBUL olup HMK 6.maddesi uyarınca genel yetkili mahkeme davalının davanın açıldığı tarihteki yerleşim yeri mahkemesi olduğu anlaşıldığından dava dilekçesinin yetki yönünden reddi ile mahkemenin yetkisizliğine, yetkili mahkemenin İstanbul Nöbetçi Asliye Hukuk Mahkemeleri olduğuna karar verilmiş; hüküm, davacı tarafından temyiz edilmiştir.

HMK'nın 6. maddesi gereğince bir davada genel yetkili mahkeme, davalının ikametgahının bulunduğu yer mahkemesidir. Aynı kanunun 10. maddesinde sözleşmeden doğan davalar için, sözleşmenin ifa edileceği yer mahkemesinin de yetkili olduğu belirtilmiştir ki, buda özel yetkiye ilişkin düzenlemedir. Davacı, davasını özel veya genel yetkili mahkemelerden herhangi birinde açabilir. Dava konusu olayda davacı, avukatlık vekalet ücret sözleşmesinden kaynaklanan ücret alacağının tahsili istemiyle eldeki davayı açmıştır. Türk Borçlar Kanunu'nun 89.maddesinin 1.fıkrasına göre sözleşmeden doğan para borcu, sözleşmede aksi kararlaştırılmamışsa, alacaklının ödeme zamanındaki ikametgahında ödenir. Alacaklı, bu para borcunun ödenmesi için kendi ikametgahında takip başlatıp dava açabilir. Dava konusu olayda da alacaklı davacı, para alacağının ödetilmesi için ikametgahı olan Küçükçekmece Asliye Hukuk Mahkemesi'nde alacak davası açmıştır. Bu nedenle mahkemece yapılan yetki itirazının reddiyle işin esasının incelenmesi gerekirken, aksine düşüncelerle davalının ikametgahı mahkemesinin yetkili olduğundan bahisle yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir.

SONUÇ

Yukarıda açıklanan nedenlerle temyiz edilen hükmün davacı yararına BOZULMASINA, peşin alınan harcın istek halinde iadesine, 10/06/2015 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Y. 23. HD.

E:2015/2894,

K:2016/768,

T: 15.02.2016

TİCARİ DAVA

ÖZET: Tarafların tacir olması ve uyuşmazlığında ticari iş olması karşısında davaya ticaret mahkemesinin bakması gerekir.

Davacı vekili, dava dışı işçi E.'ın işçilik alacaklarının tahsili amacıyla açmış olduğu davanın lehine sonuçlanıp, davalı ile müvekkilinden müştereken ve müteselsilen tahsiline karar verildiğini, söz konusu ilama dayalı olarak Kadıköy 2. İcra Müdürlüğü'nün 2012/18994 sayılı takip dosyasından müvekkiline icra emri gönderildiğini, müvekkili tarafından ödemenin tamamı olan 6.338,21 TL'nin icra dosyasına yapıldığını, davalı kurum ile akdedilen sözleşme gereği yüklenicinin çalıştırdığı tüm personelin özlük hakları ile ilgili hususların yükleniciye ait olduğunu, söz konusu işçinin de davalı şirket çalışanı olduğunu ileri sürerek, fazlaya ilişkin hakkı saklı kalarak 6.338,21 TL'nin ödeme tarihinden itibaren işlemiş ve işleyecek Yargıtay Kararları 683 değişken oranlı avans faizi ile birlikte davalıdan rücuen tahsilen karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, tarafların tacir olması ve yapılan işinde ticari iş olması sebebiyle İstanbul Asliye Ticaret Mahkemesi'nin görevli ve yetkili olacağından bahisle öncelikle görev itirazında bulunarak, dava dışı işçinin başka taşeronlarla da çalıştığını, davacı kurumun yani asıl işverenin işçisi olduğunu savunarak, davanın reddini istemiştir.

Mahkemece iddia, savunma ve tüm dosya kapsamına göre; iş mahkemesinin kesinleşmiş ilamı ile taraflar arasında asıl işveren-alt işveren ilişkisinin belirlendiği, 4857sayılı İş Kanunu'nun 2/6. maddesine göre davacının işçiye karşı alt-üst işveren ilişkisi kapsamında sorumlu olduğunu ancak kendi aralarında iç ilişkiyi düzenleyen hükümlerin geçerli olup Genel Şartname'nin 38. maddesi uyarınca çalışanların ücretlerinin yüklenici tarafından ödeneceği belirlendiği gerekçesiyle, davanın kabulüne karar verilmiştir.

Kararı, davalı vekili temyiz etmiştir.

1- Dava, taraflar arasındaki hizmet sözleşmesinden kaynaklanan rücuen tazminat istemine ilişkin olup, tarafların tacir olması ve uyuşmazlığında ticari iş olması karşısında davaya ticaret mahkemesinin bakması gerekirken asliye hukuk mahkemesinde bakılması TTK'nın 5. maddesi uyarınca doğru görülmemiştir.

2- Bozma neden ve sebeplerine göre, davalı vekilinin temyiz itirazlarının şimdilik incelenmesine yer olmadığına, karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ

Yukarıda (1) numaralı bentte açıklanan nedenlerle, davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün re'sen BOZULMASINA, (2) numaralı bentte açıklanan nedenlerle, diğer temyiz itirazlarının

şimdilik incelenmesine yer olmadığına, peşin alınan harcın istek halinde iadesine, karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere, 15.02.2016 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Y. 3 HD.

E. 2016/3979,

K. 2017/4538,

T. 04.04.2017

ADİ ORTAKLIK • DAVA AÇILMASI

ÖZET: Tüzel kişiliği olmayan adi ortaklığa ait davanın bütün ortaklar tarafından açılması gerekir. Bir ortağın açtığı davaya diğer ortağın veya ortakların katılımıyla davanın yürütülmesi mümkündür.

Y. 3 HD. E. 2016/3979, K. 2017/4538, T. 04.04.2017

Davacı vekili; müvekkili şirket ile dava dışı .... İnşaat Mimarlık Müh. Tur.San.Tic.Ltd.Şti tarafından oluşturulan iş ortaklığının, davalı şirket ile 11.08.2012 tarihinden itibaren ticari münasebete başladığını ve yapılan alışverişler nedeniyle iş ortaklığı olarak davalı şirkete karşı 271.437,95 TL borçlanıldığını, borçlanılan bu miktara mahsuben iş ortaklığının ciro ettiği iki adet müşteri çekinin davalı şirkete verildiğini ancak bu çeklerin karşılıksız çıkması üzerine davalıya Mart 2013 başında yalnız iş ortaklığı- nın unvanları ve imzaları bulunan boş bononun teminat olarak verildiğini, davalı şirketin alacağı olan 271.437,95 TL yerine bonoyu 650.000 TL, boş olan tanzim tarihini ticari münasebetin başladığı 11.08.2012 tarihinden daha önceki bir tanzim 05.05.2012 ve vade tarihini de 05.06.2012 tarihi olarak doldurmak suretiyle takibe koyduğunu ileri sürerek; müvekkili şirketin, davalı şirketçe takibe konulan bono nedeniyle 271.437,95 TL borçlu olduğunun tespiti ile takip konusu senedin bakiye kalan kısmının ve işlemler faizin iptalini, kötüniyet tazminatının davalı şirketten tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı vekili; takip dayanağı olan bononun sebepten mücerret olduğunu savunarak, davanın reddini ve icra inkar tazminatının davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece; dava konusu bonoyu düzenleyen davacı şirket ile dava dışı .... İnş. Mim. Müh. Turz. San. Tic. Ltd. Şti arasında adi ortaklık bulunduğu, adi ortaklığı ilgilendiren konularla ilgili olarak adi şirketi oluşturan şahıs veya şirketlerden sadece birinin dava ehliyetinin bulunmadığı, adi ortaklığın tüzel kişiliği bulunmadığından ortaklığın taraf olduğu sözleşmeden kaynaklanan davaların adi ortaklığı oluşturan tüm ortaklar tarafından açılmasının zorunlu olduğu, somut olayda adi ortaklardan birisi tarafından dava konusu edilen bonoyla ilgili dava açıldığı, yargılama sırasında diğer ortağın davaya katılımının sağlanması veya muvafakatının alınması hususunda davacı tarafa uygun sürenin verilmesine rağmen bu süre zarfında diğer adi ortağın davaya muvafakatinin veya katılımının sağlanmadığı, bu itibarla taraf teşkili ve dava şartının tamamlanamadığı gerekçesiyle, davanın aktif husumet yokluğu nedeniyle reddine karar verilmiş; hüküm, davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

1- Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle kanuni gerektirici sebeplere ve özellikle delillerin takdirinde bir isabetsizlik görülmemesine göre; davacı tarafın sair temyiz itirazlarının reddi gerekir.

2- Davanın, aktif husumet yokluğundan dolayı reddine karar verilmiş olması nedeniyle, karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 7/2 maddesi uyarınca davalı yararına 1.500 TL maktu vekalet ücreti hükmedilmesi gerekirken, yanılıgılı değerlendirme ile 28.113,72 TL nispi vekalet ücretine hükmedilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir.

Ne var ki, bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden, hükmün düzeltilerek onanması HUMK'un 438/7 maddesi hükmü gereğidir.

SONUÇ

Yukarıda birinci bentte açıklanan nedenlerle davacı tarafın sair temyiz itirazlarının reddine, ikinci bentte açıklanan nedenlerle hüküm fıkrasının 3. bendinde yer alan "... reddedilen miktar üzerinden, yürürlükteki .... uyarınca hesaplanan 28.113,72 TL nispi ..." ifadesinin çıkartılarak yerine "yürürlükteki AAÜT uyarınca hesaplanan 1.500 TL maktu" ifadesinin yazılmasına, hükmün düzeltilmiş bu şekliyle ONANMASINA, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi hükümlerine göre Yargıtay duruşmasında vekille temsil edilen davacı için takdir edilen 1.480 TL vekalet ücretinin davalıdan alınıp davacıya verilmesine, peşin alınan temyiz harcının istek halinde temyiz eden tarafa iadesine, 6100 sayılı HMK'nın Geçici Madde 3 atfıyla 1086 sayılı HUMK'un 440. maddesi gereğince kararın tebliğinden itibaren 15 günlük süre içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 04.04.2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Y. 3 HD.

E. 2015/7270,

K. 2015/11781,

T. 24.06.2015

KATILMA ALACAĞI • GÖREVLİ MAHKEME

ÖZET: Usul kuralları (görev konusu, hak düşürücü süre, kesin hüküm itirazı, harç ve maddi hata) kamu düzeni ile doğrudan bağlantılı olup taraflar yararına usuli kazanılmış hak oluşturmamaktadır. Bu nedenle görev hususunun mahkemenin her aşamasında hakim tarafından kendiliğinden (re'sen) nazara alınması gerekir. Davacının söz konusu taleplerinden, ziynet eş- yası ve kişisel mala ilişkin taleplerinin açık bir biçimde Aile Mahkemesi'nin görevine girdiğinin anlaşılması karşısında, mahkemece bu husus değerlendirilmeden, davacının tüm talepleri hakkında yazılı şekilde görevsizlik kararı verilmesi doğru görülmemiştir.

Davacı vekili dilekçesinde; tarafların 10 yıl evli kaldığını ve tüm harcamaları müvekkilinin karşıladığını, müvekkilinin, tarafların evlilikleri başından sona erdiği 15.04.2004 tarihine kadar aile bütçesine iştirak ve edinilmiş mallara katılma alacağı olduğunu, davacıya yenisi alındığı için kişisel mallarının bedelinin ödenmesi gerektiğini, müvekkiline ait ancak davalı tarafından babası evine götürülen ve daha sonra çalındığı beyan edilen Vizör marka tabancanın iadesi ya da bedelinin verilmesini, tamamı davalıda kalan ziynet eşyalarının yarısının davacıya verilmesini, boşanma tarihinden sonra davacının ek kredi kartını kullanarak yaptığı harcamaları iade etmesi gerektiğini, davalının kullanımında olan davacıya ait ev ve cep telefonlarından oluşan davacı zararının tazmin edilmesini ileri sürerek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, 100.000 TL'nin davalı- dan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkemece; davanın genel hükümlere göre Asliye Hukuk Mahkemesinde görülüp sonuçlanması gerektiği gerekçesiyle, dava dilekçesinin görev yönünden reddine karar verilmiş, hüküm davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Temyize konu dava, 25.12.2008 tarihinde Bakırköy 2. Aile Mahkemesi'nin 2008/805 E. sayılı dosyasında açılmış, mahkemenin tarihli kararı ile davalı tarafından daha önce Bakırköy 6. Aile Mahkemesi'nin 2007/395 esasında kayıtlı katkı payı alacağı davası ile birleştirilmesine karar verilmiş, Bakırköy 6. Aile Mahkemesi'nin 07.06.2011 tarih ve 2007/395 E. 2011/488 K. sayılı ilamı ile asıl ve birleşen davaların reddine dair kurulan hüküm, Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 29.11.2011 tarih ve 2011/5644-6409 E.K. sayılı ilamı ile bozulması üzerine, bozmaya uyularak yapılan yargılamada mahkemece 20.03.2014 tarih ve 2012/123 E. 2014/218 K. sayılı karar ile temyize konu talepler hakkındaki davanın tefrikine karar verilmiştir.

Aile mahkemelerinin kuruluş, görev ve yargılama usullerine dair kanunun 4.maddesi uyarınca 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 2.kitabı ile (3 kısım hariç) 4722 sayılı Türk Medeni Kanununun yürürlüğü ve uygulanış şekli hakkında kanun kapsamındaki aile hukukundan doğan dava ve işler aile mahkemesinde görülür.

Usul kuralları (görev konusu, hak düşürücü süre, kesin hüküm itirazı, harç ve maddi hata) kamu düzeni ile doğrudan bağlantılı olup, taraflar yararına usuli kazanılmış hak oluşturmamaktadır. Bu

nedenle, görev hususunun mahkemenin her aşamasında hakim tarafından kendiliğinden (re'sen) nazara alınması gerekir. (HGK'nın 29.3.1995 gün ve 1994/14 – 855 E, 1995/242 K. sayılı ilamı; Prof. Dr. Baki Kuru, Hukuk Muhakemeleri Usulü, 2001 Baskı, Cilt 5, sayfa 4786-4791 vd.)

Somut olayda, davacı taleplerinden bir kısmının genel mahkemelerde görüleceği, Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin yukarıda anılan bozma ilamında da açık bir şekilde belirtilmiştir. Söz konusu bozma ilamına uyan mahkemece yapılan yargılamada, iş bu dava davacısının katkı ve katılma talepleri incelenerek reddedilmiş, ancak eldeki davadaki taleplerin tefrikine karar verildikten sonra, temyize konu dava dosyasında mahkemece, dava dilekçesinin görev yönünden reddine karar verilmiştir.

Eldeki davada birden fazla talep bulunmakta olup, yukarıda açıklanan maddi ve hukuki olgular çerçevesinde, davacının söz konusu taleplerinden, ziynet eşyası ve kişisel mala ilişkin taleplerinin açık bir biçimde Aile Mahkemesinin görevine girdiğinin anlaşılması karşısında, mahkemece bu husus değerlendirilmeden, davacının tüm talepleri hakkında yazılı şekilde görevsizlik karar verilmesi doğru görülmemiştir.

Buna göre, mahkemece, eksik inceleme, araştırma ve yanılığlı değerlendirme ile yazılı şekilde hüküm tesisi doğru görülmemiş, bozmayı gerektirmiştir. Yargıtay Kararları

SONUÇ

Yukarıda açıklanan esaslar gözönünde tutulmaksızın yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsiz, temyiz itirazları bu nedenlerle yerinde olduğundan kabulü ile hükmün HUMK'un 428. maddesi gereğince BOZULMASINA ve peşin alınan temyiz harcının istek halinde temyiz edene iadesine, 24.06.2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Y. 10 HD.

E. 2015/7370,

K. 2015/7205,

T. 14.04.2015

RÜCU DAVASI • TARAF TEŞKİLİ

ÖZET: Eğer, tasfiye işlemleri gerçek olarak tamamlanmamış ve tasfiyede gereken hususlar eksik bırakılmışsa tüzel kişilik ticaret sicilinden terkin edilse bile şirketin tüzel kişiliğinin sona erdiğinden söz edilemez. Dava açılmadan önce sicilden terkin olduğu anlaşılan şirket hakkında **ihya** yapılması için yasal prosedür işletilmek suretiyle iyhasına dair karar alındıktan ve mevcut tereddüt giderildikten sonra, sonucuna göre, HMK 124. maddesi uyarınca usulüne uygun husumet yönetilmesi ile taraf teşkilinin sağlanması ve hasil olacak sonuç uyarınca bir karar verilmesi gerekir.

Dava, rücu tazminat istemine ilişkindir.

Mahkemece, ilamında belirlediği şekilde dava koşulu yokluğundan davanın reddine karar verilmiştir. Dava ehliyeti, kişinin bizzat veya vekili aracılığıyla bir davayı davacı veya davalı olarak takip etme ve usuli işlemleri yapabilme ehliyetidir.

Dava ehliyeti, medeni hakları kullanma ehliyetinin usul hukukunda büründüğü şekildedir; dolayısıyla, medeni hakları kullanma ehliyetine (fiil ehliyetine) sahip gerçek ve tüzel kişiler dava ehliyetine de sahiptirler.

Davanın tarafları, taraf ehliyetine sahip olmalıdır. Yani, bir davada taraf olabilmek için ya, hakiki şahıs; ya da hükmi şahıs olmak gerekir. Zira, taraf ehliyeti, medeni hukukun haklardan istifade ehliyetine tekabül eder (Saim Üstündağ, Medeni Yargılama Hukuku, C. I-II, 7. Baskı, İstanbul 2000, s. 288). Tüzel kişilik, ticaret sicilindeki kaydın terkinini ile sona erer.

Tüzel kişiliğin sona erdiğinin hukuk açısından kabul edilebilmesi için, tasfiye işleminin eksiksiz tamamlanmış olması gerekir. Eğer, tasfiye işlemleri gerçek olarak tamamlanmamış ve tasfiyede gereken hususlar eksik bırakılmışsa tüzel kişilik ticaret sicilinden terkin edilse bile şirketin tüzel kişiliğinin sona erdiğinden söz edilemez.

Mahkemece; davalı şirketin 20.11.2012 tarihinde ticaret sicilinden terkinin yapılması nedeniyle taraf ehliyeti olmadığından dava şartı yokluğundan davanın reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

“Tarafta iradi değişiklik” başlıklı 6100 sayılı HMK’nın 124. maddesinde;” (1) Bir davada taraf değişikliği, ancak karşı tarafın açık rızası ile mümkündür. (2) Bu konuda kanunlarda yer alan özel hükümler saklıdır. (3) Ancak, maddi bir hatadan kaynaklanan veya dürüstlük kuralına aykırı olmayan taraf değişikliği talebi, karşı tarafın rızası aranmaksızın hakim tarafından kabul edilir. (4) Dava dilekçesinde tarafın yanlış veya eksik gösterilmesi kabul edilebilir bir yanılığa dayanıyorsa, hakim karşı tarafın rızasını aranmaksızın taraf değişikliği talebini kabul edebilir. Bu durumda hakim, davanın tarafı olmamaktan çıkarılan ve aleyhine dava açılmasına sebebiyet vermeyen kişi lehine yargılama giderlerine hükmeder.” düzenlemesi öngörülmüş olup, anılan düzenleme çerçevesinde; dava açılmadan önce sicilden terkin olduğu anlaşılan şirket hakkında ihya yapılması için yasal prosedür işletilmek suretiyle iyhasına dair karar alındıktan ve mevcut tereddüt giderildikten sonra, sonucuna

göre, HMK 124. maddesi uyarınca usulüne uygun husumet yönetilmesi ile taraf teşkilinin sağlanması ve hasıl olacak sonuç uyarınca bir karar verilmesi gerekir.

Mahkemenin, yukarıda açıklanan esaslar doğrultusunda araştırma yaparak elde edilecek sonuca göre karar vermesi gerekirken, eksik inceleme ve yanlılgılı değerlendirme sonucu yazılı şekilde hüküm kurması, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

O halde, davacı Kurum vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm sair yönler incelenmeksizin bozulmalıdır.

SONUÇ

Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, bozmanın niteliğine göre sair hususların incelenmesine şimdilik yer olmadığına, 14.04.2015 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Y. HGK,

E. 2014/1241,

K. 2016/1033,

T. 09.11.2016

ZAMANAŞIMINA UĞRAYAN BONO • DAVADA GÖREV

ÖZET: Tarafların kişiliği yönünden olayda ticari nitelik bulunmuyorsa zamanaşımına uğramış olan bonoya ilişkin davaya Asliye Hukuk Mahkemesi'nde bakılacaktır.

Taraflar arasındaki “itirazın iptali” davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; Antalya 2. Asliye Ticaret Mahkemesince dava dilekçesinin görevsizlik nedeniyle reddine dair verilen 05.04. 2013 gün ve. 2012/415 E.-2013/161 K. sayılı kararın davacı vekilinin temyizi üzerine 19. Hukuk Dairesinin 09.09.2013 gün ve 2013/10450 E.-2013/13361 K. sayılı kararı ile;

“...Davacı vekili; çiftçi olan müvekkilinin elde ettiği ürünü un fabrikası sahibi olan davalıya satmakta olduğunu, müvekkilinin sattığı ürün karşılığında davalıdan bir senet aldığını, davalının bedelini ödemeyerek müvekkilini oyalaması nedeniyle zamanaşımına uğrayan senede dayalı olarak icra takibi başlatıldığını, ancak takibin davalının haksız itirazı ile durduğunu belirterek itirazın iptaline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili; müvekkilinin takibe konu senedi ürün tesliminden önce davacıya verdiğini, ancak ürünün müvekkiline teslim edilmediğini savunarak davanın reddini istemiştir.

Mahkemece toplanan delillere göre; davacının çiftçi olduğu, takibe konu senedin ise zamanaşımına uğramış olduğu, bu durumda davada TTK'da düzenlenen kambiyo hukukuna ilişkin hükümlerin uygulanamayacağı, davanın ticari dava niteliğinde olmadığı, davaya bakma görevinin asliye hukuk mahkemesine ait olduğu gerekçesiyle dava dilekçesinin görev nedeniyle reddine karar verilmiş, hüküm davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Dava zamanaşımına uğramış bonoya dayalı olarak girilen icra takibine yönelik itirazın iptali istemine ilişkin olup, zamanaşımına uğramış bono ile ilgili TTK hükümlerinin tartışılması ve değerlendirilmesi gerektiğinden ve bunun sonucu olarak dava TTK'nın 4. maddesinde sayılan mutlak ticari davalardan olduğundan, işin esasına girilerek deliller eksiksiz olarak toplanıp hep birlikte değerlendirilerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken yanlıgılı gerekçelerle yazılı şekilde görevsizlik kararı verilmesi doğru görülmemiştir...”

gerekçesi ile bozularak dosya yerine geri çevrilmekle, yeniden yapılan yargılama sonunda, mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

HUKUK GENEL KURULU KARARI

Hukuk Genel Kurulunca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra gereği görüldü:

Dava itirazın iptali istemine ilişkindir.

Mahkemece davaya bakma görevinin Asliye Hukuk Mahkemesine ait olduğu belirtilerek dava dilekçesinin görevsizlik nedeniyle reddine dair verilen karar, davacı vekilinin temyiz itirazı üzerine Özel Dairece yukarıda gösterilen sebeplerle bozulmuştur.

Yerel mahkemece gerekçesi açıklanarak önceki kararda direnilmiştir. Direnme kararı davacı vekili tarafından temyize getirilmektedir.

Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık, satım sözleşmesine ve buna dayalı olarak bir tacir tarafından tacir olmayan kişi lehine düzenlenen ve zamanaşımına uğramış bonoya dayanılarak girilen takibe vaki itirazın iptali davasının ticari dava niteliğinde olup olmadığı ve burada varılacak sonuca göre davayı görmek görevinin Asliye Hukuk Mahkemesinde mi, yoksa Asliye Ticaret Mahkemesinde mi olduğu noktasında toplanmaktadır.

Hukuk mahkemelerinin hangileri olduğu ve bunların kuruluşu 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Yargıtay Kararları 285 Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 4 ve 5 inci maddelerinde düzenlenmiştir.

Kanunun 6. maddesinin ikinci fıkrasına göre asliye hukuk mahkemeleri, sulh hukuk mahkemelerinin görevleri dışında kalan ve özel hukuk ilişkilerinden doğan her türlü dava ve işler ile kanunların verdiği diğer dava ve işlere .... Bu husus 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 2. maddesiyle de teyit edilmiştir. Anılan maddenin ikinci bendi Hukuk Muhakemeleri Kanununda ve diğer kanunlarda aksine düzenleme bulunmadıkça, asliye hukuk mahkemesinin diğer dava ve işler bakımından da görevli olduğunu vurgulamıştır.

Asliye Ticaret Mahkemeleri de 5235 sayılı Kanunun üçüncü fıkrasında düzenlenmiştir ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 5 inci maddesinin 1 numaralı bendi uyarınca bu mahkemeler, aksine hüküm bulunmadıkça, dava olunan şeyin değerine veya tutarına bakılmaksızın tüm ticari davalar ile ticari nitelikteki çekişmesiz yargı işlerine bakmakla görevlidir.

Bir davanın ticari nitelikte olup olmadığı, bir diğer ifade ile asliye ticaret mahkemesinde görülüp görülmeyeceğinin belirlenmesi işi de Türk Ticaret Kanununun 4. madde-sinde gösterilen ilkelere göre yapılmalıdır. Öğretide de benimsenen görüşe göre ticari davalar mutlak ticari davalar ve nispi ticari davalar olarak iki gruba ayrılmaktadır. Türk Ticaret Kanununun 4. maddesinin 1. bendinin (a) alt bendi uyarınca bu Kanunda düzenlenen hukuk davaları mutlak ticari davlardır. Nispi ticari davalar ise konusu ne olursa olsun, her iki tarafın da ticari işletmesiyle ilgili hususlardan doğan hukuk davalarıdır (TTK.m.4/1). Kanuni düzenleme uyarınca sadece mutlak ya da nispi ticari davalar asliye ticaret mahkemesinde görülürken, bunlar dışında kalan davalar (istisnalar saklı kalmak kaydıyla) asliye hukuk mahkemelerinde görülmelidir.

Hemen belirtmek gerekir ki itirazın iptali davaları takip hukuku kaynaklı, icra takibine sıkı sıkıya bağlı ve alacağın varlığını maddi hukuk kuralları çerçevesinde belirlemeye yarayan kendine özgü davlardır. Dava ile takip arasındaki bu sıkı ilişki nedeniyle dava konusu, ancak takip taleplerinde yazılı alacak dayanağı, tutar ve benzeri talepler olabilir ve kural olarak ispat vasıtaları da bu çerçevede değerlendirilir.

Somut olaya dönüldüğünde davacı yanca davalı aleyhine Antalya 5. İcra Dairesinin 2012/5431 sayılı takip dosyası üzerinden 02.08.2012 günü girilen (örnek 7) genel haciz yolu ile icra takibinde alacağın kaynağı olarak "10.08.2007 tarihli 30.000,00 TL'lik alacak" gösterilmiş ve takip taleplerine ekine keşidecisinin davalı ..., lehtarının davacı ... Gürdal olduğu, 10.07.2007 günü Döşemealtı ilçesinde düzenlenmiş, 10.08.2007 vadeli ve bedel hanesi boş 30.000,TL'lik bono eklenmiştir.

Ödeme emrinin tebliği üzerine davalı borçlu vekili tarafından icra dosyasına sunulan dilekçe ile özetle müvekkilinin borcu olmadığı, alacaklının müvekkiline 84 ton arpa satmayı teklif ettiği ve bu vaad üzerine kendisine takip taleptenmesi ekindeki bononun verildiği, ancak alacaklının teslimatı gerçekleştirmediği ve bu nedenle de bonoda yazılı borcun doğmadığı ileri sürülerek borca itiraz edilmiştir.

Takibe yönelik bu itiraz üzerine açılan eldeki davada davacı vekili müvekkilinin davalıya arpa sattığını ve karşılığında takip konusu bonoyu aldığını, davalının oyalaması nedeniyle zamanaşımı süresinin geçtiğini ve giriştikleri takipte gönderilen ödeme emrine ticari ilişki de kabul edilmek suretiyle itiraz edildiğini, zamanaşımına uğramış bononun alt ilişki bakımından yazılı delil başlangıcı sayılacağını ileri sürerek itirazın iptaline, takibin devamına ve icra inkâr tazminatına karar verilmesini istemiştir.

Davalı vekili cevabında itiraz dilekçesine paralel olarak, davacının arpayı teslim etmeyi vaad etmesi üzerine bononun kendisine verildiğini ancak arpayı teslim etmediğini ve bonoyu da kaybettiği bahanesiyle iadeden kaçındığını, satım sözleşmesi gereği edimini ifa etmediğini bildirerek davanın reddini savunmuştur.

Takip taleptenmesinde gösterilen borç kaynağına, iddia ve savunma içerikleri ile özellikle bononun zamanaşımına uğradığının sabit olmasına ve tarafların benimsemesine göre takip konusu alacağın bonoya dayanmayıp, satım sözleşmesine dayandığı tartışmasızdır.

Zamanaşımına uğramış bononun medeni usul hukuku anlamında yazılı delil başlangıcı olduğunda tartışma bulunmamaktadır.

Dosya kapsamına göre davacı bonoya bir kambiyo senedi olarak değil bir ispat vasıtası olarak dayanmakta, davalı da bu çerçevede malın teslim edilmediği savunmasında bulunmaktadır. Bu durumda Özel Daire belirlemesinin aksine somut olay bakımından zamanaşımına uğramış bono ile ilgili Türk Ticaret Kanunu hükümlerinin tartışılması ve değerlendirilmesi gerekmemektedir. Kaldı ki dava, Türk Ticaret Kanununun 778. maddesi atfıyla bonolar için de uygulanan ve poliçelerde sebepsiz zenginleşmeyi düzenleyen 732. maddesine dayalı bir istemi de içermemektedir.

Bu haliyle somut uyuşmazlık satım sözleşmesinde karşılıklı edimlerin ifa edilip edilmemesi noktasında toplandığından, uyuşmazlığın çözümünde hakim kambiyo senetlerine ilişkin kuralları tartışmayacak, zamanaşımına uğradığı için bono vasfını kaybetmiş belgeyi taraflar arasındaki satım sözleşmesinin delili olarak değerlendirerek bir sonuca varacaktır.

Bu belirlemeye göre uyuşmazlığın münhasıran bonoya dayanmadığı ve davanın da mutlak ticari dava sayılamayacağı sonucuna varılmaktadır.

Davalının tacir olduğu sabit ise de dosyaya yansıyan bilgiler ve özellikle tarafların açıklamaları kapsamında davacının çiftçi olduğu ve Türk Ticaret Kanunu'nun 12. maddesinde ifadesini bulan tanıma göre bir ticari işletmeyi kısmen dahi olsa kendi adına işletmediği anlaşıldığından, uyuşmazlığın her iki tarafın ticari işletmesiyle ilgili olmadığı, bu haliyle davanın nispi ticari dava olarak da kabul edilemeyeceği anlaşılmaktadır.

Varılan sonuçlar bir arada değerlendirildiğinde işin ticari nitelikte olmadığı, davanın da mutlak ya da nispi ticari dava sayılamayacağı anlaşıldığından davanın asliye ticaret mahkemesinde değil asliye hukuk mahkemesinde görülmesi gerekmektedir.

Hukuk Genel Kurulundaki görüşmeler sırasında uyuşmazlığın çözümlünde zamanaşımına uğramış bono ile ilgili Türk Ticaret Kanunu hü- kümlerinin değerlendirilmesinin gerektiği, bu nedenle eldeki davanın mutlak ticari dava olduğu ve asliye ticaret mahkemesinin görevsizlik kararı vermesinin hatalı olduğu görüşü dile getirilmiş ise de bu görüş kurul çoğunluğu tarafından kabul edilmemiştir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, usul ve yasaya uygun bulunan direnme kararının onanması gerekir.

SONUÇ

Davacı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile direnme kararının yukarıda açıklanan gerekçelerle ONANMASINA, harç peşin alındığından harç alınmasına yer olmadığına, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 440. maddesi uyarınca karar düzeltme yolu açık olmak üzere 09.11.2016 gününde yapılan ikinci görüşmede oyçokluğu ile karar verildi.

Y. 4 HD,

E. 2016/8546,

K. 2016/11696,

T. 29.11.2016

BELEDİYE KURULUŞU • HAKSIZ EYLEM • ADLİ YARGI

ÖZET: Büyükşehir belediyesine bağlı olan ve statüsüne göre özel hukuk tüzel kişisi olan davalı kuruluşun haksız işlemine dayanılarak açılan davaya adli yargıda bakılır.

Davacı ..... tarafından, davalı .... Genel Müdürlüğü aleyhine 01/07/2015 gününde verilen dilekçe ile tazminat istenmesi üzerine mahkemece yapılan yargılama sonunda; dava dilekçesinin yargı yolu nedeniyle reddine dair verilen 17/12/2015 günlü kararın Yargıtay'ca incelenmesi davacı vekili tarafından süresi içinde istenilmekle temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra hazırlanan rapor ile dosya içerisindeki kağıtlar incelenerek gereği görüldü.

Davacı vekili; 11/01/2015 tarihinde davalı idareye ait içme suyu ana hat borusunda arıza meydana gelmesi sonucu davacının evini su bastığını; zararlarının 14.735,14 TL olarak belirlenip bunun 6.292,29 TL'sinin dava dışı sigorta şirketi tarafından ödendiğini, bakiye 8.472,85 TL zararının davalı idareden dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsilini talep etmiştir.

Davalı vekili; hizmet kusuruna dayanıldığına göre idari yargı'nın görevli olduğunu belirterek yargı yolu itirazında bulunmuştur.

Mahkemece; davaya bakmakta idari yargı görevli olduğundan dava dilekçesinin yargı yolu nedeniyle reddine karar verilmiştir.

Davalı .... Büyükşehir Belediyesine bağlı bir kuruluş olup 2560 sayılı Kanun'un ek 5. maddesi ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 16/1. maddesi hükmüne göre kamu kurumu olmakla birlikte tacir sayılmaktadır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasası'nın 2. maddesi gereğince idari yargı yerlerinde sadece ilgili idareye karşı dava açılabilir.

Davada; özel hukuk tüzel kişisi (tacir) olan davalının haksız eylemine dayanarak tazminat istediğine göre uyuşmazlığın çözüm yeri idari yargı olmayıp adli yargıdır.

Mahkemece açıklanan olgular gözetilerek işin esası incelenip sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken, yerinde olmayan yazılı gerekçe ile yargı yolu bakımından dava dilekçesinin reddine karar verilmiş olması usul ve yasaya uygun düşmediğinden kararın bozulması gerekmektedir.

SONUÇ

Temyiz edilen kararın yukarıda gösterilen nedenlerle **BOZULMASINA**, bozma nedenine göre diğer temyiz itirazlarının şimdilik incelenmesine yer olmadığına ve peşin alınan harcın istek halinde geri verilmesine 29/11/2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Y. 4 HD,

E. 2016/9376,

K. 2016/11698,

T. 29.11.2016

BELEDİYENİN TARAF OLDUĞU KİRA SÖZLEŞMESİ • ADLİ YARGI

ÖZET: Belediyenin taraf olduğu kira sözleşmesine aykırılıktan dolayı belediyeye karşı açılacak davaya adli yargıda bakılır.

Davacı ... vekili Avukat ... tarafından, davalı ... aleyhine 16/01/2015 gününde verilen dilekçe ile tazminat istenmesi üzerine mahkemece yapı- lan yargılama sonunda; yargı yolu (dava şartı yokluğu) nedeniyle reddine dair verilen 14/01/2016 günlü kararın Yargıtay'ca incelenmesi davacı tarafından süresi içinde istenilmekle temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra tetkik hakimi tarafından hazırlanan rapor ile dosya içerisindeki kağıtlar incelenerek gereği görüldü.

Davacı, 23/07/2012 başlangıç tarihli kira sözleşmesi ile davaya konu binayı .... Belediyesinden 3 yıl süreli olarak kiraladığını, kira sözleşmesi devam ederken ... Belediyesinin Bodrum Belediyesi ile birleştiğini bu birleşmeden sonra, davalı ...'nin Borçlar Kanunu'nun 301. maddesine aykırı olarak, ruhsat ve işyeri açma izinlerini iptal edip, 24 saat içinde kiralananın boşaltılmasını isteyerek, bozulacak malzeme ve demirbaşlarla birlikte binayı mühürlediğini belirterek, bozulacak eşyaların ve kiracılık sıfatının devam ettiğinin tesbitini, B.K. 301. maddesine aykırılık nedeniyle şimdilik 5.000,00 TL zararın 14/01/2005 tarihinden itibaren yasal faiziyle birlikte tahsilini istemiştir.

Davalı; uyuşmazlığın çözümünde idari yargının görevli olduğunu belirterek görev itirazında bulunmuştur.

Mahkemece; idari yargı yerinin görevli olması nedeniyle dava şartı yokluğundan davanın reddine karar verilmiştir.

Dosya içindeki 23/07/2012 başlangıç tarihli kira sözleşmesinden, ... sokakta bulunan büfenin .... Belediyesi tarafından 3 yıl süreli olarak davacıya kiralandığı, daha sonra yapılan yasal düzenlemeler gereği olarak ... Belediyesinin davalı ... Belediyesi ile birleştiği anlaşılmaktadır. Şu durumda davacı ile davalı ... Belediyesi kira ilişkisinin tarafları konumundadır.

Somut olayda davacı, davalı Belediyenin kira sözleşmesine ve B.K. 301. maddesi hükmüne aykırı davranması nedeniyle tazminat isteminde bulunduğuna göre, hizmet kusuruna değil özel hukuk ilişkisine (kira akdine) dayanmış olup, uyuşmazlığın çözümünde adli yargı görevlidir.

Mahkemece işin esasına girilerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, yanılığlı değerlendirme ile davanın görev yönünden (dava şartları oluşmadığından) reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir.

SONUÇ

Temyiz edilen kararın yukarıda gösterilen nedenler ile **BOZULMASINA** ve peşin alınan harcın istek halinde geri verilmesine 29/11/2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Y 13 HD

E. 2015/23681,

K. 2016/17358,

T. 28.9.2016

AVUKATLIK ÜCRETİ • TÜKETİCİ MAHKEMESİ

ÖZET: Vekil ile müvekkili arasında vekalet ücretinden doğan davaya Tüketici Mahkemesinde bakılacaktır.

Taraflar arasındaki alacak davasının yapılan yargılaması sonunda ilamda yazılı nedenlerden dolayı davanın reddine yönelik olarak verilen hükmün davacı avukatınca duruşmalı olarak temyiz edilmesi üzerine ilgililere çağrı kağıdı gönderilmişti. Belli günde davacı vekili avukat ... ile davalı vekili avukat ...'ın gelmeleriyle duruşmaya başlanılmış ve hazır bulunan avukatların sözlü açıklamaları dinlendikten sonra karar için başka güne bırakılmıştı. Bu kez temyiz dilekçesinin süresinde olduğu saptanarak dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü.

KARAR

Davacı avukat, davalı ile avukatlık ücret sözleşmesi imzaladıkları- nı, bu sözleşme gereği davalının kızımdan aldığı vekalet ile tapuları iptal edilen taşınmazlar için müvekkili adına Anayasa Mahkemesi' ne bireysel başvuruda bulunduğunu, ancak vekaletten haksız olarak azledildiğini,650.000,00 TL tutarındaki vekalet ücretinin davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Davalı, davanın reddini dilemiştir.

Mahkemece, davanın husumet yönünden reddine karar verilmiş; verilen karar davacı tarafından temyiz edilmiştir.

1-Taraflar arasındaki uyuşmazlık davacı avukat ile davalı arasında imzalanmış olan vekalet ücret sözleşmesinden kaynaklanmaktadır. 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 3. maddesine göre tüketici; ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi, tüketici işlemi; mal veya hizmet piyasalarında kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla hareket eden veya onun adına ya da hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişiler ile tüketiciler arasında kurulan, eser, taşıma, simsarlık, sigorta, vekâlet, bankacılık ve benzeri sözleşmeler de dâhil olmak üzere her türlü sözleşme ve hukuki işlemi ifade eder.6502 sayılı Yasa'nın 73. maddesi bu kanunun uygulanması ile ilgili her türlü ihtilafa tüketici mahkemelerinde bakılacağını öngörmüştür. O halde, davaya bakmakta görevli mahkeme Tüketici Mahkemesidir. Görevle ilgili düzenlemeler kamu düzenine ilişkin olup taraflar ileri sürmese dahi yargılamanın her aşamasında re'sen gözetilir. Görevle ilgili hususlarda kazanılmış hak söz konusu olmaz. Bu durumda mahkemece, dosyanın tüketici mahkemesine gönderilmek üzere görevsizlik kararı karar verilmesi gerekirken, işin esasına girilerek yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir.

2-Bozma nedenine göre davacının sair temyiz itirazlarının incelenmesine gerek görülmemiştir.

SONUÇ

Temyiz edilen kararın (1) no'lu bentte açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, (2) no'lu bent gereğince davacının diğer temyiz itirazlarının incelenmesine yer olmadığına, 1350,00 TL duruşma avukatlık parasının davalıdan alınarak davacıya ödenmesine, peşin alınan 27,70 TL temyiz harcın istek halinde iadesine, 28/09/2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Y. 18. HD

E. 2016/6862

K. 2016/10843

T. 29.09.2016

NUFUS KAYDI• GÖREVLİ MAHKEME

ÖZET: 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 36. maddesinde düzenlenen nüfus kaydının düzeltilmesi davalarına asliye hukuk mahkemesinde bakılır.

Temyiz istemlerinin süresi içinde olduğu anlaşıldıktan sonra dosyadaki bilgi ve belgeler okunup gereği düşünüldü:

Davacı vekili, dava dilekçesinde, ... nikahsız ilişkisinden doğduğunu, ancak dayısı ... l ile yengesi ... çocuğu olarak nüfusa tescil edildiğini bildirerek, davacı ...'un dayısı ve yengesi üzerindeki kaydının iptaline karar verilmesini istemiş, mahkemece davanın kabulüne karar verilmiştir.

Davacı bu dava ile ...'un annesinin ..., babasının ... olduğu halde, nüfus kaydında babası ... annesi ise ... gibi tescil edildiğini bildirerek, mevcut hanedeki kaydının iptaline karar verilmesini istemiştir.

Nüfus kaydının düzeltilmesi davası, ... 30.01.2008 tarih 2008/2-36- 47 sayılı içtihadında açıklandığı üzere, resmi sicilin belgelediği olgunun doğru olmadığı, baştan yanlış olarak kütüğe geçirilmesi nedeniyle, mevcut kaydın düzeltilmesi davasıdır. Böyle bir dava sonucunda, kaydının düzeltilmesi istenen kişinin, o tarihe kadar kayıtlı olduğu haneden çıkıp, başka bir haneye tescil edilecek olması da, davayı soybağı davası haline dönüştürmez. Bu nedenle davacının talebi, gerçeğe aykırı beyanla baştan beri yanlış olan sicilin düzeltilmesi niteliğinde olup, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 36. maddesi kapsamına giren nüfus kaydının düzeltilmesi davasıdır. Nüfus kaydının düzeltilmesi davasında resmi sicilin belgelediği olgunun doğru olmaması, baştan yanlış olarak kütüğe geçirilmesi söz konusudur.

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 36. maddesinde düzenlenen nüfus kaydının düzeltilmesi davalarına asliye hukuk mahkemesinde bakılır.

Açıklanan nedenlerle, yanlış beyana dayalı olarak oluşturulan nüfus kaydının iptali davasında, davaya asliye hukuk mahkemesinde bakılmak üzere görevsizlik kararı verilmesi yerine aile mahkemesinde bakılarak işin esası hakkında karar verilmesi doğru görülmemiştir.

Bu itibarla yukarıda açıklanan esaslar gözönünde tutulmaksızın yazı- lı şekilde hüküm tesisi isabetsiz, temyiz itirazları bu nedenlerle yerinde olduğundan kabulü ile şimdilik diğer yönleri incelenmeksizin hükmün HUMK'un 428.maddesi gereğince BOZULMASINA, temyiz peşin harçlarının istek halinde temyiz edenlere iadesine, 29.09.2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Y 20. HD

E. 2015/14411,

K. 2015/13181,

T. 24.12.2015

ELEKTRİK ABONESİ • TACİR SIFATI • TİCARİ DAVA

ÖZET: Elektrik aboneliği sözleşmesinin tarafları tacir olup, kayıp kaçak elektrik tüketimi bedeline ilişkin davaya Ticaret Mahkemesinde bakılır.

Dava, elektrik aboneliği sözleşmesi kapsamında alınan kayıp kaçak bedelinin iadesi istemine ilişkindir.

Asliye Ticaret Mahkemesince, kayıp kaçak bedeli davalarının münhasıran ticari dava niteliğinde bulunmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiş, karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Asliye Hukuk Mahkemesince ise, tarafların tacir olduğu ve uyuşmazlığın tarafların ticari işletmesiyle ilgili olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiş, karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 4/1. maddesinde her iki tarafın da ticari işletmesiyle ilgili hususlardan doğan hukuk davaları ve çekişmesiz yargı işlerinin ticari dava ve ticari nitelikte çekişmesiz yargı işi sayılacağı hüküm altına alınmış, maddenin (a) bendinde bu kanunda öngörülen hususlardan doğan hukuk davaları ile çekişmesiz yargı işlerinin ticari dava ve çekişmesiz yargı işi sayılacağı belirtilmiştir. Buna göre, bir uyuşmazlığın ticari dava niteliğinde olabilmesi için, her iki tarafın da ticari işletmesini ilgilendirmesi yahut aynı maddenin alt bentlerinde düzenlenen istisnalardan birine dahil olması gerekmektedir.

Somut olayda, davacı şirketin iş yeri abonelik sözleşmesi gereğince davalı nezdinde elektrik aboneliğinin bulunduğu, anonim şirket olan davacı aleyhinde kayıp kaçak elektrik tüketim bedeli tahakkuk ettirildiği, yapı- lan bu tahsilatın haksız olduğunu ileri sürerek davalıdan iadesini talep ettiği anlaşılmaktadır. Davacı ile davalı tacir olduğundan ve uyuşmazlık tarafların ticari işletmesini ilgilendirdiğinden ticari dava niteliğinde bulunan uyuşmazlığın asliye ticaret mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekir.

SONUÇ

Yukarıda açıklanan nedenlerle; 6100 sayılı HMK'nın 21. ve 22. maddeleri gereğince Bakırköy 6. Asliye Ticaret Mahkemesinin YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE 24/12/2015 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Y 20. HD

E. 2016/749,

K. 2016/7268,

T. 20.6.2016

KAT MÜLKİYETİNE İLİŞKİN DAVA • SULH HUKUK MAHKEMESİ

ÖZET: Kat mülkiyeti hükümlerine ilişkin davaya Sulh Hukuk Mahkemesinde bakılacaktır.

Asliye Hukuk Mahkemesince uyuşmazlığın Kat Mülkiyeti Kanunundan doğan sorumluluktan kaynaklandığı gerekçesi ile görevsizlik kararı verilmiştir.

Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından ise uyuşmazlığın Türk Medenî Kanunu'nun 737. maddesinden kaynaklandığı, gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiştir.

634 sayılı Kanunun 35/b maddesinde ise “Ana gayrimenkulün gayesine uygun olarak kullanılması, korunması, bakımı ve onarımı için gereken tedbirlerin alınması” hükmüne, 16. maddesinde “Kat malikleri ana gayrimenkulün bütün ortak yerlerine, arsa payları oranında, ortak mülkiyet hükümlerine göre malik olurlar.” hükmüne, ayrıca 19/3 maddesinde de “Her kat maliki ana gayrimenkule ve diğer bağımsız bölümlere, kusuru ile verdiği zarardan dolayı diğer kat maliklerine karşı sorumludur.” hükmüne yer verilmiş, diğer yandan aynı Kanunun Ek madde 1. maddesi ile de “Bu Kanunun uygulanmasından doğacak her türlü anlaşmazlık sulh mahkemelerinde çözümlenir.” düzenlemesine yer verilmiştir.

Somut olayda davacı, davalının ortak alan olan yere dut ağacı dikilmiş olduğunu ve yine ortak çitler üzerine de bitkiler ekildiğini bu nedenle davacının evinin sağ tarafında balkonun kapandığını ayrıca yapılan bilimsel araştırmalarda dut ağacının binanın temelinde zarar verir nitelikte olduğunu yine davalının otopark rampasının üzerine projeye aykırı olarak üzerinin kapatılmış olduğunu bu nedenle söz konusu dut ağacı, çit ve bitkiler ile projeye aykırı olarak otopark üzerine yapılmış yapının kaldırılmasını talep ettiği anlaşılmış olup, bu şekilde Kat Mülkiyeti Kanunu hükümlerinin uygulanması gerektiği anlaşılan uyuşmazlığın ... Sulh Hukuk Mahkemesinde görülmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

SONUÇ

Yukarıda açıklanan nedenlerle; 6100 sayılı HMK'nın 21 ve 22. maddeleri gereğince ... Sulh Hukuk Mahkemesinin YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE, 20/06/2016 gününde oy birliğiyle karar verildi.

Y 20. HD

E. 2016/4899,

K. 2016/7239,

T. 20.06.2016

DAVA ARKADAŞLIĞI • ÖZEL YETKİLİ MAHKEME

ÖZET: Gerek araç sürücünün gerekse sigorta şirketinin sorumluluğu aynı olaydan kaynaklanmış ve ortaya tek bir zarar çıkmıştır. O halde bu davaya özel mahkeme olan Ticaret Mahkemesinde bakılacaktır.

Dava, trafik kazası nedeniyle maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir.

İstanbul Anadolu 29. Asliye Hukuk Mahkemesince, sigorta sözleşmesinden kaynaklanan davanın ticari dava olduğu, Ticaret Mahkemelerinin görev alanına girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiştir.

İstanbul Anadolu 9.Asliye Ticaret Mahkemesi ise başlangıçta davalı olarak gösterilen sigorta şirketi aleyhine açılan dava ile manevi tazminat davasının tefrikine ve ayrı bir esasa kaydedilmesine, manevi tazminat talebinin haksız fiilden kaynaklandığı gerekçesiyle görevsizliğe karar vermiştir.

Dava tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1483/1. maddesinde, sigortacıların diğer kanunlardaki hükümler saklı kalmak üzere faaliyet gösterdikleri dalların kapsamında bulunan zorunlu sigortaları yapmaktan kaçınamayacakları belirtilmiş; aynı Kanunun 4/1-a maddesinde, tarafların tacir olup olmadıklarına bakılmaksızın, TTK’da öngörülen hususlardan doğan hukuk davalarının ticari dava sayılacağı düzenlenmiştir. TTK’nın 5. maddesi ise aksine hüküm bulunmadıkça, dava olunan şeyin değerine veya tutarına bakılmaksızın asliye ticaret mahkemelerinin, tüm ticari davalar ile ticari nitelikteki çekişmesiz yargı işlerine bakmakla görevli olduğu hükmüne yer verilmiştir.

Somut olayda zarar gören davacı tarafından, haksız fiil teşkil eden trafik kazasından kaynaklı maddi ve manevi tazminat taleplerine ilişkin olarak, araç sürücüsü olan davalı ile ZMMS sigortacısı olan sigorta şirketine karşı başlangıçta birlikte dava açılmıştır. Haksız fiilden kaynaklanan tazminat davalarında görevli mahkeme genel hukuk mahkemesi olan asliye hukuk mahkemesi ise de; dava, gerçek kişiler ile birlikte karşı tarafın ZMMS yaptırdığı sigorta şirketine karşı da açılmıştır. Davalı sigorta şirketi, sigorta poliçesi nedeniyle sorumlu tutulmuş olup, zorunlu sigortalar, TTK’nın 1483 vd maddelerinde düzenlenmiştir. TTK’nın 4/1-a ve 5. maddesi hükümleri karşısında, mutlak ticari nitelikteki bu davada asliye ticaret mahkemesi görevli bulunmaktadır.

Aynı davada, bir kısım davalılar hakkında genel mahkemenin, diğer davalılar hakkında ise uzman olan özel mahkemenin görevli bulunması halinde, uyuşmazlık aynı olaydan kaynaklanıyor ve zarar tek ise ya da taleplerden birisi yönünden verilecek karar diğerini doğrudan ilgilendirecek nitelikte bulunuyorsa; sözkonusu özel mahkeme ile genel mahkeme arasında “yargılama usulüne” ilişkin esaslı farklılıklar bulunmaması kaydıyla, bütün taraflar ve talepler yönünden uzman olan özel yetkili mahkemece yargılama yaparak uyuşmazlığın çözülmesi gerekir. Bu husus, hukukun öngörülebilir olmasının, usul ekonomisinin ve davaların makul süre içinde bitirilmesi yükümlülüğünün de gereğidir.

O halde, gerek davalı gerçek kişi ve gerekse de davalı sigorta şirketinin sorumluluğu aynı maddi olaydan kaynaklanmış ve zarar tek olmakla, davaların birlikte görölmesi ve bütün talepler yönünden ihtilafın özel mahkeme olan asliye ticaret mahkemesince çözüme kavuşturulması gerekir. Mahkemece, birlikte görölmesi gereken davaların sonradan tefrik edilmesi, göreve ilişkin kuralları değiştirmez.

SONUÇ

Yukarıda açıklanan nedenlerle; 6100 sayılı HMK'nın 21 ve 22. maddeleri gereğince İstanbul Anadolu 9. Asliye Ticaret Mahkemesinin YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE 20/06/2016 gününde oy birliğiyle karar verildi.

Y 20. HD

E. 2016/5660,

K. 2016/7470,

T. 23.06.2016

VELAYET ALTINDAKİ KİŞİYE AÇILAN DAVA • AİLE MAHKEMESİ

ÖZET: Velayet altındaki kişiye karşı açılan tazminat davasına aile mahkemesinde bakılacaktır. Dava, haksız fiilden kaynaklanan tazminat istemine ilişkindir.

Asliye Hukuk Mahkemesi, Türk Medenî Kanununun 369. maddesi uyarınca ev başkanının sorumluluğuna ilişkin davaların aile mahkemesinde görülmesi gerektiğini bildirerek, görevsizlik yönünde hüküm kurmuştur.

Aile Mahkemesi davanın haksız fiile karışan kişinin velayet altında bulunmasından dolayı TMK'nın 369. maddesi kapsamında velisinin sorumluluğuna istinat etmesi nedeniyle TMK'nın ikinci kitabında yer alan velayet hukuku ve velinin sorumluluğu kapsamında Aile Mahkemesinin görevinde kaldığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

4787 sayılı Aile Mahkemesinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usûllerine Dair Kanunun 4/1. maddesi gereğince, 4721 sayılı Medenî Kanunun İkinci Kitabından doğan dava ve işlere aile mahkemesinde bakılması gerekir.

Davacı taraf, davalılara karşı haksız eylemi gerçekleştiren küçük aleyhine "Velayeten" dava açmıştır. Dilekçe başlığındaki bu nitelendirme, davalıların velisi oldukları küçüğün verdiği zarardan dolayı kurtuluş kanıtı getirilebilen kusursuz sorumlulukla sorumlu oldukları ve kurtuluş kanıtı değerlendirmesinin de velayet yükümlülükleri kapsamında ele alınması gerektiğinden, bu konuyu ise ancak aile mahkemesi değerlendireceğinden MK'nın 369. maddesi hükümlerinden doğan bu davanın aile mahkemesinde görülmesi gerekir.

Bu halde uyuşmazlığın, ... Aile Mahkemesince çözümlenmesi gerekmektedir.

SONUÇ

Yukarıda açıklanan nedenlerle; 6100 sayılı HMK'nın 21 ve 22. maddeleri gereğince Aile Mahkemesinin YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE 23/06/2016 gününde oy birliğiyle karar verildi.

Y 20. HD

E. 2016/4114,

K. 2016/7347,

T. 21.6.2016

KİRA İLİŞKİSİNDEN DOĞAN DAVADA GÖREV

ÖZET: Kira ilişkisinden kaynaklanan davaya bakma görevi değerine bakılmaksızın Sulh Hukuk Mahkemesine aittir.

Dava, müdahalenin men'i ve ecri-misil istemine ilişkindir.

Kilis 2. Asliye Hukuk Mahkemesi, uyuşmazlığın kira ilişkisinden kaynaklandığı, HMK'nın 4/a maddesi gereğince sulh hukuk mahkemelerinin görevli olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Kilis Sulh Hukuk Mahkemesi ise kiralayan veya üçüncü kişiler tarafından açılacak müdahalenin men'i davalarında genel görevli asliye hukuk mahkemesinin görevli olduğu gerekçesiyle görevsizlik yönünde hüküm kurmuştur.

Dava tarihinde yürürlükte bulunan 6100 sayılı HMK'nın 4/1. maddesi gereğince sulh hukuk mahkemeleri, dava konusunun değer veya tutarı- na bakılmaksızın; kiralanan taşınmazların, 09/06/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'na göre ilâmsız icra yoluyla tahliyesine ilişkin hükümler ayırık olmak üzere, kira ilişkisinden doğan alacak davaları da dâhil olmak üzere tüm uyuşmazlıkları konu alan davalar ile bu davalara karşı açılan davalara bakmakla görevlidir.

Somut olayda davacı vekili, müvekkili ile davalı arasında yapılan sözleşme ile müvekkiline ait ... ili, .. ilçesi, .. köyü, 037.B.08.C pafta, 613 nolu parselde kayıtlı taşınmazın 12.500 m²'lik kısmında davalı tarafından maden çıkartılması hususunda anlaşma sağlandığını, ancak davalı tarafın sözleşmeye uymadığını, sözleşmede, taşınmazın yarısı olan 12.500 m²'lik kısmının kullanılması kararlaştırılmışken; şu anda davalı tarafın taşınmazın tamamını işgal ederek kullanmaya başladığını fazla alan kullanan davalının, kötü niyetli olduğunun aşikar olduğunu müvekkili tarafından davalı tarafa telefon edilerek sözleşmenin feshedildiğinin bildirildiğini, mülk sahibi-müvekkilinin sözleşmeyi tek taraflı feshetme hakkının bulunduğunu tüm bu nedenle davalı şirketin, dava konusu taşınmazın tamamındaki müdahalesine son verilmesi ve fazladan kullandığı alanın 5 aylık ecrimisil bedelinin davalıdan alınarak müvekkiline ödenmesine karar verilmesini talep ve dava etmiştir

Taraflar arasındaki ilişki kira sözleşmesinden kaynaklandığına göre bu davaya bakma görevi HMK'nın 4/1. maddesi gereğince değerine bakılmaksızın sulh hukuk mahkemesine aittir. Buna göre, kira hükümlerine göre çözümlenecek olan uyuşmazlığın Kilis Sulh Hukuk Mahkemesinde görülüp, sonuçlandırılması gerekmektedir.

SONUÇ

Yukarıda açıklanan nedenlerle; 6100 sayılı HMK'nın 21 ve 22. maddeleri gereğince Kilis Sulh Hukuk Mahkemesinin YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE 21/06/2016 gününde oy birliğiyle karar verildi.

Y 20. HD

E. 2016/8191,

K. 2016/8087,

T. 21.09.2016

MİRASÇILIK BELGESİNİN İPTALİ • ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ

ÖZET: Mirasçılık belgesinin iptali hasımlı dava olup, Asliye Hukuk Mahkemesinde açılmalıdır.

Dava, mirasçılık belgesinin iptali ve yeniden mirasçılık belgesi verilmesi istemine ilişkindir.

Gölcük Sulh Hukuk Mahkemesince, davanın hasımlı olarak açıldığı, sonucunun taraflar hakkında kesin hüküm oluşturduğu, bu nedenle talebin çekişmeli yargıya ilişkin olduğu gerekçesi ile görevsizlik yönünde hüküm kurulmuştur.

Gölcük 2. Asliye Hukuk Mahkemesi ise davanın çekişmesiz yargıya tâbi olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Somut olayda; davacı, davalıyı hasım göstermek suretiyle, mirasçılık belgesinin iptali ve yenisinin verilmesi isteminde bulunmuştur.

Dava, iptali istenen mirasçılık belgesinde mirasçı olarak gösterilen kişi aleyhinde açılmış olup, yargılama sonucunda verilecek kararlar miras paylarının değişmesi söz konusu olabileceğinden, dava tarihinde yürürlükte bulunan 6100 sayılı HMK'nın sulh hukuk mahkemelerinin görevi başlıklı 4. maddesinde sayılan davalardan olmadığı gibi, 382/2. maddesinde de sayılmayan mirasçılık belgesinin iptali davası çekişmeli yargı işi niteliğindedir. Bu durumda, çekişmeli yargı kapsamındaki davanın asliye hukuk mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekmektedir.

SONUÇ

Yukarıda açıklanan nedenlerle; 6100 sayılı HMK'nın 21 ve 22. maddeleri gereğince Gölcük 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE 21/09/2016 gününde oy birliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

20. HUKUK DAİRESİ

E. 2017/6483

K. 2017/4422

T. 15.5.2017

• **TÜKETİCİ İLİŞKİSİNDEN KAYNAKLANAN İTİRAZIN İPTALİ (Davacının Düğün Salonu ve Aile Çay Bahçesini İşlettiği Davalının ise Bu Düğün Salonunu Oğlunun Düğününü Yapmak İçin Sözleşme ile Kiraladığı ve Sonrasında Vazgeçtiği/Davacının Zarara Uğradığı İddiası ile Alacağın Tahsili İçin Takip Başlattığı ve İtiraz Eden Davalı Tarafın İtirazlarının İptalini Talep ve Dava Ettiği - Uyuşmazlığın 6502 Sayılı Kanun Kapsamında Kaldığı/Tüketici Mahkemesi Sıfatıyla Asliye Hukuk Mahkemesince Sonuçlandırılması Gerekliği)**

• **UYUŞMAZLIĞIN 6502 SAYILI KANUN KAPSAMINDA KALMASI (Davacının Düğün Salonu ve Aile Çay Bahçesini İşlettiği Davalının ise Bu Düğün Salonunu Oğlunun Düğününü Yapmak İçin Sözleşme ile Kiraladığı ve Sonrasında Vazgeçtiği - Davacının Zarara Uğradığı İddiası ile Alacağın Tahsili İçin Takip Başlattığı ve İtiraz Eden Davalı Tarafın İtirazlarının İptalini Talep ve Dava Ettiği/ Tüketici Mahkemesi Sıfatıyla Asliye Hukuk Mahkemesince Sonuçlandırılması Gerekliği)**

• **GÖREVLİ MAHKEME (Davacının Düğün Salonu ve Aile Çay Bahçesini İşlettiği Davalının ise Bu Düğün Salonunu Oğlunun Düğününü Yapmak İçin Sözleşme ile Kiraladığı ve Sonrasında Vazgeçtiği/Davacının Zarara Uğradığı İddiası ile Alacağın Tahsili İçin Takip Başlattığı ve İtiraz Eden Davalı Tarafın İtirazlarının İptalini Talep ve Dava Ettiği - Uyuşmazlığın 6502 Sayılı Kanun Kapsamında Kaldığı/Tüketici Mahkemesi Sıfatıyla Asliye Hukuk Mahkemesince Sonuçlandırılması Gerekliği)**

6502/m.3, 73

ÖZET : Dava, itirazın iptali istemine ilişkindir. Davacı, Düğün Salonu ve Aile Çay Bahçesini işlettiğini, davalının ise bu düğün salonunu oğlunun düğününü yapmak için sözleşme ile kiraladığını ve sonrasında vazgeçerek kendisinin zararına neden olduğunu, anılan sözleşmede belirtilen alacağın tahsili için takip başlattığını ve davalının itiraz ettiğini davalı tarafın itirazlarının iptalini talep ve dava ettiği anlaşılınca, uyuşmazlık, 6502 Sayılı Kanun kapsamında kaldığından, uyuşmazlığın Tüketici Mahkemesi sıfatıyla Asliye Hukuk Mahkemesince sonuçlandırılması gerekir.

DAVA : Taraflar arasındaki davada 1. Asliye Hukuk, 2. Sulh Hukuk ve 1. Asliye Hukuk (Tüketici Mahkemesi sıfatıyla) Mahkemelerince ayrı ayrı görevsizlik kararı verilmesi sebebiyle yargı yerinin belirlenmesi için gönderilen dosya içindeki tüm belgeler incelendi, gereği düşünüldü:

KARAR : Dava, itirazın iptali istemine ilişkindir.

1. Asliye Hukuk Mahkemesince, taraflar arasındaki uyuşmazlığın kira ilişkisinden doğan alacak davası olduğu ve davaya bakma görevinin Sulh Hukuk Mahkemesinde olması gerektiği gerekçesi ile görevsizlik kararı verilmiştir.

2. Sulh Hukuk Mahkemesi ise davalı, davacıya ait düğün salonunda pasta, kamera çekimi ve orkestra hizmeti verilmesine dair sözleşme düzenlendiği, ancak nişanın bozulması nedeni ile merasimin yapılmadığı sabit olmakla taraflar arasındaki uyuşmazlığın tüketici işleminden kaynaklanması sebebiyle tüketici mahkemelerinin görevli olduğu gerekçesi ile görevsizlik kararı vermiştir.

1. Asliye Hukuk (Tüketici mahkemesi sıfatıyla) Mahkemesi ise uyuşmazlık; davacı düğün salonu sahibi tarafından pasta, kamera çekimi ve orkestra hizmeti verilmesi yani bir eser meydana getirilmesi değil, davalı düğün sahibinin, düğününü, düğün salonunda yapmaktan vazgeçmesi nedeni ile davacı düğün salonu sahibinin, salonu başkasına kiraya verememesinden kaynaklanan kira kaybı alacağına ilişkindir. Uyuşmazlık kira ilişkisinden kaynaklandığı gerekçesi ile görevsizlik kararı vermiştir.

6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun [3.](#) maddesine göre tüketici; ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi, tüketici işlemi; mal veya hizmet piyasalarında kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla hareket eden veya onun adına ya da hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişiler ile tüketiciler arasında kurulan, eser, taşıma, simsarlık, sigorta, vekâlet, bankacılık ve benzeri sözleşmeler de dâhil olmak üzere her türlü sözleşme ve hukukî işlemi ifade eder.

6502 Sayılı Kanun'un [73.](#) maddesi bu Kanunun uygulanması ile ilgili her türlü ihtilafa Tüketici Mahkemelerinde bakılacağını öngörmüştür.

Bir hukukî işlemin, sadece 6502 Sayılı Kanunda düzenlenmiş olması, tek başına o işlemde kaynaklanan uyuşmazlığın tüketici mahkemesinde görülmesini gerektirmez. Bir hukuki işlemin 6502 Sayılı Kanun kapsamında kaldığının kabul edilmesi için taraflardan birinin tüketici olması gerekir.

Somut olayda, davacı, Düğün Salonu ve Aile Çay Bahçesini işlettiğini, davalının ise bu düğün salonunu oğlunun düğününü yapmak için sözleşme ile kiraladığını ve sonrasında vazgeçerek kendisinin zararına neden olduğunu, anılan sözleşmede belirtilen alacağın tahsili için 2. İcra Müdürlüğü'nün 2015/4954 Esas sayılı dosyası ile takip başlattığını ve davalının itiraz ettiğini davalı tarafın itirazlarının iptalini talep ve dava ettiği anlaşılmakla, uyuşmazlık, 6502 Sayılı Kanun kapsamında kaldığından, uyuşmazlığın 1. Asliye Hukuk Mahkemesince (Tüketici Mahkemesi sıfatıyla) görülerek sonuçlandırılması gerekmektedir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle, 6100 Sayılı HMK'nın [21](#) ve [22.](#) maddeleri gereğince 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin (Tüketici Mahkemesi sıfatıyla) YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE, 15.05.2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

20. HUKUK DAİRESİ

E. 2017/5774

K. 2017/3861

T. 2.5.2017

• **AİLENİN KORUNMASINA DAİR KANUN KAPSAMINDA VERİLEN TEDBİRE AYKIRILIK (Asliye Ceza Mahkemesince Verilen Kararın Yargıtay 19. Ceza Dairesince 6284 Sayılı Kanun'un 13. Maddesine Göre Değerlendirme Yapılması Gerektiği ve Bu Kanuna Bakma Görevinin Aile Mahkemesine Ait Olduğu Denilerek Bozulduğu - Davaya Bakma Görevinin 15. Aile Mahkemesine Ait Olduğunun Özel Dairenin Kabulünde Olduğu/Özel Daire Kararının Bağlayıcı Özelliği Olduğundan Uyuşmazlığın 15. Aile Mahkemesinde Görülüp Sonuçlandırılması Gerektiği)**

• **SANIĞIN CEZALANDIRILMASI İSTEMİ (Asliye Ceza Mahkemesince Verilen Kararın Yargıtay 19. Ceza Dairesince 6284 Sayılı Kanun'un 13. Maddesine Göre Değerlendirme Yapılması Gerektiği ve Bu Kanuna Bakma Görevinin Aile Mahkemesine Ait Olduğu Denilerek Bozulduğu - Davaya Bakma Görevinin 15. Aile Mahkemesine Ait Olduğunun Özel Dairenin Kabulünde Olduğu/Özel Daire Kararının Bağlayıcı Özelliği Olduğundan Uyuşmazlığın 15. Aile Mahkemesinde Görülüp Sonuçlandırılması Gerektiği)**

• **ÖZEL DAİRE KARARLARININ MAHKEMELERİ BAĞLAMASI (Asliye Ceza Mahkemesince Verilen Kararın Yargıtay 19. Ceza Dairesince 6284 Sayılı Kanun'un 13. Maddesine Göre Değerlendirme Yapılması Gerektiği ve Bu Kanuna Bakma Görevinin Aile Mahkemesine Ait Olduğu Denilerek Bozulduğu - Davaya Bakma Görevinin 15. Aile Mahkemesine Ait Olduğunun Özel Dairenin Kabulünde Olduğu/Uyuşmazlığın 15. Aile Mahkemesinde Görülüp Sonuçlandırılması Gerektiği)**

• **GÖREVLİ MAHKEME (Kararın Yargıtay 19. Ceza Dairesince 6284 Sayılı Kanun'un 13. Maddesine Göre Değerlendirme Yapılması Gerektiği ve Bu Kanuna Bakma Görevinin Aile Mahkemesine Ait Olduğu Denilerek Bozulduğu - Davaya Bakma Görevinin 15. Aile Mahkemesine Ait Olduğunun Özel Dairenin Kabulünde Olduğu/Özel Daire Kararının Bağlayıcı Özelliği Olduğundan Uyuşmazlığın 15. Aile Mahkemesinde Görülüp Sonuçlandırılması Gerektiği)**

6100/m.[22/2](#), [23/2](#)

6284/m.[13](#)

ÖZET : Dava, 4320 Sayılı Kanun kapsamında verilen tedbire aykırılık sebebiyle sanığın cezalandırılması istemine ilişkindir. Asliye Ceza Mahkemesince verilen karar Yargıtay 19. Ceza Dairesince 20.03.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6284 Sayılı Kanun'un [13.](#) maddesine göre değerlendirme yapılması gerektiği ve bu kanuna bakma görevinin de aile mahkemesine ait olduğu

denilerek bozulmuştur. Bu durumda, davaya bakma görevinin 15. Aile Mahkemesine ait olduğu özel dairenin kabulündedir. Özel Dairenin bozma kararının mahkemeleri bağlayıcılığı özelliği vardır.

O halde uyuşmazlığın 15. Aile Mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekir.

DAVA : Taraflar arasındaki davada 39. Asliye Ceza ve 15. Aile Mahkemelerince ayrı ayrı görevsizlik kararı verilmesi nedeni ile yargı yerinin belirlenmesi için gönderilen dosya içindeki tüm belgeler incelendi, gereği düşünüldü:

KARAR : Dava, 4320 Sayılı Kanun kapsamında verilen tedbire aykırılık sebebiyle sanığın cezalandırılması istemine ilişkindir.

39. Asliye Ceza Mahkemesince, Yargıtay 19. Ceza Dairesinin 27/06/2016 tarih, 2016/10103 E. - 2016/20266 K. sayılı bozma kararına uyulmuş, 20.03.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6284 Sayılı Kanun'un [13.](#) maddesine göre değerlendirme yapılması gerektiği ve bu kanuna bakma görevinin de aile mahkemesine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiş, karar kesinleşmiştir.

15. Aile Mahkemesi ise 4320 Sayılı Kanuna aykırılığın 6284 Sayılı Kanuna aykırılık olarak değerlendirilebilmesi ya da 6284 Sayılı Kanunla 4320 Sayılı Kanun'un karşılaştırmasının yapılması "Aile Mahkemelerinin görevini belirleyen hükümler gözönüne alındığında" Aile Mahkemelerinden beklenemeyeceğinden kesinleşmiş bir hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına dair kararın açıklanması aşamasında aile mahkemelerinin görevli olmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiş, karar kesinleşmiştir.

6100 Sayılı HMK'nın [22/2.](#) maddesinde "İki mahkemenin aynı dava hakkında göreve veya yetkiye dair olarak verdikleri kararlar kanun yoluna başvurulmaksızın kesinleştiği takdirde, görevli veya yetkili mahkeme, ilgisine göre bölge adliye mahkemesince veya Yargıtayca belirlenir."

6100 Sayılı HMK'nın [23/2.](#) maddesinde, "Yargıtayca verilen merci tayini kararları ile temyiz incelemesi sonucu kesinleşen göreve ve yetkiye dair kararlar davaya ondan sonra bakacak mahkemeyi bağlar" hükümlerine yer verilmiştir.

Somut olayda, 39. Asliye Ceza Mahkemesince verilen karar Yargıtay 19. Ceza Dairesince "20.03.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6284 Sayılı Kanun'un [13.](#) maddesine göre değerlendirme yapılması gerektiği ve bu kanuna bakma görevinin de aile mahkemesine ait olduğu" denilerek bozulmuştur. Bu durumda, davaya bakma görevinin 15. Aile Mahkemesine ait olduğu özel dairenin kabulündedir. Özel Dairenin bozma kararının mahkemeleri bağlayıcılığı özelliği vardır.

O halde uyuşmazlığın 15. Aile Mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekmektedir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle; 6100 Sayılı HMK'nın [21](#) ve [22.](#) maddeleri gereğince 15. Aile mahkemesinin YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE, 02.05.2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

20. HUKUK DAİRESİ

E. 2017/5178

K. 2017/2753

T. 3.4.2017

• İKİ MAHKEMENİN AYNI DAVA HAKKINDA GÖREV VEYA YETKİYE DAİR VERDİKLERİ KARARLARIN KANUN YOLUNA BAŞVURULMAKSIZIN KESİNLEŞMESİ (Görevli veya Yetkili Mahkemenin Bölge Adliye veya Yargıtayca Belirlenmesi Gereği - Yargıtayca Verilen Merci Tayini Kararlarının Bağlayıcı Olduğu)

• YARGITAYIN MERCİ TAYİNİ KARARI (Temyiz İncelemesi Soncu Kesinleşen Görev veya Yetkiye Dair Kararların Bakacak Mahkemeyi Bağlayacağı - İki Mahkemenin Aynı Dava Hakkında Görev veya Yetkiye Dair Verdiklerin Kararların Kesinleşmesi Halinde Yetkili veya Görevli Mahkemenin İlgisine Göre Bölge Adliye veya Yargıtay Tarafından Belirleneceği)

6100/m.[22/2](#), [23](#)

ÖZET : İki mahkemenin aynı dava hakkında göreve veya yetkiye dair olarak verdikleri kararlar kanun yoluna başvurulmaksızın kesinleştiği takdirde, görevli veya yetkili mahkeme, ilgisine göre bölge adliye mahkemesince veya Yargıtayca belirlenir.

DAVA : Taraflar arasındaki davada İstanbul Anadolu 27. Asliye Hukuk Mahkemesi ile İstanbul Anadolu 7. Asliye Ticaret Mahkemesince ayrı ayrı görevsizlik kararı verilmesi nedeni ile yargı yerinin belli edilmesi için gönderilen dosya içindeki tüm belgeler incelendi gereği düşünüldü:

KARAR : Dava, kıymetli evraktan kaynaklanan menfi tespit istemine ilişkindir.

İstanbul Anadolu 27. Asliye Hukuk Mahkemesince, davaya konu kambiyo senedi niteliğindeki çek ve bono olup, bu konu TTK'nın 776 vd. maddelerinde düzenlenmiştir. Bu durumda, davanın kambiyo senedinden kaynaklandığının kabulü gerekir ve TTK'nın 776 ve 4. Maddeleri uyarınca davaya bakmak görevi Ticaret Mahkemesine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Anadolu 7. Asliye Ticaret Mahkemesi tarafından ise davaya konu edilen çek ve bononun kambiyo niteliğini kaybettiği, sadece imzası inkar edilmemiş adi senet niteliğini aldığı, bu sebeple ticaret kanunu hükümlerinin uygulanamayacağı, tarafların tacir olmadığı, görevli mahkemenin asliye hukuk mahkemesi olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz üzerine Yargıtay 19. Hukuk Dairesince onanarak kesinleşmiştir.

6100 Sayılı HMK'nın [22/2](#). maddesinde “İki mahkemenin aynı dava hakkında göreve veya yetkiye dair olarak verdikleri kararlar kanun yoluna başvurulmaksızın kesinleştiği takdirde, görevli veya yetkili mahkeme, ilgisine göre bölge adliye mahkemesince veya Yargıtayca belirlenir.”

6100 Sayılı HMK'nın [23/2.](#) maddesinde, “Yargıtayca verilen merci tayini kararları ile temyiz incelemesi sonucu kesinleşen göreve ve yetkiye dair kararlar davaya ondan sonra bakacak mahkemeyi bağlar” hükümlerine yer verilmiştir.

Somut olayda İstanbul Anadolu 7. Asliye Ticaret Mahkemesince verilen görevsizlik kararı Yargıtay 19. Hukuk Dairesince onanmıştır. Bu durumda davaya bakma görevinin İstanbul Anadolu 27. Asliye Hukuk Mahkemesine ait olduğu özel dairenin kabulündedir. Özel Dairenin onama kararının mahkemeleri bağlayıcılığı özelliği vardır.

O halde uyuşmazlığın İstanbul Anadolu 27. Asliye Hukuk Mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekmektedir.

SONUÇ : Yukarıda belirtilen nedenlerle; 6100 Sayılı HMK'nın [21](#) ve [22.](#) maddeleri gereğince İstanbul Anadolu 27. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE, 03.04.2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

20. HUKUK DAİRESİ

E. 2017/5397

K. 2017/2736

T. 3.4.2017

• **TEMLİK SÖZLEŞMESİNDEN KAYNAKLANAN İTİRAZIN İPTALİ (Nispi Ticari Davaların Her İki Tarafın da Ticari İşletmesiyle İlgili Hususlardan Kaynaklanan Hukuk Davaları Olduğu - Mutlak Ticari Davaların Tarafların Tacir Olup Olmadıklarına ve Uyuşmazlığın Ticari İşletme ile İlgili Bulunup Bulunmadığına Bakılmaksızın Ticari Dava Sayılan Uyuşmazlıklar Olduğu/Bankacılık İşlerinden Kaynaklanan ve Mutlak Nitelikte Olan Uyuşmazlığın Asliye Ticaret Mahkemesinde Görüleceği)**

• **MUTLAK TİCARİ DAVA (Tarafların Tacir Olup Olmadıklarına ve Uyuşmazlığın Ticari İşletme ile İlgili Bulunup Bulunmadığına Bakılmaksızın Ticari Dava Sayılan Uyuşmazlıklar Olduğu - Temlik Sözleşmesi Uyarınca Davacının İhlas Finans Kurumundan Olan Alacağının Davalı Şirket Tarafından Ödeneceğinin Kararlaştırıldığı ve Davalının Edimini Yerine Getirmemesi Sebebiyle Alacağın Tahsilinin Talep Edildiği/Bankacılık İşlerinden Kaynaklanan ve Mutlak Nitelikte Olan Uyuşmazlığın Asliye Ticaret Mahkemesinde Görüleceği)**

• **GÖREVLİ MAHKEME (Temlik Sözleşmesi Uyarınca Davacının İhlas Finans Kurumundan Olan Alacağının Davalı Şirket Tarafından Ödeneceğinin Kararlaştırıldığı ve Davalının Edimini Yerine Getirmemesi Sebebiyle Alacağın Tahsilinin Talep Edildiği - Bankacılık İşlerinden Kaynaklanan ve Mutlak Nitelikte Olan Uyuşmazlığın Asliye Ticaret Mahkemesinde Görüleceği)**

6102/m.4, 5

2004/m.67

ÖZET : Ticari davalara bakmak görevi, asliye ticaret mahkemesine aittir. Ticari davalar, mutlak ve nispi ticari davalar olarak ikiye ayrılmaktadır. Nispi ticari davalar, her iki tarafın da "Ticari işletmesiyle ilgili hususlardan kaynaklanan hukuk davalarıdır. Mutlak ticari davalar ise tarafların tacir olup olmadıklarına ve uyuşmazlığın tarafların ticari işletmeleri ile ilgili bulunup bulunmadığına bakılmaksızın yasa gereği ticari dava sayılan uyuşmazlıklardır. Davacı, davalı ile aralarında düzenlenen temlik sözleşmesi uyarınca, davacının İhlas Finans Kurumundan olan alacağının davalı şirket tarafından ödeneceğinin kararlaştırıldığını, davalının edimini yerine getirmediğini belirterek alacağının tahsilini talep etmiş olup, bankacılık işlerinden kaynaklanması sebebiyle mutlak ticari nitelikte olduğu anlaşılan uyuşmazlığın, Asliye Ticaret Mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekir.

DAVA : Taraflar arasındaki itirazın iptali davasında 1. Asliye Hukuk ve 8. Asliye Ticaret Mahkemelerince ayrı ayrı görevsizlik kararı verilmesi nedeni ile yargı yerinin belirlenmesi için gönderilen dosya içindeki tüm belgeler incelendi, gereği düşünüldü:

KARAR : Dava, taraflar arasında düzenlenen alacağın temlik sözleşmesi uyarınca ödenmeyen bedelin tahsili amacıyla başlatılan icra takibine itirazın iptali istemine ilişkindir.

1. Asliye Hukuk Mahkemesince, uyuşmazlığın tarafların ticari ilişkisinden kaynaklandığı gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiştir.

8. Asliye Ticaret Mahkemesi tarafından ise davacının tacir olmadığı ve uyuşmazlığın her iki tarafın ticari ilişkisinden kaynaklanmadığı belirtilerek görevsizlik yönünde hüküm kurulmuştur.

01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 Sayılı TTK'nın 5/1. maddesi uyarınca, ticari davalara bakmak görevi, asliye ticaret mahkemesine aittir. Ticari davalar, mutlak ve nispi ticari davalar olarak ikiye ayrılmaktadır. Nispi ticari davalar, TTK'nın 4/1. maddesinin ilk cümlesinde tarif edilmiş olup, her iki tarafın da "Ticari işletmesiyle ilgili hususlardan kaynaklanan" hukuk davalarıdır. Mutlak ticari davalar ise tarafların tacir olup olmadıklarına ve uyuşmazlığın tarafların ticari işletmeleri ile ilgili bulunup bulunmadığına bakılmaksızın yasa gereği ticari dava sayılan uyuşmazlıklardır. TTK'nın 4/1-a vd. bentlerinde yazılan uyuşmazlıklar ile diğer kanunlarda ticari dava olduğu belirtilen uyuşmazlıklar, mutlak ticari davalardır.

Somut olayda davacı, davalı ile aralarında düzenlenen temlik sözleşmesi uyarınca, davacının İhlas Finans Kurumundan olan alacağının davalı şirket tarafından ödeneceğinin kararlaştırıldığını, davalının edimini yerine getirmediğini belirterek alacağının tahsilini talep etmiş olup, TTK'nın 4/1-f maddesi uyarınca bankacılık işlerinden kaynaklanması sebebiyle mutlak ticari nitelikte olduğu anlaşılan uyuşmazlığın, 8. Asliye Ticaret Mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekmektedir.

SONUÇ : Yukarıda belirtilen nedenlerle; 6100 Sayılı HMK'nın 21 ve 22. maddeleri gereğince 8. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE, 03.04.2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

20. HUKUK DAİRESİ

E. 2017/5638

K. 2017/3305

T. 17.4.2017

• SATIŞ VAADİ SÖZLEŞMESİNDEN KAYNAKLANAN TAZMİNAT (Satış Vaadi Sözleşmesine Konu İşyeri Olarak Kullanılacak Taşınmazın İptali ve Davalılar Adına Tescil Edilerek Bedelinin İadesi Olmadığı Takdirde Tazminat İstendiğine Göre Uyuşmazlığın Genel Hükümler Çerçevesinde Asliye Hukuk Mahkemesinde Görülüp Sonuçlandırılması Gerektiği)

• GÖREVLİ MAHKEME (Satış Vaadi Sözleşmesine Konu İşyeri Olarak Kullanılacak Taşınmazın İptali ve Davalılar Adına Tescil Edilerek Bedelinin İadesi Olmadığı Takdirde Tazminat İstendiğine Göre Uyuşmazlığın Genel Hükümler Çerçevesinde Asliye Hukuk Mahkemesinde Görülüp Sonuçlandırılacağı)

[4077/m.2](#)

[6102/m.4](#)

ÖZET : Davacı, taraflar arasında düzenlenen satış vaadi sözleşmesinden kaynaklanan tazminat, tapu iptal ve tescil ile bedelinin iadesine karar verilmesini istemiştir. Somut uyuşmazlıkta, satış vaadi sözleşmesine konu işyeri olarak kullanılacak taşınmazın iptali ve davalılar adına tescil edilerek bedelinin iadesi, olmadığı takdirde tazminat istendiğine göre, uyuşmazlığın genel hükümler çerçevesinde asliye hukuk mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekir.

DAVA : Taraflar arasındaki davada Asliye Ticaret, Asliye Hukuk ve Tüketici Mahkemelerince ayrı ayrı görevsizlik kararı verilmesi nedeni ile yargı yerinin belirlenmesi için gönderilen dosya içindeki tüm belgeler incelendi, gereği düşünüldü:

KARAR : Davacı, taraflar arasında düzenlenen satış vaadi sözleşmesinden kaynaklanan tazminat, tapu iptal ve tescil ile bedelinin iadesine karar verilmesini istemiştir.

Asliye Ticaret Mahkemesince, davacıların serbest avukat olarak faaliyette buldukları, 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun 1. maddesinde avukatlığın kamu hizmeti ve serbest bir meslek olduğu, bu sebeple avukat olan davacılar tacir konumunda olmadıkları, dolayısı ile dava, davacıların ticari işletmesi ile ilgili olmadığından ortada TTK'nın 4. maddesi kapsamında bir ticari davadan söz edilmesi mümkün olmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiştir.

Asliye Hukuk Mahkemesince, 6502 Sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması gerektiği gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiştir.

Tüketici Mahkemesince, tüketici işlemi bulunmadığı, genel hükümlerin uygulanması gerektiği gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiştir.

4077 Sayılı Kanun'un [2.](#) maddesi "Bu Kanun, 1. maddede belirtilen amaçlarla mal ve hizmet piyasalarında tüketicinin taraflardan birini oluşturduğu her türlü tüketici işlemini kapsar" hükmünü içermektedir. Bir hukuki işlemin 4077 Sayılı Kanun kapsamında kaldığının kabul edilmesi için Kanun'un amacı içerisinde kanunda tanımlanan taraflar arasında mal ve hizmet satışına dair bir hukuki işlemin olması gerekir.

Somut uyuşmazlıkta, satış vaadi sözleşmesine konu işyeri olarak kullanılacak taşınmazın iptali ve davalılar adına tescil edilerek bedelinin iadesi, olmadığı takdirde tazminat istendiğine göre, uyuşmazlığın genel hükümler çerçevesinde asliye hukuk mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekir.

SONUÇ : Yukarıda belirtilen nedenlerle; 6100 Sayılı HMK'nın [21](#) ve [22.](#) maddeleri gereğince Asliye Hukuk Mahkemesi'nin YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE, 17.04.2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

20. HUKUK DAİRESİ

E. 2016/12772

K. 2017/74

T. 16.1.2017

• İTİRAZIN İPTALİ (Taraflar Arasındaki Sözleşme İncelendiğinde Şoförlü ve Damperli Kamyon veya Kamyonların Temin Edilerek Tanımlı ve İlgili Hizmetlerin Temini İçin Tesis Edilmesi İçin Denilerek Taşımanın Sözleşme Konusu Olarak Belirlendiği - Kaynağının Taşıma İşi Olması Nedeniyle Ticari Dava Niteliğinde Olduğu/Uyuşmazlığın Asliye Ticaret Mahkemesinde Görülüp Sonuçlandırılması Gerektiği)

• TAŞIMA İŞİNDEN KAYNAKLANAN DAVA (İtirazın İptali/Taraflar Arasındaki Sözleşme İncelendiğinde Şoförlü ve Damperli Kamyon veya Kamyonların Temin Edilerek Tanımlı ve İlgili Hizmetlerin Temini İçin Tesis Edilmesi İçin Denilerek Taşımanın Sözleşme Konusu Olarak Belirlendiği - Ticari Dava Niteliğinde Olduğu/Uyuşmazlığın Asliye Ticaret Mahkemesinde Görülüp Sonuçlandırılması Gerektiği)

• TİCARİ DAVA (İtirazın İptali/Taraflar Arasındaki Sözleşme İncelendiğinde Şoförlü ve Damperli Kamyon veya Kamyonların Temin Edilerek Tanımlı ve İlgili Hizmetlerin Temini İçin Tesis Edilmesi İçin Denilerek Taşımanın Sözleşme Konusu Olarak Belirlendiği - Kaynağının Taşıma İşi Olduğu/Uyuşmazlığın Asliye Ticaret Mahkemesinde Görülüp Sonuçlandırılması Gerektiği)

2004/m.67

6102/m.4/1, 5

ÖZET : Dava, itirazın iptali istemine ilişkindir. Taraflar arasındaki sözleşme incelendiğinde "Şoförlü ve damperli kamyon veya kamyonların (araç) temin edilerek tanımlı ve ilgili hizmetlerin temini için tesis edilmesi için denilerek" taşımanın sözleşme konusu olarak belirlendiği anlaşılmıştır. Kaynağının taşıma işi olması nedeniyle, ticari dava niteliğinde olan uyuşmazlığın Asliye Ticaret Mahkemesinde görülüp, sonuçlandırılması gerekmektedir.

DAVA : Taraflar arasındaki davada 5. Asliye Ticaret ve 8. Sulh Hukuk Mahkemelerince ayrı ayrı görevsizlik kararı verilmesi nedeni ile yargı yerinin belirlenmesi için gönderilen dosya içindeki tüm belgeler incelendi, gereği düşünüldü:

KARAR : Dava, itirazın iptali istemine ilişkindir.

5. Asliye Ticaret Mahkemesince, uyuşmazlığın kira sözleşmesinden kaynaklandığından bahisle görevsizlik yönünde hüküm kurulmuştur.

8. Sulh Hukuk Mahkemesi ise uyuşmazlığın taşıma sözleşmesinden kaynaklandığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun [4/1](#). maddesinde her iki tarafın da ticari işletmesiyle ilgili hususlardan doğan hukuk davaları ve çekişmesiz yargı işlerinin ticari dava ve ticari nitelikte çekişmesiz yargı işi sayılacağı hüküm altına alınmış, maddenin (a) bendinde bu kanunda öngörülen hususlardan doğan hukuk davaları ile çekişmesiz yargı işlerinin ticari dava ve çekişmesiz yargı işi sayılacağı belirtilmiştir. Diğer yandan aynı Kanunun 850 vd. maddelerinde taşıma işleri hususunda düzenleme sevk etmiş olup, 30.06.2012 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren ve 6102 Sayılı TTK'nın [4](#) ve [5](#). maddelerinde değişiklik öngören 6335 Sayılı Kanun gereğince açıkça bu tür işlerde ticaret mahkemesi yetkili kılınmıştır.

Somut olayda davacı vekili; müvekkili ile davalı şirketin 18/12/2011 tarihinde alt yüklenici sözleşmesi imzalamış bu sözleşme gereğince de araç başına aylık 6.000,00.-USD ödeme yapılacağına kararlaştırıldığını, ancak davalı şirketin ödeme yapmadığını, borcun ödenmesi yönünde davalı şirkete ihtarname keşide edildiğini, ihtarnamenin sonuçsuz kaldığını, bu sebeple davalı şirket aleyhine 1. İcra Müdürlüğünün 2012/5899 Esas sayılı dosyası ile icra takibi başlatıldığını, yapılan yetki itirazı sebebiyle 21. İcra Müdürlüğünün 2012/20438 Esas sayılı dosyasına kaydının yapıldığını ve davalının icra takibine itiraz ettiğini, takibin durduğunu belirterek; itirazın iptaline, takibin devamına, % 40 dan aşağı olmamak üzere davalı aleyhine tazminata hükmedilmesine, yargılama giderleri ve vekalet ücretinin davalı tarafa yükletilmesine karar verilmesini talep etmiş olup, taraflar arasındaki sözleşme incelendiğinde "Şoförlü ve damperli kamyon veya kamyonların (araç) temin edilerek tanımlı ve ilgili hizmetlerin temini için tesis edilmesi için denilerek" taşımanın da sözleşme konusu olarak belirlendiği anlaşılmıştır.

Taraflar arasındaki uyuşmazlığın kaynağının taşıma işi olması nedeniyle, ticari dava niteliğinde olan uyuşmazlığın 5. Asliye Ticaret Mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekmektedir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle; 6100 Sayılı HMK'nın [21](#) ve [22](#). maddeleri gereğince 5. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE, 16.01.2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

20. HUKUK DAİRESİ

E. 2016/14023

K. 2016/12515

T. 22.12.2016

• İTİRAZIN İPTALİ DAVASI (Davacı Sigorta Şirketinin KTK'nın Zorunlu Sigortasına Binaen Meydana Gelen Maddi Hasarlı Trafik Kazasında Rücuun Tahsil Amacıyla İcra Takibi Başlattığı - Davalı Tüketici Olup Sigorta Sözleşmelerinin 6502 S.K. Kapsamında Tüketici İşlemi Olduğu/Sigorta Sözleşmesinden Kaynaklanan Uyuşmazlığın Tüketici Mahkemesi Tarafından Çözömleneceği)

• SİGORTA SÖZLEŞMESİNDEN KAYNAKLANAN ALACAK DAVASI (Davacı Sigorta Şirketinin KTK'nın Zorunlu Sigortasına Binaen Meydana Gelen Maddi Hasarlı Trafik Kazasında Rücuun Tahsil Amacıyla İcra Takibi Başlattığı - Davalı Tüketici Olup Sigorta Sözleşmelerinin 6502 S.K. Kapsamında Tüketici İşlemi Olduğu/Tüketici Mahkemesinin Görevli Sayılacağı)

• TÜKETİCİ MAHKEMESİNİN GÖREVİ (Davacı Sigorta Şirketinin KTK'nın Zorunlu Sigortasına Binaen Meydana Gelen Maddi Hasarlı Trafik Kazasında Rücuun Tahsil Amacıyla İcra Takibi Başlattığı - Davalı Tüketici Olup Sigorta Sözleşmelerinin 6502 S.K. Kapsamında Tüketici İşlemi Olduğu/Tüketici Mahkemesinin Görevli Sayılması Gerektiği)

6502/m.3, 73, 83

ÖZET : Dava, itirazın iptali istemine ilişkindir.

Davacı sigorta şirketinin KTK'nın zorunlu sigortasına binaen meydana gelen maddi hasarlı trafik kazasında ehliyetsiz sürücü idaresinde bulunan aracın diğer bir sürücü idaresinde bulunan araca çarpması sonucu zarar verdiğini, oluşan zararın müvekkili şirket tarafından karşılandığını, aracın ehliyetsiz sürücüye kullandırıldığı ve davalıların asli kusurlu olduğu iddiası ile rücuun tahsili amacıyla başlatılan icra takibine davalılarca itirazda bulunulduğunu ileri sürerek itirazın iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

Davacı ile davalı arasında sigorta sözleşmesi mevcuttur. Davalı, tüketici olup, sigorta sözleşmeleri 6502 S.K. kapsamında tüketici işlemidir. Sigorta sözleşmesinden kaynaklanan bu uyuşmazlık, tüketici mahkemesi tarafından çözümlenmelidir.

DAVA : Taraflar arasındaki davada Erzurum 4. Asliye Hukuk (Tüketici Mahkemesi sıfatıyla) ve Erzurum Asliye Ticaret Mahkemelerince ayrı ayrı görevsizlik kararı verilmesi sebebiyle yargı yerinin belirlenmesi için gönderilen dosya içindeki tüm belgeler incelendi, gereği düşünüldü:

KARAR : Dava, itirazın iptali istemine ilişkindir.

Erzurum 4. Asliye Hukuk (Tüketici Mahkemesi sıfatıyla) Mahkemesince, davanın sigorta hukukundan kaynaklandığı ve ticari dava olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiştir.

Erzurum Asliye Ticaret Mahkemesi tarafından ise davanın 6502 Sayılı Kanun'un [3.](#) maddesine göre tüketici işlemi veya tüketiciye yönelik uygulamalardan doğduğu ve aynı Kanunun [73.](#) maddesi gereği davaya tüketici mahkemesinin bakmakla görevli olduğu gerekçesiyle görevsizlik yönünde hüküm kurulmuştur.

Somut olayda; davacı vekili, müvekkili sigorta şirketinin KTK'nın zorunlu sigortasına binaen 12/06/2011 tarihinde meydana gelen maddi hasarlı trafik kazasında ehliyetsiz sürücü idaresinde bulunan aracın diğer bir sürücü idaresinde bulunan araca çarpması sonucu zarar verdiğini, oluşan zararın müvekkili şirket tarafından karşılandığını, aracın ehliyetsiz sürücüye kullanıldığı ve davalıların asli kusurlu olduğu iddiası ile rücuun tahsili amacıyla başlatılan icra takibine davalılarca itirazda bulunulduğunu ileri sürerek itirazın iptaline karar verilmesini talep etmiş olup dava, 6502 Sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra 26/01/2015 tarihinde açılmıştır. Davacı ile davalı arasında sigorta sözleşmesi mevcuttur. Davalı 6502 Sayılı Kanun'un [3/1-\(k\)](#) maddesi uyarınca "tüketici" olup, sigorta sözleşmeleri aynı Kanunun [3/1-\(l\)](#) maddesi kapsamında "Tüketici işlemi"dir. Sigorta sözleşmesinden kaynaklanan bu uyuşmazlık, 6502 Sayılı Kanun'un [73/1](#) ve [83/2.](#) maddeleri uyarınca tüketici mahkemesi tarafından çözümlenmelidir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle; 6100 Sayılı HMK'nın [21](#) ve [22.](#) maddeleri gereğince Erzurum 4. Asliye Hukuk (Tüketici Mahkemesi sıfatıyla) Mahkemesi'nin YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE, 22.12.2016 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Y 20. HD

E. 2016/8139,

K. 2016/8106,

T. 21.9.2016

SİGORTA ŞİRKETİ • TÜKETİCİ MAHKEMESİ

ÖZET: Sigorta şirketinin tüketici olan sigortalının halefi sıfatıyla açtığı davaya Tüketici Mahkemesinde bakılır.

Dava, sigorta tarafından ödenen tazminatın, rücu tazmini amacıyla başlatılan icra takibine yapılan itirazın iptali istemine ilişkindir.

6. Tüketici Mahkemesi, uyuşmazlığın 6502 sayılı Kanun kapsamında kalmadığı, her iki tarafın ticari tüzel kişi olduğu ve görevli mahkemenin asliye ticaret mahkemeleri olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

13. Asliye Ticaret Mahkemesi ise davanın sigortalı kimsenin sorumlu kişiye karşı açmış olduğu dava gibi olduğu, sigorta şirketi tarafından halefiyet esasına göre açılan görülmekte olan davanın tüketici mahkemesinde sonuçlandırılması gerektiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

28/05/2014 tarihinde yürürlüğe giren 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında öncelikle görev açısından inceleme yapılmıştır.

6502 sayılı Kanununun 2. maddesinde her türlü tüketici işlemi ile tüketiciye yönelik uygulamaların bu Kanun kapsamında olduğu belirlendikten Yargıtay Kararları 397 sonra, 3. maddesi ile buna yönelik tanımlar yapılmış olup, 3/1-1 maddesinde açıkça tüketici işlemi tanımlanmış olup, buna göre “Mal veya hizmet piyasalarında kamu tüzel kişileri de dahil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla hareket eden veya onun adına ya da hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişilerle tüketiciler arasında kurulan, eser, taşıma, simsarlık, sigorta vekalet, bankacılık vb. sözleşmeler de dahil olmak üzere her türlü sözleşme ve hukuki işlemin” tüketici işlemi olarak tanımlandığı anlaşılmaktadır.

Somut olayda; uyuşmazlık, sigorta şirketi tarafından benim evim sigorta sözleşmesi ile sigorta teminatı altına alınan dava dışı ...'a ait evin davalı firmaya ait buzdolabındaki kusur nedeniyle çıkan yangında zarar görmesi üzerine sigorta şirketi tarafından sigortalısına ödenen tazminatın bedeli ile ilgili olarak, sigorta şirketinin halefiyet hakkını kullanarak davalıdan rücu tahsili istemi ile başlattığı takibe yapılan itirazın iptali istemine ilişkindir.

Yargıtay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulunun 22.03.1944 tarih ve 37 E. - 9 K. R. G. 03.07.1944 sayılı kararında bu husus “sigortacının sorumlu kişi aleyhine açacağı dava sigorta poliçesinden doğan bir dava değildir. Bu nedenle, halefiyet davası bir ticari dava sayılamaz. Bu dava, aynen sigortalı kimsenin sorumlu kişiye karşı açmış olduğu bir dava gibidir. Sigortalının muhtelif mahkemelerde dava açma hakkı varsa aynı hak sigortacının halefiyet hakkına dayanan rücu davası için de söz konusudur.” şeklinde vurgulanmaktadır.

Davacı, sigorta şirketi, halefiyet ilkesi gereğince sigortalısının yerine dava açmış olup, sigortalının evinde kullanmak için buzdolabı satın aldığı, sigortalı ile davalı arasında, 6502 sayılı Kanun

kapsamında tüketicî ilişkisi bulunduğu ve sigortalının tüketicî olduğu anlaşıldığından uyuşmazlığın tüketicî mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekmektedir.

SONUÇ

Yukarıda açıklanan nedenlerle; 6100 sayılı HMK'nın 21 ve 22. maddeleri gereğince ... 6. Tüketicî Mahkemesinin YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE 21/09/2016 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Y 20. HD

E. 2016/8003,

K. 2016/8099,

T. 21.9.2016

TÜKETİCİNİN KEFİLİ • ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ

ÖZET: Tüketicinin kefilinin alacaklıya karşı açtığı davaya Asliye Hukuk Mahkemesinde bakılması gerekir.

Dava, icra takibine yapılan itirazın iptali istemine ilişkindir.

1. Asliye Hukuk Mahkemesi taraflar arasındaki ihtilafın 6502 sayılı TKHK kapsamında kaldığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

9. Tüketici Mahkemesi ise; davacının yasa kapsamında tüketici konumunda bulunmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 3. maddesine göre tüketici; ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden ger- çek veya tüzel kişiyi, tüketici işlemi; mal veya hizmet piyasalarında kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla hareket eden veya onun adına ya da hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişiler ile tüketiciler arasında kurulan, eser, taşıma, simsarlık, sigorta, vekâlet, bankacılık ve benzeri sözleşmeler de dâhil olmak üzere her türlü sözleşme ve hukukî işlemi ifade eder.

6502 sayılı Kanununun 73. maddesi, bu Kanunun uygulanması ile ilgili her türlü ihtilafa tüketici mahkemelerinde bakılacağını öngörmüştür.

Bir hukukî işlemin, sadece 6502 sayılı Kanunda düzenlenmiş olması, tek başına o işlemde kaynaklanan uyuşmazlığın tüketici mahkemesinde görülmesini gerektirmez. Bir hukukî işlemin 6502 sayılı Kanun kapsamında kaldırılmasının kabul edilmesi için taraflardan birinin tüketici olması gerekir.

Somut uyuşmazlıkta; davacı, davalının kullanmış olduğu tüketici kredisine kefil olduğunu, davalının kredi borcunu ödememesi nedeniyle bankanın açacağı herhangi bir hukukî takibe muhatap olmamak için davalının bakiye kredi borcunu ödediğini, davacının ödediği miktarın davalı tarafın ödememesi nedeniyle davalı hakkında başlattığı takibe davalının yaptığı itirazın iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

Buna göre davacının ve davalının tüketici tanımına uymadığı, taraflar arasında tüketici işlemi bulunmadığı anlaşıldığından uyuşmazlığın genel Yargıtay Kararları 399 hükümlere göre asliye hukuk mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekmektedir.

SONUÇ

Yukarıda açıklanan nedenlerle; 6100 sayılı HMK'nın 21 ve 22. maddeleri gereğince ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE 21/09/2016 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Y 20. HD

E. 2016/7642,

K. 2016/8086,

T. 21.09.2016

VEKALET İLİŞKİSİ • MİRASÇILARA AÇILAN DAVA • ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ

ÖZET: Vekilin müvekkilinin mirasçılara karşı açtığı davaya Asliye Hukuk Mahkemesinde bakılması gerekir.

Dava, icra takibine vaki itirazın iptali istemine ilişkindir.

8. Asliye Hukuk Mahkemesi ise vekalet sözleşmesine dayanan alacağa ilişkin uyuşmazlık, tüketici yasasında tüketici işlemi olarak gösterildiği gerekçesiyle görevsizlik yönünde hüküm kurmuştur.

6. Tüketici Mahkemesince, vekaletin konusunu, asliye hukuk mahkemesinde görülen ve karara bağlanan haksız fiil niteliğindeki kamulaştırmaz el atmadan kaynaklanan tazminat davası oluşturmakta olup Tüketici hukuku kapsamına sadece sözleşmeden kaynaklanan hukuki ilişkilerin dahil olduğu gerekçesi ile görevsizlik kararı vermiştir.

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 3. maddesine göre tüketici; ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi, tüketici işlemi; mal veya hizmet piyasalarında kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla hareket eden veya onun adına ya da hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişiler ile tüketiciler arasında kurulan, eser, taşıma, simsarlık, sigorta, vekâlet, bankacılık ve benzeri sözleşmeler de dâhil olmak üzere her türlü sözleşme ve hukuki işlemi ifade eder.

6502 sayılı Kanunun 73. maddesi bu kanunun uygulanması ile ilgili her türlü ihtilafa Tüketici Mahkemelerinde bakılacağını öngörmüştür.

Bir hukukî işlemin sadece 6502 sayılı Kanunda düzenlenmiş olması tek başına o işlemde kaynaklanan uyuşmazlığın tüketici mahkemesinde görülmesini gerektirmez. Bir hukukî işlemin 6502 sayılı Kanun kapsamında kaldığının kabul edilmesi için taraflardan birinin tüketici olması gerekir. Davacı, davalıya avukatlık hizmeti verdiğini, ancak davalının ücretini ödemediğini ileri sürerek davalıdan alacağının tahsilini talep etmiş olup, 6502 sayılı Kanunda tanımlanan tüketici vasfını taşımamaktadır. Vekâlet sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlıkların da 6502 sayılı Kanun kapsamında olması için mutlak surette taraflardan en az birisinin tüketici vasfını taşıması gerekir. Aynı zamanda taraflar arasındaki işlemin de anılan kanunda tanımlanan tüketici işlemi vasfını taşıması zorunludur.

Somut olayda; davacı, davalıların murisine vekâlet sözleşmesi kapsamında kamulaştırma davasında hizmet verdiğini, murisin sağlığında sonuçlanan mahkeme kararına dayalı olarak kamulaştırma yapan idareden tahsilatta bulunduğunu, ancak vekalet ücreti ödenmeyince ... 29. İcra Mü- dürlüğünün 2015/5779 sayılı dosyasında takip başlattığını, borçlu davalı mirasçılarının takibin 48.846,00,- TL'lik kısmını kabul ettiklerini, kalan miktara ise itirazda bulduklarını beyan ederek; takibin 25.133,91,- TL'lik kısmına yapılan itirazın iptaline, takibin devamına ve icra inkar tazminatına hükmolunmasına karar verilmesini talep etmiştir. Buna göre taraflar arasındaki ilişki, 6502 sayılı Kanun kapsamı

dışında kaldığından, genel hükümlere göre sonuçlandırılması gereken uyuşmazlığın ... 8. Asliye Hukuk Mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekmektedir.

SONUÇ

Yukarıda açıklanan nedenlerle; 6100 sayılı HMK'nın 21 ve 22. maddeleri gereğince ... 8. Asliye Hukuk Mahkemesinin YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE 21/09/2016 gününde oy birliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

3. HUKUK DAİRESİ

E. 2017/2759

K. 2017/14908

T. 31.10.2017

DAVA : Taraflar arasındaki tahliye davasının mahkemece yapılan yargılaması sonucunda, davanın yetkisizlik sebebiyle usulden reddine yönelik olarak verilen hükmün, süresi içinde davacı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine; temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosya içerisindeki kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

KARAR : Davacı, davalının 25/12/1999 başlangıç tarihli, 99 yıllık kira sözleşmesi uyarınca kiracı olduğunu, davaya konu tahliyesi istenilen bağımsız bölümünde kapsar şekilde taşınmazın tamamının satın alındığını, tek başına mülkiyet hakkını elinde bulundurduğundan davaya konu meskenin bulunduğu sitenin doğal olarak yöneticisi olduğunu, kira sözleşmesinde yer alan yıllık gider katılım paylarının 31 Ocak tarihine kadar peşin ödeneğine dair hüküm neticesinde, ödenmemiş olan aidat, emlak vergisi, elektrik, su vb diğer hizmet bedelleri olmak üzere yan giderlerin tahsili için tahliye istemli takip başlatıldığını, TBK [315](#). maddesi gereğince yan giderleri ödememenin de temerrüt sebebiyle tahliye nedeni olarak düzenlendiğini belirterek kiralananın tahliyesine karar verilmesini istemiştir.

Davalı, davanın reddini istemiştir.

Mahkemece, davalı tarafından yetki itirazında bulunulmadığı halde Kat Mülkiyeti Yasasının 33. maddesi hükmüne göre bu nitelikteki uyuşmazlıklarda ana taşınmazın bulunduğu yer Sulh Hukuk Mahkemesi'nin yetkili olduğu ve bu yöndeki yetkiye dair düzenlemenin kesin nitelikte bulunduğu gerekçesiyle yetkisizlik kararı verilmiş, hüküm davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Somut olayda uyuşmazlık; Kat Mülkiyeti Kanunundan değil taraflar arasındaki kira sözleşmesinden kaynaklanmaktadır. 6100 Sayılı ...nın 17.maddesi "tacirler ve kamu tüzel kişileri, aralarında doğmuş veya doğabilecek bir uyuşmazlık hakkında, bir veya birden fazla mahkemeyi sözleşmeyle yetkili kılabilirler. Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça dava sadece sözleşmeyle belirlenen bu mahkemelerde açılır." hükmü getirilmiştir.

Ancak, yetki itirazında bulunmak için HMK'nun [19/2](#).maddesi gereğince "Yetkinin kesin olmadığı davalarda, yetki itirazının, cevap dilekçesinde ileri sürülmesi gerekir. Yetki itirazında bulunan taraf, yetkili mahkemeyi, birden fazla yetkili mahkeme varsa seçtiği mahkemeyi bildirir. Aksi takdirde yetki itirazı dikkate alınmaz."

...nun 19/4.maddesinde; "Yetkinin kesin olmadığı davalarda, davalı, süresi içinde ve usulüne uygun olarak yetki itirazında bulunmazsa, davanın açıldığı mahkeme yetkili hale gelir" hükmü getirilmiştir.

O halde, uyuşmazlık T.B.K'nin 315 maddesine dayalı tahliye istemine dair olup kamu düzenine dair kesin bir yetki kuralı olmadığına ve usulüne uygun yetki itirazında da bulunulmadığına göre, mahkemece kendiliğinden yetkisizlik kararı verilemeyeceği ortadadır. Ayrıca sözleşmede ... Mahkemelerinin yetkili olduğu kararlaştırılmıştır. Mahkemece; bu maddi ve hukuki olgular dikkate alınmaksızın doğrudan yetkisizlik kararı verilmesi usule ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirmiştir..

SONUÇ : Yukarıda açıklanan esaslar gözönünde tutulmaksızın yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsiz, temyiz itirazları bu sebeplerle yerinde olduğundan kabulüyle hükmün HUMK.nun [428](#).maddesi gereğince BOZULMASINA ve peşin alınan temyiz harcının istenmesi halinde temyiz edene iadesine, 6100 Sayılı HMK'nun geçici madde 3 atfıyla 1086 Sayılı HUMK.nun [440](#).maddesi gereğince karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere, 31.10.2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

20. HUKUK DAİRESİ

E. 2017/9713

K. 2017/8612

T. 30.10.2017

DAVA : Tereke teslimine dair olarak açılan davada ... Sulh Hukuk ve ... 2. Sulh Hukuk Mahkemelerince ayrı ayrı yetkisizlik kararı verilmesi nedeni ile dosyada son karar bölge adliye mahkemelerinin faaliyete geçmesinden sonra verilmiş ise de iki farklı bölge adliye mahkemesinin yargı çevresinde kalan mahkemelerce karşılıklı olarak yetkisizlik kararı verilmiş olması ve 5235 Sayılı Kanun'un [36/3.](#) maddesi gereğince bölge adliye mahkemeleri hukuk dairelerinin görevinin yargı çevresi içerisinde bulunan adlî yargı ilk derece hukuk mahkemeleri arasındaki yetki ve görev uyuşmazlıklarını çözmek olduğundan yargı yerinin belirlenmesi için gönderilen dosya içindeki tüm belgeler incelendi, gereği düşünüldü:

KARAR : Dosya kapsamından ... Sulh Hukuk Mahkemesi'nin verdiği 16/06/2017 gün ve 2017/2 E. - 2017/8 K. sayılı karar ile ... 2. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin verdiği 03/10/2017 gün ve 2017/23 E. - 2017/23 K. sayılı kararın taraflara tebliğ edilip kesinleşme şerhi verilmeden gönderildiği anlaşılmaktadır.

6100 Sayılı HMK'nın [22/2.](#) maddesinde "İki mahkemenin aynı dava hakkında göreve veya yetkiye dair olarak verdikleri kararlar kanun yoluna başvurulmaksızın kesinleştiği takdirde, görevli veya yetkili mahkeme, ilgisine göre bölge adliye mahkemesince veya Yargıtayca belirlenir." hükmüne yer verilmiştir.

Yargı yeri belirlenebilmesi için, her iki kararın da temyiz edilmeksizin kesinleşmiş olması gerektiğinden öncelikle, anılan görevsizlik kararlarının mahkemelerince taraflara tebliği sağlanmalı, temyiz edilmesi halinde dosyanın Yargıtay ilgili hukuk dairesine, temyiz edilmeden kesinleşmesi halinde kesinleşme şerhi verildikten sonra yargı yeri belirlenmesi için Daireye gönderilmesi gerekmektedir.

SONUÇ : Bu aşamada yargı yeri belirleme koşulları bulunmayan dosyanın mahalline İADESİNE 30/10/2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

20. HUKUK DAİRESİ

E. 2017/9251

K. 2017/7840

T. 16.10.2017

DAVA : Taraflar arasındaki davada ... 4. Tüketici ve ... 2. Tüketici Mahkemelerince ayrı ayrı yetkisizlik kararı verilmesi nedeni ile yargı yerinin belli edilmesi için gönderilen dosya içindeki tüm belgeler incelendi, gereği düşünüldü:

KARAR : Dava, ... İlçe Tüketici Sorunları Hâkem Heyeti kararına itiraza ilişkindir.

... 4. Tüketici Mahkemesince, itiraz olunan kararın ... Kaymakamlığı Tüketici Sorunları Hakem Heyeti tarafından verildiği ve hakem heyetinin ... Tüketici Mahkemelerinin yargı alanına girdiği gerekçesiyle yetkisizlik kararı verilmiştir.

... 2. Tüketici Mahkemesi ise dosya üzerinden yetkisizlik kararı verildiği, davalının mahkemenin yetkisine bir itirazının bulunmadığı ve hakem heyeti kararlarına itirazın hakem heyetinin bulunduğu yer tüketici mahkemesinde görüleceği hükmünün kesin yetki içermediği, bu sebeple de açıkça yetki itirazı bulunmadığı sürece mahkemece resen yetkisizlik kararı verilemeyeceği gerekçesiyle yetkisizlik kararı vermiştir.

28.05.2014 tarihinde yürürlüğe giren 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun [70.](#) maddesinin üçüncü fıkrasında "Taraflar, tüketici hakem heyeti kararlarına karşı tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde tüketici hakem heyetinin bulunduğu yerdeki tüketici mahkemesine itiraz edebilir" şeklinde tüketici hakem heyeti kararlarına karşı itiraz yolunda özel bir düzenleme öngörülmüştür. Anılan madde hükmü emredici nitelikte olup, madde ile tüketici hâkem heyeti kararlarına karşı itiraz yoluna başvurulmasında, kararı veren tüketici hâkem heyetinin bulunduğu yerdeki mahkemenin yetkisi, kesin yetki olarak düzenlenmiştir.

HSYK Genel Kurulunun 19/03/2014 tarih ve 129 Sayılı kararı ile ... Tüketici Mahkemelerinin yargı alanı ... Ağır Ceza Mahkemesi yargı çevresi ile aynı olarak belirlenmiştir. Buna göre; ..., ..., .. ilçelerinin ... Tüketici Mahkemelerinin yetki alanında bulunduğu anlaşılmaktadır.

Somut olayda, davacının ... Kaymakamlığı Tüketici Sorunları Hakem Heyetince verilen karara itiraz ettiği, davanın 15.10.2014 tarihinde açıldığı anlaşılmıştır. Bu durumda uyuşmazlığın, ... 4. Tüketici Mahkemesince çözümlenmesi gerekmektedir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle; 6100 Sayılı HMK'nın [21](#) ve [22](#). maddeleri gereğince ... 4. Tüketici Mahkemesi'nin YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE 16/10/2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

20. HUKUK DAİRESİ

E. 2017/9422

K. 2017/7843

T. 16.10.2017

DAVA : Taraflar arasındaki davada ... 2. İş ile ... Asliye Hukuk (İş Mahkemesi sıfatıyla) Mahkemelerince ayrı ayrı yetkisizlik kararı verilmesi nedeni ile yargı yerinin belirlenmesi için gönderilen dosya içindeki tüm belgeler incelendi, gereği düşünüldü:

KARAR : Dava, iş kazasından kaynaklanan tazminat istemine ilişkindir.

... 2. İş Mahkemesince, davalılardan ...'un yerleşim yerinin ... ili ... ilçesi olduğu, diğer davalı ...'ün ise yerleşim yerinin .../... olduğu, davacının işini yaptığı yani kazanın gerçekleştiği işyerinin ... ili ... ilçesi sınırlarında kaldığı, dosyamız davacısı ...'ın yerleşim yerinin ise ... ili ... ilçesi olduğu anlaşılmış olup her ne kadar Mahkememizce 1 numaralı duruşma celsesinde ara kararlar, davalı ... ve vekilince yetki itirazında bulunulmaması ve yine diğer davalı ... ve vekilince de gerek görevsiz mahkemede ve gerekse mahkememizde yasal cevap süresi içerisinde yetki itirazında bulunulmadığı gerekçesiyle, davalı ... vekilinin vaki yetki itirazlarının reddine karar verilmiş isede, 5521 Sayılı İMK'nın yukarıda açıklanan yetkiye dair hükümlerinin kamu düzenine dair olması ve yine zikrolunan 6100 Sayılı HMK'nın 16. maddesiyle getirilen istisnanın da iş mahkemelerinin yetkisinin kamu düzenine dair olması vasfını ortadan kaldıran bir düzenleme olmayıp, sadece kamu düzenine dair yetki durumunun işçi yararına genişletilmesinden ibaret ilave bir düzenleme olduğunun değerlendirilmesi karşısında, mahkememizin anılan ara kararından ilerleyen safahatta safanazar olunmuş, davalıların ve davacının yerleşim yerlerinin mahkememizin kurulu bulunduğu ... ili dışında .../..., .../..., .../... olmaları ve yine işçinin işini yaptığı, yani kazanın gerçekleştiği işyerinin de .../... ilçesi sınırlarında kalması sebebiyle işbu davaya bakmakta yetkisiz olduğu gerekçesiyle yetkisizlik kararı verilmiştir.

... Asliye Hukuk (İş Mahkemesi sıfatıyla) Mahkemesi ise davada davacı davayı önce ... Asliye Hukuk Mahkemesinde açmış, görevsizlik kararı verilmesi üzerine dosya ... 2. İş Mahkemesine gönderilmiş ve davaya devam edilerek yetkisizlik kararı verilmiştir. Davalılar tarafından sunulan cevap dilekçeleri ve tarihleri dikkate alındığında süresinde yetki itirazında bulunulmadığı görülmektedir. Yargılamaya konu olan davada kesin yetki kuralı olmadığı izahıta varestedir. Bu bağlamda ... 2. İş Mahkemesi'nin HMK'nın 19/4. maddesi gereğince yetkili hale geldiği gerekçesiyle yetkisizlik yönünde hüküm kurmuştur.

5521 Sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 5. maddesinde iş uyuşmazlıklarında yer itibari ile yetkili iş mahkemelerini belirlemiştir. Buna göre, iş mahkemelerinde açılacak her dava, açıldığı tarihte dava olunanın Türk Medenî Kanunu gereğince ikametgâhı sayılan yer mahkemesinde bakılabileceği gibi,

işçinin işini yaptığı iş yeri için yetkili mahkemede de bakılabilir. Bunlara aykırı sözleşme muteber sayılmaz.

İş mahkemelerinde yetki kuralı, Hukuk Usûlü Muhakemeleri Kanununun yetki kurallarına uygun olup buna ek olarak işin yapıldığı yer, diğer bir ifadeyle iş yeri mahkemelerini de yetkili kılmaktadır.

Diğer taraftan, 6100 Sayılı HMK'nın [16.](#) maddesinde ise "Haksız fiilden doğan davalarda, haksız fiilin işlendiği veya zararın meydana geldiği yahut gelme ihtimalinin bulunduğu yer ya da zarar görenin yerleşim yeri mahkemesi de yetkilidir.

Somut uyuşmazlıkta davacı, geçirdiği iş kazası sonucu yaralanması sebebiyle davalılardan manevi tazminat isteminde bulunmuştur. Yukarıda açıklanan yasal düzenlemeler çerçevesinde davacının ikâmetgahı "... .. Mevkı No:19 İç Kapı No:1 ... .. / ... .." olup davacının seçimlik hakkını kullanarak iş kazasından kaynaklanan uyuşmazlıkta davayı ... 2. İş Mahkemesinde açtığı anlaşılmalı, uyuşmazlığın ... 2. İş Mahkemesince görülüp çözümlenmesi gerekir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle; 6100 Sayılı HMK'nın [21](#) ve [22.](#) maddeleri gereğince ... 2. İş Mahkemesi'nin YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE 16/10/2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

20. HUKUK DAİRESİ

E. 2017/9016

K. 2017/7850

T. 16.10.2017

DAVA : Taraflar arasındaki davada ... 6. Tüketici ve ... 4. Tüketici Mahkemelerince ayrı ayrı yetkisizlik kararı verilmesi nedeni ile dosyada son karar bölge adliye mahkemelerinin faaliyete geçmesinden sonra verilmiş ise de iki farklı bölge adliye mahkemesinin yargı çevresinde kalan mahkemelerce karşılıklı olarak yetkisizlik kararı verilmiş olması ve 5235 Sayılı Kanun'un [36/3.](#) maddesi gereğince bölge adliye mahkemeleri hukuk dairelerinin görevinin yargı çevresi içerisinde bulunan adli yargı ilk derece hukuk mahkemeleri arasındaki yetki ve görev uyumsuzluklarını çözmek olduğundan yargı yerinin belirlenmesi için gönderilen dosya içindeki tüm belgeler incelendi, gereği düşünüldü:

KARAR : Dava, ... Sağlığın Kristal sigortasından kaynaklanan maddi tazminat istemlerine ilişkindir.

... 6. Tüketici Mahkemesi tarafından, dava konusunun ... sigortalarından kaynaklanış olması sebebiyle HMK'nın [15/3.](#) maddesi uyarınca davacının ikametgah adresinin dava dilekçesi ve polisede belirtilen ... adresi olduğu gerekçesiyle yetkisizlik yönünde hüküm kurulmuştur.

... 4. Tüketici Mahkemesince ise 6100 Sayılı HMK'nın [15/2.](#) maddesi "... sigortalarında, sigorta ettirenin, sigortalının veya lehtarın leh veya aleyhine açılacak davalarda onların yerleşim yeri mahkemesi kesin yetkilidir." hükmü bulunmaktadır. Madde gerekçesinde; "... sigortalarında, sigorta ettirenin, sigortalının veya lehtarın leh veya aleyhine açılacak davalarda onların yerleşim yeri mahkemesi kesin yetkilidir" şeklinde açıklama ile kesin yetki halinin davacının sigorta şirketi olduğu halde davanın davalı sigortalının (tüketicinin) ikametgâh mahkemesinde görüleceği gerekçesiyle yetkisizlik kararı verilmiştir.

6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun (HMK) [15/2.](#) maddesinde ... sigortalarında, sigorta ettirenin, sigortalının veya lehtarın leh veya aleyhine açılacak davalarda onların yerleşim yeri mahkemesinin kesin yetkili olduğu düzenlenmiştir. ... sigortalarına dair yetki kuralı; sigorta şirketi ile sigorta ettiren arasındaki uyumsuzluklar için geçerlidir.

Dosya kapsamında sigorta ettiren davacının ikametgah adresi "... " olduğu anlaşıldığından uyumsuzluğun, ... 4. Tüketici Mahkemesinde görülüp, sonuçlandırılması gerekmektedir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle; 6100 Sayılı HMK'nın [21](#) ve [22.](#) maddeleri ile 5235 Sayılı Kanun'un [36/3.](#) maddesi gereğince ... 4. Tüketici Mahkemesi'nin YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE 16/10/2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

20. HUKUK DAİRESİ

E. 2017/9229

K. 2017/7837

T. 16.10.2017

DAVA : Trafik kazası sonucu oluşan destekten yoksun kalma tazminatı istemine dair olarak açılan davada ... 3. Asliye Ticaret ile ... 8. Asliye Ticaret Mahkemelerince ayrı ayrı görevsizlik kararı verilmesi nedeni ile dosyada son karar Bölge Adliye Mahkemelerinin faaliyete geçmesinden sonra verilmiş ise de iki farklı Bölge Adliye Mahkemesi'nin yargı çevresinde kalan mahkemelerce karşılıklı olarak yetkisizlik kararı verilmiş olması ve 5235 Sayılı Kanun'un [36/3.](#) maddesi gereğince Bölge Adliye Mahkemeleri hukuk dairelerinin görevinin yargı çevresi içerisinde bulunan adli yargı ilk derece hukuk mahkemeleri arasındaki yetki ve görev uyuşmazlıklarını çözmek olduğundan yargı yerinin belirlenmesi için gönderilen dosya içindeki tüm belgeler incelendi, gereği düşünüldü:

KARAR : Dava, trafik kazası sonucu oluşan destekten yoksun kalma tazminatı istemine ilişkindir.

... 8. Asliye Ticaret Mahkemesince; HMK [15/2](#) maddesi gereğince ... sigortasında kesin yetki kuralı mevcuttur. Buna göre sigortalının yerleşim yeri mahkemesi kesin yetkilidir. Davalının ikametgahının da ... olması nedeni ile kesin yetki kuralı doğrultusunda yetkisizlik kararı verilmesi gerekmiştir. Yetki itirazı yönünden yapılan incelemede davacıların adresinin ... olması sebebiyle sınırlarında kaldığı tartışmasızdır. HMK [15/2.](#) maddesi gereğince yetkili mahkeme, "sigortalı gerçek veya tüzel kişinin davanın açıldığı yerdeki yerleşim adresidir." iş bu yetki kuralı gereğince ... Mahkemelerinin yetkili olduğu gerekçeleri ile yetkisizlik yönünde hüküm kurulmuştur.

... 3. Asliye Ticaret Mahkemesi ise Yargıtay 17. Hukuk Dairesinin 19/11/2015 tarih ve 2015/12746-12485 karar sayılı ilamı ile aynı dairenin 21/01/2016 tarih ve 2015/18767-2016/757 karar sayılı ilamı birlikte değerlendirildiğinde 6100 Sayılı HMK'nın 11/2 maddesinde ... sigortalarında sigorta ettirenin, sigortalının veya lehtarın leh ve aleyhine açılacak davalarda onların yerleşim yeri mahkemesinin kesin yetkili olduğu düzenlenmiştir ve bu kural kesin yetki kuralı olup bu kuralın geçerli olması için sigorta sözleşmesinin mevcut olması gerekir oysa olayımızda mevcut bir sigorta sözleşmesi olmadığı gibi davacılar ve davalı mevcut bir ... sigortası sözleşmesinin tarafı da değildir, ... sigortasına dair kesin yetki kuralı sigorta şirketi ile sigorta ettiren arasındaki uyuşmazlıklar için geçerli olduğu gerekçesi ile yetkisizlik kararı vermiştir.

6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun (HMK) 15/2 maddesinde ... sigortalarında, sigorta ettirenin, sigortalının veya lehtarın leh veya aleyhine açılacak davalarda onların yerleşim yeri mahkemesinin kesin yetkili olduğu düzenlenmiştir. Her ne kadar ... sigortaları için kesin yetki kuralı bulunsa da; taraflar arasında sigorta sözleşmesi mevcut olmadığı gibi davacılar ve davalı mevcut bir ...

sigorta sözleşmesinin tarafı da değildir. ... Sigortalarına dair yetki kuralı; sigorta şirketi ile sigorta ettiren arasındaki uyumsuzluklar için geçerlidir.

6100 Sayılı HMK'nın genel yetkiyi düzenleyen 6. maddesinin birinci fıkrasına göre; "Genel yetkili mahkeme, davalı gerçek veya tüzel kişinin davanın açıldığı tarihteki yerleşim yeri mahkemesidir." Yine aynı Kanununun 16. maddesinde ise, "Haksız fiilden doğan davalarda, haksız fiilin işlendiği veya zararın meydana geldiği yahut gelme ihtimalinin bulunduğu yer ya da zarar görenin yerleşim yeri mahkemesi de yetkilidir hükmü yer almaktadır.

6100 Sayılı HMK'nın haksız fiillerde yetkiyi düzenleyen 16. maddesinde HMK'nın 7/1-2. cümlesindeki düzenleme anlamında kesin yetki sözkonusu değildir. Haksız fiil halinde HMK'nın 16. maddesi gereğince birden fazla mahkemenin yetkili kılınarak davacıya bir seçimlik hak tanınmış olduğu gözönüne alındığında, davacı, bu mahkemelerden birinde dava açmak hususunda seçimlik hakka sahiptir. Davacı, davasının bu genel ve özel yetkili mahkemelerden hiç birisinde açmaz ve yetkisiz bir mahkeme de açar ise o zaman seçme hakkı davalılara geçer.

Somut olayda, haksız fiil ...'te meydana gelmiş, davacının yerleşim yeri de ... / ... 'dir, zararın meydana geldiği yer ise ...'dir. Davacı, davalı ... hesabına karşı davaya bakmaya yetkili olmayan yer mahkemesi olan ... Asliye Ticaret Mahkemesinde dava açmış ve yetkisiz bir mahkemede açarak seçme hakkı davalıya geçmiştir. Davalı ... vekilince süresinde yetki itirazında bulunmuş ve yetkili mahkeme olarak ... Asliye Ticaret Mahkemesi gösterilmiş olduğundan uyumsuzluğun, ... 3. Asliye Ticaret Mahkemesinde görülüp, sonuçlandırılması gerekmektedir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle; 6100 Sayılı HMK'nın 21 ve 22. maddeleri gereğince ... 3. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE 16/10/2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

15. HUKUK DAİRESİ

E. 2016/4785

K. 2017/187

T. 17.1.2017

• ESER SÖZLEŞMESİNDEN KAYNAKLI ALACAK (Süresinde Yapılmış Bir Yetki İtirazı Bulunmadan Yetkisizlik Kararı Verildiği ve Dosyanın Bu Mahkemeye İntikal Ettiği - İlk Mahkemenin Usulüne Uygun Kabul Ederek Verdiği ve Taraflarca Temyiz Edilmeyerek Kesinleşen Yetkiye İlişkin Karara Uygun Şekilde Esasa Girilmesi Gerektiği)

• YETKİ (Süresinde Yapılmış Bir Yetki İtirazı Bulunmadan Yetkisizlik Kararı Verildiği ve Dosyanın Bu Mahkemeye İntikal Ettiği/İlk Mahkemenin Usulüne Uygun Kabul Ederek Verdiği ve Taraflarca Temyiz Edilmeyerek Kesinleşen Yetkiye İlişkin Karara Uygun Şekilde Esasa Girileceği - Eser Sözleşmesinden Kaynaklı Alacak)

• ZİMNİ YETKİ SÖZLEŞMESİ (Eser Sözleşmesinden Kaynaklı Alacak - Süresinde Yapılmış Bir Yetki İtirazı Bulunmadan Yetkisizlik Kararı Verildiği ve Dosyanın Bu Mahkemeye İntikal Ettiği/İlk Mahkemenin Usulüne Uygun Kabul Ederek Verdiği ve Taraflarca Temyiz Edilmeyerek Kesinleşen Yetkiye İlişkin Karara Uygun Şekilde Esasa Girileceği)

6100/m.[17,19](#)/2/4,[116](#)/1-A

ÖZET : Dava; eser sözleşmesinden kaynaklanan alacak davasıdır. Bu davada söz konusu olan yetki, kesin yada münhasır yetki hali değildir. Bir başka deyişle kamu düzeninin ilgilendiren bir husus olmadığından re'sen nazara alınması gereken bir yetki hali söz konusu olmayıp, taraflarca ileri sürülmesi halinde değerlendirilmesi gereken bir yetki hali söz konusudur. Somut olayımızda bu konuda karar verme yetkisini haiz mahkemece, usulüne uygun olarak yapılmış bir yetki itirazı var kabul edilerek yetkisizlik kararı verilmiş ve taraflar, bu karara karşı kanun yoluna başvurmayarak, bu karara rıza göstererek (bir anlamda zımnî bir yetki sözleşmesi yapmak suretiyle) davanın İstanbul Mahkemelerinde görülmesini istemişler ve dosyada bu mahkemeye intikal etmiş bulunmaktadır. Farklı düşünce ile yeniden yetkisizlik kararı verilmesi mümkün değildir. Davanın ve bu davada ki mahkemenin yetkisinin niteliği gözetilerek, mahkemenin usulüne uygun kabul ederek verdiği ve taraflarca temyiz edilmeyerek kesinleşen yetkiye ilişkin karara uygun şekilde usulî işlemleri tamamlanarak önüne gelen davada esasa girmekten ibaret olmalıdır. Aksi düşüncelerle verilen karar usul ve yasaya aykırı olmuş, bozulması uygun bulunmuştur.

DAVA : Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün temyizden tetkiki davalı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR : Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanan alacak davasıdır. Davacı yüklenici, davalı ise iş sahibidir. Davacı yüklenici vekili; davacı ile davalı iş sahibi arasında davalıya ait villanın iç mimar tarafından sunulan projeye uygun yapımı konusunda 08.07.2013 tarihli sözleşme imzalandığını ve sözleşme konusu işin yapılıp bitirildiğini ancak iş bedelinin eksik ödendiğini alacaklarının hüküm altına alınmasını talep etmiş, mahkemece verilen yetkisizlik kararı davalı vekilince yasal süresi içerisinde temyiz edilmiştir.

Tüm dosya kapsamı birlikte incelendiğinde; öncelikle davanın Büyükçekmece 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'ne açıldığı, mahkemece yapılan yargılama sonucunda davalı tarafın itirazı usul ve yasaya uygun bulunarak mahkemenin 08.10.2015 tarih, 2015/59 Esas, 2015/432 Karar sayılı kararı ile davanın usulden reddine dosyanın görevli ve yetkili İstanbul Tüketici Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmiş ve bu karar taraflarca temyiz edilmemesi nedeniyle 14.12.2015 tarihinde kesinleşmiş ve dosya İstanbul Tüketici Mahkemesi'ne gönderilmiş, bu mahkemece yapılan yargılama sonucunda, ilk mahkeme yetki itirazı ileri sürülmediği ve yetkisizliğide içerecek şekilde karar verilmesi mümkün olmadığı gerekçesi ile yetkisizlik kararı verilmiştir.

Yetki, bir davanın hangi yerdeki mahkeme tarafından görüleceğini ifade eder ve mahkemelerin yetkileri kanunla düzenlenir. Yetki kuralları, bütün davalar açısından uygulanan yetki kuralları olan genel yetki kuralları ve yalnız belli davalar için uygulanan yetki kuralları olan özel yetki kuralları olarak ikiye ayrılmaktadır. Bundan başka bazı kanun hükümlerinde bazı davaların mutlaka belli bir yerdeki mahkemelerde açılması öngörülmüştür ki bu halde kesin yetkiden söz edilir (Örneğin 6100 sayılı HMK'nın [12.](#) maddesi gereğince taşınmazın aynına ilişkin davalar, taşınmazın bulunduğu yer mahkemesinde görülmek zorundadır.). Kesin olmayan yetki hallerinde ise, davacının birden fazla mahkemeye başvurma konusunda seçimlik hakkı vardır. Yetkinin kesin olmadığı hallerde, tarafların yetki sözleşmesi ile başka bir mahkemeyi belirlemeleri mümkündür. Kesin olmayan yetki halinde yetki itirazı 6100 sayılı HMK'nın [116/1-a](#) ve [19/2](#) maddesi gereğince esasa cevap süresi içerisinde ilk itiraz olarak ileri sürülebilir. Kesin yetkinin sözkonusu olmadığı hallerde taraflar bir mahkemeyi yetki sözleşmesi ile (HMK [17.](#) madde) yetkili kılabilirdiği gibi, bir tarafın yetkisiz mahkemede açtığı davaya karşı taraf itiraz etmeyerek (HMK [19/4](#)) yetkisiz mahkemeyi yetkili hale getirebilecektir.

Bu açıklamalar ışığında somut olayımıza gelince; öncelikle ve önemle belirtmek gerekir ki bu davada söz konusu olan yetki, kesin yada münhasır yetki hali değildir. Bir başka deyişle kamu düzeninin ilgilendiren bir husus olmadığından re'sen nazara alınması gereken bir yetki hali söz konusu olmayıp, taraflarca ileri sürülmesi halinde değerlendirilmesi gereken bir yetki hali söz konusudur. Dava, öncelikle 28.01.2015 tarihinde Büyükçekmece 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'ne açılmış, mahkemece yapılan yargılama sonucunda davalı tarafın ileri sürdüğü itirazı usul ve yasaya uygun bulunarak mahkemenin 08.10.2015 tarih, 2015/59 Esas, 2015/432 Karar sayılı kararı ile davanın usulden reddine dosyanın görevli ve yetkili İstanbul Tüketici Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmiş ve bu karar taraflarca temyiz edilmemesi nedeniyle 14.12.2015 tarihinde kesinleşmiş ve dosya İstanbul Tüketici Mahkemesine gönderilmiş, bu mahkemece yapılan yargılama sonucunda ilk mahkeme yetki itirazı ileri sürülmediği ve yetkisizliği de içerecek şekilde karar verilmesi mümkün olmadığı gerekçesi ile 31.12.2015 tarih, 2015/2395 Esas, 2015/2210 Karar sayılı kararı ile Mahkemenin yetkisizliğine ve Bakırköy Tüketici Mahkemesi'ne dosyanın gönderilmesine karar verilmiştir. Büyükçekmece 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin kararı taraflarca temyiz edilmeyerek kesinleşmiş olduğundan taraflar artık

bu davanın İstanbul Mahkemesi'nde görülmesi konusunda yetkili mahkemeyi belirlemiştir. Bir başka deyişle taraflar verilen kararı temyiz etmeyerek yetkili olmayan İstanbul Mahkemelerini yetkili duruma getirmişlerdir. 6100 sayılı HMK'nın [19/4](#) maddesinde yer alan “Yetkinin kesin olmadığı davalarda, davalı, süresi içinde ve usulüne uygun olarak yetki itirazında bulunmazsa, davanın açıldığı mahkeme yetkili hale gelir.” hükmü süresinde ve usulüne uygun bir itirazın bulunmadığı durumları düzenlemektedir. Somut olayımızda bu konuda karar verme yetkisini haiz mahkemece, usulüne uygun olarak yapılmış bir yetki itirazı var kabul edilerek yetkisizlik kararı verilmiş ve taraflar, bu karara karşı kanun yoluna başvurmayarak, bu karara rıza göstererek (bir anlamda zımnî bir yetki sözleşmesi yapmak suretiyle) davanın İstanbul Mahkemelerinde görülmesini istemişler ve dosyada bu mahkemeye intikal etmiş bulunmaktadır. Farklı düşünce ile yeniden yetkisizlik kararı verilmesi mümkün değildir.

Mahkemece yapılması gereken iş; davanın ve bu davada ki mahkemenin yetkisinin niteliği gözetilerek, mahkemenin usulüne uygun kabul ederek verdiği ve taraflarca temyiz edilmeyerek kesinleşen yetkiye ilişkin karara uygun şekilde usulî işlemleri tamamlanarak önüne gelen davada esasa girmekten ibaret olmalıdır. Aksi düşüncelerle verilen karar usul ve yasaya aykırı olmuş, bozulması uygun bulunmuştur.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle hükmün BOZULMASINA, 5766 sayılı Kanun'un [11.](#) maddesi ile yapılan değişiklik gereğince bakiye 114,30 TL Yargıtay başvurma harcının temyiz eden davalıdan alınmasına, karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere, 17.01.2017 gününde oyçokluğuyla karar verildi.

- KARŞI OY :

Yetkinin kesin olduğu davalarda, mahkeme yetkili olup olmadığını, davanın sonuna kadar kendiliğinden araştırmak zorundadır; taraflar da mahkemenin yetkisiz olduğunu her zaman ileri sürebilir (HMK [19/1](#)). Yetkinin kesin olmadığı davalarda, yetki itirazının, cevap dilekçesinde ileri sürülmesi gerekir. Yetki itirazında bulunan taraf, yetkili mahkemeyi; birden fazla yetkili mahkeme varsa seçtiği mahkemeyi bildirir. Aksi takdirde yetki itirazı dikkate alınmaz (HMK [19/2](#)). Yetkinin kesin olmadığı davalarda, davalı, süresi içinde ve usulüne uygun olarak yetki itirazında bulunmazsa, davanın açıldığı mahkeme yetkili hâle gelir (HMK [19/4](#)).

Yetkinin kesin olmadığı hallerde yasa yoluna başvurulmayarak kesinleşen yetkisizlik kararı üzerine dosyanın gönderildiği mahkeme, bu yetkisizlik kararı ile bağlı olup yeni bir yetkisizlik kararı veremez ise de bu durum süresinde yapılan yetki itirazı ve buna dayalı verilen kararın davacı tarafça da benimsenerek karara karşı yasa yoluna başvurulmamış olmasının sonucudur. Bu şekilde bir bağlılıktan söz edebilmek için kesin yetki bulunmadığı gibi süresinde ve usulüne uygun bir yetki itirazı bulunması nedeniyle yetkisizlik kararı verilmiş olması gerekir. Mahkemenin yetkisi kesinleştikten sonra taraflar aralarında yapacakları bir anlaşma ile dahi mahkemenin yetkisini ortadan kaldıramaz ve dosyanın başka mahkemeye gönderilmesini sağlayamazlar. Kesin yetki bulunmadığı gibi süresinde usulüne uygun yetki itirazı olmadığı halde yetkisizlik kararı verilmiş ise dosyanın gönderildiği mahkemenin bu karar ile bağlı olduğundan söz edilemez. Aksinin kabulü, kamu düzenine ilişkin olan hak düşürücü sürelerin işlevsiz kalmasına ve keyfiliğe yol açabileceği gibi Anayasa'nın 36/2. maddesindeki "hiçbir mahkeme, görev ve yetkisi içindeki davaya bakmaktan kaçınmaz" kuralının da ihlali sonucunu doğurabilecektir. Diğer bir sakınca ise Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesindeki adil yargılanma hakkı ile doğrudan ilgili olduğu, madde gerekçesinde de açıkça belirtilmiş olan ve

yargılamanın makul süre içinde ve düzenli bir biçimde yürütülmesi yükümlülüğünü düzenleyen HMK [30](#). maddedeki yükümlülüğe aykırı sonuçların ortaya çıkabilecek olmasıdır.

Süresinde yetki itirazı olmadığı halde yetkisizlik kararı verilmiş ise hakim keskin yetki bulunduğunu kabul ederek yani keskin yetki kuralına göre karar vermiş olduğunun kabulü gerekir. Dosyanın gönderildiği mahkeme de keskin yetki kurallarına göre yetkili olup olmadığını inceleyerek yetkisizlik kararı verebilecek ve uyuşmazlık çıkması halinde de HMK [21/1-ç](#) madde gereğince yargı yeri belirlenmesi gerekecektir. HMK [21/1-ç](#) maddeye göre ancak keskin yetki halinde yetki uyuşmazlığı çıkması mümkün olup keskin yetki olmayan hallerde uyuşmazlık çıkması mümkün değil ise de bu düzenleme, bir mahkemenin yetki itirazı olmaksızın veya itiraz süresinde olmadığı takdirde yetkisizlik kararı verilemeyeceği gibi, süresinde itiraz üzerine verilen yetkisizlik kararı ile de gönderilen mahkemenin bağlı olmasının bir sonucu olduğundan düzenlemenin farklı olması da düşünülemez. Buna rağmen uyuşmazlıkla ilgili keskin yetki kuralı bulunmamasına rağmen, mahkemelerden en az birisi tarafından, gerekçesi itibarıyla olmasa bile sonucu ve verilmiş şekli itibarıyla keskin yetki kuralı varmış gibi yetkisizlik kararı verilmiş ise çıkacak uyuşmazlığın bu maddeye göre giderilmesi mümkün olacaktır.

Yargıtay 20. Hukuk Dairesi'nin 2015/10575 E. 2015/10243 K. sayılı 3.11.2015 tarihli, 2015/9430 E. 2015/11820 K. sayılı 26.11.2015 tarihli, 2015/10395 E. 2015/10244 K. sayılı 03.11.2015 tarihli kararlarında da süresinde usulüne uygun yetki itirazı bulunmadığı halde yetkisizlik kararı verilmiş olması halinde dosyanın gönderildiği mahkemenin bu karar ile bağlı olmadığı kabul edilerek değerlendirme yapılmış ve ilk mahkemenin yetkisinin kesinleşmiş olduğu belirtilerek yargı yeri belirlenmesi kararları verilmiştir.

Somut olayda davalının süresinde yapılmış bir yetki itirazı bulunmamaktadır. Davanın ilk açıldığı mahkemece görevsizlik kararı verilmiş ancak mahkemelerin yargı çevresinde hataya düşülerek dosyanın gönderileceği mahkeme yanlış gösterilmiştir. Mahkemenin yetkisizlik kararı vermek amacı ve iradesi de olmadığı halde, görevsizlik kararı yanında fiili yetkisizlik kararı ortaya çıkmıştır. Süresinde usulüne uygun bir yetki itirazı olmadığı için Büyükçekmece'nin bağlı olduğu Bakırköy Tüketici Mahkemesi'nin yetkisi kesinleşmiştir. Bu durumda fiilen ortaya çıkan yetkisizlik kararıyla dosyanın gönderildiği mahkeme yargı sınırları itibarıyla yetkili olup olmadığını incelemeye yetkili olduğundan yazılı şekilde verilen yetkisizlik kararı doğru olup kararın onanması gerektiği görüşünde olduğumdan değerli çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

T.C.

YARGITAY

HUKUK GENEL KURULU

E. 2017/13-670

K. 2017/931

T. 10.5.2017

• **MADDİ VE MANEVİ TAZMİNAT İSTEMİ (Küçüğün Yargılama Süzerken Reşit Olması/Mahkemece Ergin Olan Çocuğun Dosyaya Kendi Adına Düzenlenecek Vekaletname Sunması İçin Olanak Vermesi Gerektiği - Taraf Ehliyeti)**

• **KÜÇÜĞÜN YARGILAMA SÜRERKEN REŞİT OLMASI (Maddi ve Manevi Tazminat İstemi - Dava Sırasında Çocuğun Ergin Hale Gelmesi Halinde Kanuni Mümessilin Temsil Görevinin Sona Ereceği - Dava Açıldıktan Sonra Reşit Olan Çocuğun Davasını Bizzat Kendisi Takip Edebileceği/Kendi Adına Düzenlenecek Vekaletname İle Daha Önce Görevlendirilen Avukatı Ya Da Bir Başka Avukatı Vekil Olarak Atayabileceği)**

• **TARAF EHLİYETİ (Maddi ve Manevi Tazminat İstemi - Çocuk Ergin Olduktan Sonra Davasını Bizzat Kendisinin Takip Edebileceği/Dava Açıldıktan Sonra Reşit Olan Çocuğun Kendi Adına Verilmiş Vekâletname Örneğinin Dosyaya Sunulması Gerektiği)**

[4721/m.335, 342](#)

[6100/m.50](#)

ÖZET: Dava, maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir.

Dava sırasında çocuğun ergin (reşit) hale gelmesi halinde, kanuni mümessilin (velinin) temsil görevi de sona erer ve davaya (ergin olan) çocuk tarafından devam edilir.

Çocuk, ergin (reşit) olduktan sonra davasını bizzat kendisi takip edebileceği gibi kendi adına düzenlenecek vekâletname ile daha önce görevlendirilen avukatı ya da bir başka avukatı da vekil olarak ataması olanaklıdır.

Bu durumda mahkemece; dava açıldıktan sonra reşit olduğu anlaşılan çocukların kendi adlarına verilmiş bir vekâletname aslı veya onaylı örneğinin dosyaya sunulması için olanak verilmeli ve belirtilen eksiklik tamamlandıktan sonra dosya Yargıtay Hukuk Genel Kuruluna gönderilmelidir.

DAVA : Taraflar arasındaki “ maddi ve manevi tazminat ” davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; Bakırköy 2. Asliye Ticaret Mahkemesince asıl ve birleşen davanın ayrı ayrı reddine dair verilen 26.10.2011 gün ve 2009/1132 E., 2011/536 K. sayılı kararın temyizen incelenmesi davacılar vekili tarafından istenilmesi üzerine Yargıtay 13. Hukuk Dairesinin 26.06.2013 gün ve 2012/20773 E., 2013/17618 K. sayılı ilamı ile bozularak dosya geri çevrilmekle, yeniden yapılan yargılama sonunda mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

Hukuk Genel Kurulunca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra gereği görüldü:

KARAR: Asıl ve birleşen dava, imalatçının sorumluluğu kapsamında maddi ve manevi tazminat isteklerine ilişkindir.

Mahkemece, asıl ve birleşen davanın ayrı ayrı reddine dair verilen karar, davacılar vekilinin temyizi üzerine Özel Dairece bozulmuş; mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

Direnme kararı, davacılar vekilleri tarafından temyiz edilmiştir.

Mahkemece direnme kararı ve ekleri temyiz incelemesi için gönderilmiş ise de yapılan incelemede; eldeki davada, dava tarihi (27.10.2009) itibariyle reşit olmayan 21.09.1993 doğum tarihli küçük ile 25.07.1997 doğum tarihli küçük adına kanuni temsilcileri olan anneleri tarafından küçük çocukları adına velayeten verilen vekâletname uyarınca vekil aracılığıyla dava açıldığı, ancak adı geçen küçüklerin yargılama sırasında reşit oldukları halde, küçüklerin reşit olduktan sonra kendileri adına asaleten verilmiş bir vekâletname aslına veya onaylı örneğine tüm aramalara rağmen dosya içerisinde rastlanamamıştır.

Bu nedenledir ki Hukuk Genel Kurulundaki görüşmede, işin esası incelenmeden önce dava açıldıktan sonra reşit oldukları anlaşılan çocukların kendi adlarına verilmiş bir vekaletname aslı veya onaylı örneğinin ibrazı için dosyanın yerel mahkemeye geri çevrilmesinin gerekip gerekmediği hususu ön sorun olarak ele alınıp tartışılmıştır.

Bilindiği üzere, 4721 Sayılı Türk Medeni Kanununun [335.](#) maddesine göre ergin olmayan çocuk ana ve babasının velayeti altındadır. 4721 Sayılı TMK'nın " çocuğun temsil edilmesi " başlıklı 342. maddesi uyarınca da ana ve baba, üçüncü kişilere karşı çocuklarının yasal temsilcisidirler. Ancak çocuğun ergin (reşit) olması ile velayetin, buna bağlı olarak da velinin temsil görevinin sona ereceği açıktır.

Bu sebeple bir dava sırasında çocuğun ergin (reşit) hale gelmesi halinde, kanuni mümessilin (velinin) temsil görevi de sona erer ve davaya (ergin olan) çocuk tarafından devam edilir. Vekil ile müvekkili arasındaki vekâlet ilişkisi güvene dayalıdır. Kural olarak, vekâletten azil veya istifa her zaman olanaklıdır. Çocuk, ergin (reşit) olduktan sonra davasını bizzat kendisi takip edebileceği gibi kendi adına düzenlenecek vekâletname ile daha önce görevlendirilen avukatı ya da bir başka avukatı da vekil olarak ataması olanaklıdır.

Nitekim Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 27.04.2016 gün ve 2014/3-604 E., 2016/565 K. sayılı kararında da aynı ilke benimsenmiştir.

Bu durumda mahkemece; dava açıldıktan sonra reşit olduğu anlaşılan Ezgi G. ile Nadir Ozan G.'ın kendi adlarına verilmiş bir vekâletname aslı veya onaylı örneğinin dosyaya sunulması için olanak verilmeli ve belirtilen eksiklik tamamlandıktan sonra dosya Yargıtay Hukuk Genel Kuruluna gönderilmelidir.

O halde, belirtilen eksikliklerin giderilmesi için dosyanın mahalline geri çevrilmesi gerekir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan şekilde işlem yapılmak üzere dosyanın mahkemesine GERİ ÇEVİRİLMESİNE, 10.05.2017 gününde yapılan ikinci görüşmede oyçokluğu ile karar verildi.

T.C.

YARGITAY

13. HUKUK DAİRESİ

E. 2017/2130

K. 2017/4004

T. 5.4.2017

• **ALACAK İSTEMİ (Otel Hizmetleri Alacağı - Davacının Mahkemece Verilen Kesin Süre İçinde Gider Avansını Yatırmadığı/6100 S.K.'nun 115/2 Maddesi Gereğince Davanın Usulden Reddine Dair Verilen Kararın İsabetsiz Olduğu)**

• **GİDER AVANSI (Otel Hizmetleri Alacağının Tahsili İstemi - Dava Şartı/Mahkemenin Gider Avansını Oluşturan Harç Tebligat Gibi Gider Gerektiren İşlemleri Kalem Kalem Açıklaması/Her Kalemin Miktarını Ayrı Ayrı Göstermesi/Dava Şartına Yönelik Gider Avansı İle İlgili Verilen Kesin Sürede Yatırılmamasının Sonuçlarını Açıkça Yazması Gerektiği - Mahkemece Soyut Kesin Süre Verilerek Dava Şartı Noksanlığından Davanın Reddine Karar Verilmesinin İsabetsiz Olduğu)**

6100/m.114/g, 115/2, 120, 324

ÖZET : Dava, otel hizmetleri alacağının tahsili istemine ilişkindir.

Mahkemece, davacıya HMK 114/g maddesi gereğince dava şartlarından olan gider avansını yatırmak için iki hafta kesin süre verilmiş, yatırılmaması halinde HMK 115/2 maddesi gereğince davanın usulden reddine karar verileceği ihtar olunmuştur. Davacı verilen kesin süre içinde gider avansını yatırmadığından HMK 115/2 maddesi gereğince davanın usulden reddine karar verilmiştir.

Mahkeme, dava şartı olarak belirlediği gider avansına yönelik ara kararında gider avansını oluşturan harç, tebligat gibi gider gerektiren işlemleri kalem kalem açıklamalı her kalemin miktarını ayrı ayrı göstermeli, dava şartına yönelik gider avansı ile ilgili olarak verilen kesin sürede yatırılmamasının sonuçlarını da açıkça yazmalıdır. Soyut kesin süre verilerek dava şartı noksanlığından davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

DAVA : Taraflar arasındaki alacak davasının yapılan yargılaması sonunda ilamda yazılı nedenlerden dolayı davanın reddine yönelik olarak verilen hükmün süresi içinde davacı avukatınca temyiz edilmesi üzerine dosya incelendi gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR : Davacı, davalının, kendilerinin işleticisi bulunduğu otelde konaklama, telefon, yemek, solarium ve bu gibi hizmetleri aldığını, bedellerini kendisine gönderilen faturalara rağmen ödemediğini ileri sürerek fazlaya dair hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik 6.617,37 TL otel hizmetleri alacağının faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Davalı, davaya cevap vermemiş, yargılamaya katılmamıştır.

Mahkemece, davacıya "tarafınıza HMK 114/g maddesi gereğince dava şartlarından olan gider avansını yatırmak için iki hafta kesin süre verildiği, yatırılmaması halinde HMK 115/2 maddesi gereğince

davanın usulden reddine karar verileceği ihtar olunur" şeklinde tebligat çıkartılmış, davacı verilen kesin süre içinde gider avansını yatırmadığından HMK 115/2 maddesi gereğince davanın usulden reddine karar verilmiş, hüküm davalı tarafından temyiz edilmiştir.

6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 114/g maddesinde gider avansı dava şartı olarak düzenlenmiştir. HMK 115/2. maddesinde ise, dava şartı noksanlığının giderilmesi mümkün ise bunun tamamlanması için kesin süre verilerek, bu süre içerisinde noksanlık giderilmezse davanın dava şartı yokluğundan usulden reddedileceği düzenlenmiştir. 6100 Sayılı Kanun'un 120. maddesindeki gider avansı ile ilgili düzenleme 324. maddedeki delil ikamesi avansı kuralı ile birlikte değerlendirilmeli ve dava şartı olan gider avansı, delillerin ikamesi dışındaki yargılama giderleri için dikkate alınmalıdır. Dolayısı ile delil ikamesi için alınacak avans ile dava şartı olan gider avansı birbirinden ayrılmalı, delillerin ikamesi için alınacak avans gider avansı içinde yer almamalıdır. Mahkeme, dava şartı olarak belirlediği gider avansına yönelik ara kararında gider avansını oluşturan harç, tebligat gibi gider gerektiren işlemleri kalem kalem açıklamalı her kalemin miktarını ayrı ayrı göstermeli, dava şartına yönelik gider avansı ile ilgili olarak verilen kesin sürede yatırılmamasının sonuçlarını da açıkça yazmalıdır. Hal böyle olunca, mahkemece soyut kesin süre verilerek dava şartı noksanlığından davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan sebeplerle temyiz olunan kararın davacı yararına BOZULMASINA, peşin alınan 25,20 TL harcın istenmesi halinde iadesine, HUMK'nun 440/III-1 maddesi uyarınca karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere, 05.04.2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

13. HUKUK DAİRESİ

E. 2016/28951

K. 2017/3886

T. 3.4.2017

• İTİRAZIN İPTALİ İSTEMİ (Dava Dilekçesi Tebliğ Edilmeden Dosya Üzerinden Tensiben Görevsizlik Kararı Verilmesi Hukuki Dinlenilme Hakkına Aykırılık Oluşturduğu - Dava Dilekçesi Davalıya Tebliğ Edilmeden Görevsizlik Kararı Verilemeyeceği)

• DOSYA ÜZERİNDEN KARAR (Dava Şartlarından Olan Görev Konusunda Dosya Üzerinden Karar Verilebilir İse de Ancak Bunun İçin Dava Dilekçesinin Davalıya Tebliğ Edilerek Savunma Hakkı Tanınması Gerektiği)

• TARAF TEŞKİLİ (İtirazın İptali İstemi - Dava Dilekçesi Tebliğ Edilmeden Dosya Üzerinden Tensiben Görevsizlik Kararı Verilmesi Hukuki Dinlenilme Hakkına Aykırılık Oluşturduğu/Dava Dilekçesi Davalıya Tebliğ Edilmeden Görevsizlik Kararı Verilemeyeceği)

• HUKUKİ DİNLENİLME HAKKI (Dava Şartlarından Olan Görev Konusunda Dosya Üzerinden Karar Verilebilir İse de Ancak Bunun İçin Dava Dilekçesinin Davalıya Tebliğ Edilerek Savunma Hakkı Tanınması Gerektiği - Dava Dilekçesi Tebliğ Edilmeden Dosya Üzerinden Tensiben Görevsizlik Kararı Verilmesi Hukuki Dinlenilme Hakkına Aykırı Olduğu)

6100/m.27,114/c,331

ÖZET : Uyuşmazlık, 6100 Sayılı HMK'nın 114/c maddesi gereğince dava şartı olan “mahkemenin görevli olması” şartı hakkında taraf teşkili sağlanmadan karar verilip verilemeyeceği noktasında toplanmaktadır. 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu, 1086 Sayılı Kanun'dan farklı olarak iddia ve savunmanın genişletilmesi yahut değiştirilmesi yasağını dava ve cevap dilekçesinin verilmesiyle başlatmamış; bu yasağı, dilekçelerin karşılıklı verilmesinin tamamlanmasına, bazı hallerde ön inceleme duruşmasına kadar ileriye ötelemiştir. Tarafların bu haklarını kullanabilmeleri, dilekçelerin karşılıklı olarak verilmesini veya bunun için kanunda belirlenen sürelerin geçmesini gerekli kılar. Bazı hallerde dava dilekçesindeki talebe göre görevli olmayan mahkemenin, cevap dilekçesi, cevaba cevap dilekçesi veya ikinci cevap dilekçesinin verilmesinden sonra görevli hale gelmesi mümkün bulunmaktadır. Ayrıca 6100 Sayılı Kanun, eskisinden farklı olarak, görevsizlik veya yetkisizlik kararı verilmesi üzerine dosyanın görevli veya yetkili mahkemeye gönderilmesini talep etme hakkını davalıya da tanımıştır (m. 20/1). Görevsizlik veya yetkisizlik kararı üzerine davaya bir başka mahkemede devam edilmemesi halinde davalıya kararı veren mahkemeden yargılama giderlerini talep etme hakkı da vermiştir (m. 331/2 son cümle). Davalının bu haklarını kullanabilmesi, dava dilekçesinin kendisine tebliğ edilmiş olmasını gerektirir. 6100 Sayılı HMK'nın 114. maddesi uyarınca dava şartlarından olan görev konusunda aynı Kanun'un 138. maddesi uyarınca dosya üzerinden karar verilebilir ise de, ancak bunun için dava dilekçesinin davalıya tebliğ edilerek savunma hakkı tanınması gerekir. Dava dilekçesi tebliğ edilmeden dosya üzerinden tensiben görevsizlik kararı verilmesi HMK'nın 27. maddesinde düzenlenen hukuki dinlenilme hakkına da aykırılık oluşturmaktadır. Bütün

bu hükümlerden, dava dilekçesi davalıya tebliğ edilmeden görevsizlik kararı verilemeyeceği sonucuna ulaşıldığından kararın usul yönünden bozulması gerekmiştir.

DAVA : Taraflar arasındaki itirazın iptali davasının yapılan yargılaması sonunda ilamda yazılı nedenlerden dolayı mahkemenin görevsizliğine yönelik olarak verilen hükmün süresi içinde davalı tarafından temyiz edilmesi üzerine dosya incelendi gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR : Davacı, davalı avukat ile senet borçlusunu ... A.Ş. aleyhinde icra takibi yapması için davalıyı vekil tayin ettiği, davalı avukatın icra takibi yapabilmesi için 85,000.00 TL masraf istediği ve bu paranın ödendiği, davacı davalı avukatının ... A.Ş. aleyhine açtığı 11.İcra Müdürlüğünün 2015/19041 Esas sayılı dosyasını incelediğinde davalı avukatın önce 16. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2015/1067 D.İş sayılı dosyasında ihtiyati haciz kararı aldığı bu dosyaya 3000,00 TL teminat, 70.50 harç ve masraf yatırdığı. İcra dosyasında da 26.944,95 TL harç ve masraf yatırdığının anlaşıldığı, davalının bu ödemeler düşüldükten sonra davacıya 54.984,55 TL iade etmesi gerekirken bu parayı ödemekten kaçındığı bunun üzerine davacı davalı eski avukatı aleyhine icra takibi yaptığı davalının yetkiye ve borca itiraz ettiğini tüm bu sebeplerle 4. İcra Müdürlüğü'nün 2015/11823 esas sayılı dosyasından borçlu tarafından yapılan haksız yetki itirazının reddine, itirazın iptali ve takibin devamına, haksız ve kötüniyetli itiraz sebebiyle borçlu aleyhinde % 20 den aşağı olmamak üzere inkar tazminata hükmedilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalıya dava dilekçesi tebliğ edilmemiştir.

Mahkemece, Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanunun 3. maddesi uyarınca Tüketici Mahkemesinde görülmesi gerektiği gerekçesiyle dosya üzerinden tensiben görevsizlik kararı verilmiştir.

Uyuşmazlık, 6100 Sayılı HMK'nın 114/c maddesi gereğince dava şartı olan "mahkemenin görevli olması" şartı hakkında taraf teşkili sağlanmadan karar verilip verilemeyeceği noktasında toplanmaktadır.

Mahkemenin görevli olması dava şartıdır (HMK. m.114/1-c). Dava şartları ve ilk itirazlar ön incelemede sonuca bağlanır. Ön inceleme ise, dilekçelerin karşılıklı verilmesinden sonra yapılır (HMK. m.137/1, 139/1 ilk cümle). Buna göre, görevsizlik kararı verilebilmesi için; dava dilekçesinin davalıya tebliği, cevap süresinin (HMK. m. 127/1) beklenmesi, süresi içinde cevap verilmesi halinde davacıya tebliği, onun cevaba cevap verme süresinin (HMK. m.136/1) beklenmesi, verdiğinde bunun diğer tarafa tebliği ve davalının ikinci cevap süresinin beklenmesi zorunludur. Mahkemenin, dava şartları ve ilk itirazlar hakkında dosya üzerinden karar verebileceğini öngören aynı Kanun'un 138. maddesi hükmü, dilekçelerin karşılıklı verilmesi zorunluluğunu ortadan kaldırmaz. Bu hüküm, hakime, belirtilen hususlar hakkında gerekmiyorsa ön inceleme duruşması yapmaksızın karar verebilme yetkisi tanır. Ön inceleme duruşması yapmaksızın dosya üzerinden karar verilebilmesi için de, davanın ön inceleme aşamasına getirilmiş olması gereklidir. Kanun'un 137. maddesinin (1.) fıkrasında, ön inceleme dilekçelerinin karşılıklı verilmesinden sonra yapılacağı açıkça öngörülmüş olması karşısında, dava şartlarının mevcut olup olmadığının davanın her aşamasında hakim tarafından kendiliğinden gözetileceğine dair 115/1. madde hükmü de, bu hususlarda, davalıya dava dilekçesi tebliğ edilmeden karar verilebileceğine izin verir tarzda bir yoruma elverişli değildir.

Diğer yandan 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu, 1086 Sayılı Kanun'dan farklı olarak iddia ve savunmanın genişletilmesi yahut değiştirilmesi yasağını dava ve cevap dilekçesinin verilmesiyle başlatmamış; bu yasağı, dilekçelerin karşılıklı verilmesinin tamamlanmasına, bazı hallerde ön inceleme duruşmasına kadar ileriye ötelemiştir. Tarafların bu haklarını kullanabilmeleri, dilekçelerin

karşılıklı olarak verilmesini veya bunun için kanunda belirlenen sürelerin geçmesini gerekli kılar. Bazı hallerde dava dilekçesindeki talebe göre görevli olmayan mahkemenin, cevap dilekçesi, cevaba cevap dilekçesi veya ikinci cevap dilekçesinin verilmesinden sonra görevli hale gelmesi mümkün bulunmaktadır. Ayrıca 6100 Sayılı Kanun, eskisinden farklı olarak, görevsizlik veya yetkisizlik kararı verilmesi üzerine dosyanın görevli veya yetkili mahkemeye gönderilmesini talep etme hakkını davalıya da tanımıştır (m. 20/1). Görevsizlik veya yetkisizlik kararı üzerine davaya bir başka mahkemede devam edilmemesi halinde davalıya kararı veren mahkemeden yargılama giderlerini talep etme hakkı da vermiştir (m. 331/2 son cümle). Davalının bu haklarını kullanabilmesi, dava dilekçesinin kendisine tebliğ edilmiş olmasını gerektirir.

6100 Sayılı HMK'nın 114. maddesi uyarınca dava şartlarından olan görev konusunda aynı Kanun'un 138. maddesi uyarınca dosya üzerinden karar verilebilir ise de, ancak bunun için dava dilekçesinin davalıya tebliğ edilerek savunma hakkı tanınması gerekir. Dava dilekçesi tebliğ edilmeden dosya üzerinden tensiben görevsizlik kararı verilmesi HMK'nın 27. maddesinde düzenlenen hukuki dinlenilme hakkına da aykırılık oluşturmaktadır.

Bütün bu hükümlerden, dava dilekçesi davalıya tebliğ edilmeden görevsizlik kararı verilemeyeceği sonucuna ulaşıldığından kararın usul yönünden bozulması gerekmektedir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan sebeplerle kararın davalı yararına BOZULMASINA, peşin alınan 29,20 TL harcın istenmesi halinde iadesine, HUMK'nun 440/III-3 maddesi uyarınca karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere, 03.04.2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

13. HUKUK DAİRESİ

E. 2016/8630

K. 2017/3616

T. 23.3.2017

• **MUARAZANIN GİDERİLMESİ İSTEMİ (Taraflar Arasındaki Konut Kredisi Sözleşmesi Kapsamında Tahsil Edilen Ana Para ve Faiz Ödemeleri Dışındaki Bedellerin Davacı Tarafından Bilgi Edinme Kanunu Çerçevesinde Davalıdan Talep Edilmesinden Kaynaklanan Muarazanın Meni İstemi - Davacının Kredi Kullanmadığının Yargılama Aşamasında Anlaşıldığı/Davacının Dava Konusunun Kredi Kartına Dair Olduğunu Bildirdiği - Kredi Kart Kesintisinin İadesi İçin Tüketici Sorunları Hakem Heyetine Harçsız Olarak Başvurulmasının Mümkün Olduğu)**

• **TÜKETİCİ SORUNLARI HAKEM HEYETİNE BAŞVURU (Kredi Kart Kesintisinin İadesi İçin Miktar Belirtmeksizin Tüketici Sorunları Hakem Heyetine Harçsız Olarak Başvuru Yapılabileceği/Yapılan Kesinti Tutarına Göre Hakem Heyetince Verilen Kararın Kesin veya Tüketici Mahkemesinde Açılacak Dava İçin Delil Niteliği Taşyacağı - Davacının İsteminin Ayrı Bir Dava Şeklinde İleri Sürülmesinde Hukuki Yararı Bulunmadığından Davanın Reddine Karar Vermek Gerekirken Kabulünün İsabetsiz Olduğu)**

• **HUKUKİ YARAR (Taraflar Arasındaki Konut Kredisi Sözleşmesi Kapsamında Tahsil Edilen Bedellerin Davacı Tarafından Davalıdan Talep Edilmesinden Kaynaklanan Muarazanın Meni İstemi - Kredi Kart Kesintisinin İadesi İçin Miktar Belirtmeksizin Tüketici Sorunları Hakem Heyetine Harçsız Olarak Başvurulması Mümkün Olup Yapılan Kesinti Tutarına Göre Hakem Heyetince Verilen Kararın Kesin veya Tüketici Mahkemesinde Açılacak Dava İçin Delil Niteliği Taşyacağı - Davacının İsteminin Ayrı Bir Dava Şeklinde İleri Sürülmesinde Hukuki Yararı Bulunmadığının Anlaşıldığı)**

6100/m.114/1-h

ÖZET : Dava, muarazanın giderilmesi istemine ilişkindir.

Dava konusu uyuşmazlık taraflar arasındaki konut kredisi sözleşmesi kapsamında tahsil edilen ana para ve faiz ödemeleri dışındaki bedellerin davacı tarafından bilgi edinme kanunu çerçevesinde davalıdan talep edilmesinden kaynaklanan muarazanın menine dair olup mahkemece davanın kabulüne karar verilmiştir.

Davalı, davacının kullanmış olduğu bir kredi bulunmadığını savunmuş, davacı da yargılama sırasında kredi kullanmadığını, dava konusunun kredi kartına dair olduğunu bildirmiş olup; davacının davalı bankadan kullanmış olduğu bir kredi olmadığına göre bu hususta bilgi talep etmesi düşünülemez.

Davacı tarafından haksız olarak yapıldığı iddia edilen kredi kart kesintisinin iadesi için miktar belirtmeksizin Tüketici Sorunları Hakem Heyetine harçsız olarak başvurulması mümkün olup, yapılan

kesinti tutarına göre hakem heyetince verilen karar kesin veya Tüketici Mahkemesinde açılacak dava için delil niteliği taşıyacaktır.

Bu amaçla başvurulacak hukuki mercilerce öncelikle bankaca yapılan kesinti tutarının belirleneceği göz önüne alındığında davacının isteminin ayrı bir dava şeklinde ileri sürülmesinde hukuki yararı bulunmadığından, davanın reddine karar vermek gerekirken kabulü isabetsizdir.

DAVA : Taraflar arasındaki muarazanın giderilmesi davasının yapılan yargılaması sonunda ilamda yazılı nedenlerden dolayı davanın kabulüne yönelik olarak verilen hükmün süresi içinde davalı avukatınca temyiz edilmesi üzerine dosya incelendi gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR : Davacı vekili, davalı bankaya Avukatlık Kanunu ve bilgi edinme hakkı kapsamında müvekkilinin davalı bankadan kullanmış olduğu kredi sebebiyle bankaya ödemiş olduğu dosya masrafı, kredi ekspertiz ücreti, erken ödeme cezası, ödeme planı değişikliği cezası ve ipotek fek ücreti ile sair masraflar nelerden ibaret olduğu, mahiyeti ve miktarının sorulduğunu, davalı bankanın cevap vermeyerek haklı taleplerini haksız olarak ve zimnen reddettiğini ileri sürerek yaratılan muarazanın önlenmesine karar verilmesini istemiştir.

Davalı, davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, açılan davanın kabulüyle taraflar arasındaki muarazanın giderilmesine karar verilmiş; hüküm, davalı tarafından temyiz edilmiştir.

Dava konusu uyuşmazlık taraflar arasındaki konut kredisi sözleşmesi kapsamında tahsil edilen ana para ve faiz ödemeleri dışındaki bedellerin davacı tarafından bilgi edinme kanunu çerçevesinde davalıdan talep edilmesinden kaynaklanan muarazanın menine dair olup mahkemece davanın kabulüne karar verilmiştir.

Hemen belirtmek gerekir ki, açılmış bir davanın esasının incelenbilmesi bazı şartların tahakkukuna bağlı olup bunlara dava şartları denmektedir. Dava şartlarından bir kısmı olumlu (varlığı mutlaka gerekli), bir kısmı da olumsuz (yokluğu mutlaka gerekli) niteliktedir. Hakim, önüne gelen bir davada, dava şartlarının mevcut olup olmadığını re'sen gözetecektir. Olumlu dava şartlarından biri de 6100 Sayılı HMK m.114 1/h bendinde ifade edildiği üzere davacının o davayı açmakta hukuki yararının bulunmasıdır. Açılmasında davacısı yönünden hukuki yarar bulunmayan bir dava, dava şartının yokluğu sebebiyle reddedilmelidir. Hukuki yararın varlığı koşulunun mevcut olup olmadığı, her bir davada o davaya konu olayın somut özellikleri çerçevesinde hakim tarafından değerlendirilmelidir.

Davacı vekilinin, davalı bankaya göndermiş olduğu talep yazısında, müvekkilinin bankadan kullandığı kredi kartı ile banka hesabı sebebiyle dosya masrafı, kredi tahsisi ücreti, yeniden yapılandırma ücreti, kredi kartı aidatı, hesap işletim ücreti ve her ne ad altında olursa olsun sair masraf kabilinden ana para ve faiz dışındaki her türlü masrafın ait olduğu meblağın ayrı ayrı miktarlarının ve dökümünün ve ilgili sözleşmenin yazının tebliğinden itibaren 15 gün içerisinde bildirilmesi istenilmiştir. Davalı, davacının kullanmış olduğu bir kredi bulunmadığını savunmuş, davacı yargılama sırasında kredi kullanmadığını, dava konusunun kredi kartına dair olduğunu bildirmiştir. Davacının davalı bankadan kullanmış olduğu bir kredi olmadığına göre bu hususta bilgi talep etmesi düşünülemez. Davacının davalı bankadan alınan kredi kartına dair bilgi talebine gelince, davacı tarafından haksız olarak yapıldığı iddia edilen kesintinin iadesi için miktar belirtmeksizin Tüketici Sorunları Hakem Heyetine harçsız olarak başvurulması mümkündür. Yapılan kesinti tutarına göre hakem heyetince verilen karar kesin veya Tüketici Mahkemesinde açılacak dava için delil niteliği taşıyacaktır. Bu amaçla başvurulacak hukuki

mercilerce öncelikle bankaca yapılan kesinti tutarının belirleneceği göz önüne alındığında davacının isteminin ayrı bir dava şeklinde ileri sürülmesinde hukuki yararı da bulunmamaktadır. O halde mahkemece, davanın reddine karar vermek gerekirken yazılı gerekçe ile davanın kabulüne karar verilmesi yönünde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan sebeplerle temyiz olunan kararın davalı yararına BOZULMASINA, peşin alınan 29,20 TL harcın istenmesi halinde iadesine, HUMK'nun 440/III-1 maddesi uyarınca karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere, 23.03.2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

HUKUK GENEL KURULU

E. 2015/22-1491

K. 2017/536

T. 22.3.2017

• **VEKİL İLE TAKİP EDİLEN DAVALAR (Dava Şartı - Usulüne Uygun Düzenlenmiş Vekaletnamenin Dosya İçerisinde Bulunmasının Zorunlu Olduğu)**

• **DAVA ŞARTI (Vekil ile Takip Edilen Davalarda Vekaletname İbrazı Vekaletnamesiz Dava Açılması ve İşlem Yapılması - Usulüne Uygun Düzenlenmiş Vekaletnamenin Dosya İçerisinde Bulunmasının Dava Şartı Olduğu)**

6100/m.76, 77, 114/f

ÖZET : Usulüne uygun düzenlenmiş vekaletnamenin dosya içerisinde bulunması zorunludur.

DAVA : Taraflar arasındaki "işçilik alacağı" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; Diyarbakır 1. İş Mahkemesince davanın kabulüne dair verilen 22.01.2013 gün ve 2012/326 E.- 2013/14 K. sayılı kararın temyizen incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmesi üzerine, Yargıtay 22. Hukuk Dairesinin 21.03.2014 gün ve 2013/7097 E.- 2014/6815 K. sayılı kararı ile bozulmuş, yeniden yapılan yargılama sonunda, mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

Hukuk Genel Kurulu'nca dosya üzerinde yapılan görüşmeler sonunda gereği görüldü:

KARAR : Vekil ile takip edilen davalarda vekaletnamenin ibrazını düzenleyen 6100 Sayılı HMK'nun 76 ncı, vekaletnamesiz dava açılması ve işlem yapılması halini düzenleyen HMK'nun 77. ve dava şartlarını düzenleyen HMK'nun 114/f maddeleri uyarınca usulüne uygun düzenlenmiş vekaletnamenin dosya içerisinde bulunması zorunludur.

Yapılan incelemede direnme kararının temyizen incelenmesi için dosyanın Hukuk Genel Kurulu'na gönderilmesinden sonra davacı vekili Av. S. P.'nin 11.01.2017 havale tarihli dilekçesinde Diyarbakır Valiliği'nin 26.12.2016 tarih ve 29348 Sayılı oluru ile Diyarbakır Valiliği vekili Av. B. K. ile davacı vekili olarak kendilerinin 659 Sayılı KHK hükümleri uyarınca sulh sözleşmesi imzaladıklarını, bu sulh sözleşmesi doğrultusunda karar verilmesini talep ettiği görülmüştür.

Ne var ki, dilekçe ekindeki "Sulh Sözleşmesi" başlıklı belgede davacı vekili olarak Av. S. P. ile davalı vekili olarak Av. B. K.'ın imzalarının olmasına rağmen bu avukatlara ait vekaletnameler, sulhe yetkili olduklarına dair belgeler ve valilik makamının 26.12.2016 tarih ve 29348 Sayılı oluru dosya içinde bulunamamış, bu eksikliklerin giderilmesi için dosyanın mahkemesine geri çevrilmesi gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda yazılı eksikliklerin tamamlanması için dosyanın mahkemesine GERİ ÇEVİRİLMESİNE, 22.03.2017 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

T.C.

YARGITAY

21. HUKUK DAİRESİ

E. 2016/14099

K. 2017/949

T. 14.2.2017

• **MADDİ VE MANEVİ ZARARIN GİDERİLMESİ İSTEMİ (İş Göremezlik Sebebiyle/Dava Şartlarının Mahkemenin Davanın Esası Hakkında Yargılamada Bulunabilmesi İçin Gerekli Olan Şartlardan Olduğu - Kesin Hüküm Bulunmamasının Bir Dava Şartı Olduğu/Dava Konusu Uyuşmazlık Hakkında Kesin Hüküm Bulunuyorsa Aynı Taraflar Arasında ve Aynı Dava Sebebine Dayanılarak Yeni Bir Dava Açılmayacak Olup Açılırsa Kesin Hükümden Dolayı Reddedileceği - Davanın Reddi Gerektiği)**

• **DAVA ŞARTININ YARGILAMA İÇİN GEREKLİ ŞARTLARDAN OLMASI (İş Göremezlik Sebebiyle Maddi ve Manevi Zararın Giderilmesi/Dava Şartlarının Mahkemenin Davanın Esası Hakkında Yargılamada Bulunabilmesi İçin Gerekli Olan Şartlardan Olduğu - Kesin Hüküm Bulunmamasının Bir Dava Şartı Olduğu/Uyuşmazlık Hakkında Kesin Hüküm Bulunuyorsa Aynı Taraflar Arasında ve Aynı Dava Sebebine Dayanılarak Yeni Bir Dava Açılmayacak Olup Açılırsa Reddedileceği/Davanın Reddi Gerektiği)**

• **KESİN HÜKMÜN DAVA ŞARTI OLDUĞU (İş Göremezlik Sebebiyle Maddi ve Manevi Zararın Giderilmesi/Dava Şartlarının Mahkemenin Davanın Esası Hakkında Yargılamada Bulunabilmesi İçin Gerekli Olan Şartlardan Olduğu - Dava Konusu Uyuşmazlık Hakkında Kesin Hüküm Bulunuyorsa Aynı Taraflar Arasında ve Aynı Dava Sebebine Dayanılarak Yeni Bir Dava Açılmayacak Olup Açılırsa Kesin Hüküm Sebebiyle Reddedileceği/Davanın Reddi Gerektiği)**

6100/m.114, 115, 303

ÖZET : Dava şartları, mahkemenin davanın esası hakkında yargılamada bulunabilmesi için gerekli olan şartlardır. Kesin hüküm bulunmaması da bir dava şartıdır. Dava konusu uyuşmazlık hakkında kesin hüküm bulunuyorsa, aynı konuda, aynı taraflar arasında ve aynı dava sebebine dayanılarak yeni bir dava açılmaz. Açılırsa, kesin hükümden dolayı reddedilir. Belirtilen dava dosyası incelemeye konu dava dosyası açısından kesin hüküm oluşturduğundan kesin hüküm nedeniyle davanın reddine karar verilmesi gerekir.

DAVA : Davacı, meslek hastalığı sonucu maluliyetinden doğan manevi tazminatın ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kısmen kabulüne karar vermiştir.

Hükümün davalı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Mehmet Fatih Kapusuzoğlu tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi:

KARAR : Dava, zararlandırıcı sigorta olayı sonucu sürekli iş göremezliğe uğrayan sigortalının maddi ve manevi zararlarının giderilmesi istemine ilişkindir.

Dosya kapsamındaki kayıt ve belgelerden; davacının %26,20 olarak tespit edilen MH maluliyetinin zamanla artarak %32,20 oranına yükseldiği, ilk olarak davacının 15/10/2015 tarihinde Zonguldak 2. İş Mahkemesi'nin 2015/1032 Esasında kayıtlı davayı açarak fark %6,00 meslek hastalığı maluliyeti için, maddi ve manevi tazminat talebinde bulunduğu, bundan sonra davacının aynı fark maluliyete ilişkin olarak 03/11/2015 tarihinde eldeki temyiz incelemesine konu davayı açarak manevi tazminat isteminde bulunduğu, hem ilk açtığı dava dosyasında hem de sonradan açtığı dava dosyasında davacı yararına tazminatlara hükmedildiği, sonradan açılan eldeki dava dosyasında davalı tarafından davaya karşı verilen cevap dilekçesinde davanın mükerrer olduğunun ileri sürüldüğü, bu iddianın mahkemece dikkate alınmadığı, davacının ilk açtığı Zonguldak 2. İş Mahkemesi'nin 2015/1032 Esas sayılı dava dosyasında verilen hükmün Dairemiz'in 26/12/2016 tarihli ilamı ile onanarak kesinleştiği anlaşılmaktadır.

Dava şartları, mahkemenin davanın esası hakkında yargılamada bulunabilmesi için gerekli olan şartlardır. Kesin hüküm bulunmaması da bir dava şartıdır. Dava konusu uyuşmazlık hakkında kesin hüküm bulunuyorsa, aynı konuda, aynı taraflar arasında ve aynı dava sebebine dayanılarak yeni bir dava açılmaz. Açılırsa, kesin hükümden dolayı reddedilir

Somut olayda, Zonguldak 2. İş Mahkemesine ait 2015/1032 Esas sayılı dava dosyası eldeki incelemeye konu dava dosyası açısından kesin hüküm oluşturduğundan kesin hüküm nedeniyle davanın reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde karar verilmesi doğru olmamıştır.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgular nazara alınmaksızın yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davalının bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde temyiz edene iadesine, 14.02.2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

İZMİR BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

14. HUKUK DAİRESİ

E. 2017/394

K. 2017/518

T. 14.6.2017

• **KAT KARŞILIĞI İNŞAAT SÖZLEŞMELERİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARDA GÖREV (İşin Gerektirdiği Teknolojik Düzey Sözleşme Kapsamında Taşınmaz Satış Vaadi ve İnşaat Sözleşmelerinin de Bulunduğu Değerlendirildiğinde 6502 S. K.'da Kanun Koyucunun Sırf Kullanma ve Tüketme Amacına Yönelik Mobilya Mutfak Dolap Tamiri Yaptırmak Gibi Dar Kapsamlı Eser Sözleşmelerini Kastettiği Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmeleri Bu Kapsamda Olmadığından Uyuşmazlığın Asliye Hukuk Mahkemesinde Çözömleneceği)**

• **ARSA PAYI KARŞILIĞI İNŞAAT SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKTA HEM TÜKETİCİ MAHKEMESİNİN HEM ASLİYE HUKUK MAHKEMESİNİN GÖREVSİZLİK KARARI VERMESİ (6502 S. K.'da Kanun Koyucunun Sırf Kullanma ve Tüketme Amacına Yönelik Mobilya Mutfak Dolap Tamiri Yaptırmak Gibi Dar Kapsamlı Eser Sözleşmelerini Kastettiği Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmeleri Bu Kapsamda Olmadığı/Uyuşmazlığın Tüketici Mahkemesinde Değil Genel Hükümlere Göre Asliye Hukuk Mahkemesinde Çözömlenmesi Gereği)**

6100/m.21,114,115

6502/m.2,3/k

ÖZET : Dava, taraflar arasında düzenlenen kat karşılığı inşaat sözleşmesinden kaynaklanan alacak istemine ilişkindir.Arsa payı karşılığı inşaat sözleşmelerine konu işin gerektirdiği teknolojik düzey, sözleşme kapsamında taşınmaz satış vaadi ve inşaat sözleşmelerinin de bulunduğu gözönüne alındığında, 6502 S. K.'da kanun koyucunun sırf kullanma ve tüketme amacına yönelik mobilya, mutfak, dolap yada araç tamiri yaptırmak gibi dar kapsamlı eser sözleşmelerini kastettiği, arsa payı karşılığı inşaat sözleşmelerinin ise bu kapsamda olmadığı kabulü gerekmektedir. Belirtilen nedenle, bu tür sözleşmelerde, arsa sahibinin Tüketici Kanununun 3/k maddesinde belirtilen tüketici tanımına uymadığı açıktır.6100 S.K. 353/(1)-b-2.maddesi, "Yargılamada eksiklik bulunmamakla beraber, kanunun olaya uygulanmasında hata edilip de yeniden yargılama yapılmasına ihtiyaç duyulmadığı takdirde veya kararın gerekçesinde hata edilmiş ise düzelterek yeniden esas hakkında, ... karar verir." şeklindedir.İncelenen davadaki uyuşmazlık, 6502 S.K.a göre tüketici mahkemesinde değil genel hükümlere göre asliye hukuk mahkemesinde çözömlenmelidir. İzmir 4.Tüketici Mahkemesince de davanın, görev dava şartı yokluğu nedeni ile reddine karar verilmesinde usul ve yasaya aykırılık görülmemiştir.

Ancak mahkemece HMK'nın 21. maddesi gözetilmeksizin hüküm kurulmuş olup kararın, infazda tereddüt yaratması sebebiyle, davacı avukatının istinaf başvurusunun HMK'nın 353/(1)-b-2.maddesi gereğince kabulüne karar vermek gerekmiş ve aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

DAVA : İzmir 4. Tüketici Mahkemesi'nin 22/02/2017 tarih ve 2017/87 Esas, 2017/149 Karar sayılı kararın davacı vekili tarafından istinaf kanun yoluna başvurulması üzerine, dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR : Davacı vekili tarafından verilen 09/02/2015 tarihli dava dilekçesinde özetle; müvekkili şirket ile davalı arsa malikleri arasında düzenlenen, 22/05/2002 tarihli, taşınmaz satış vaadi ve kat karşılığı inşaat yapım sözleşmesi gereğince, arsa malikleri tarafından ödenmesi gereken bir kısım bedellerin müvekkili tarafından ödendiğini, bağımsız bölümlerin davalılara teslim edildiğini belirterek, davalılar adına yaptığı ve dilekçesinde ayrıntılı olarak belirttiği ödemeler karşılığı 42.819,94 TL'nin tahsili isteğinde bulunmuştur.

Bir kısım davalılar vekili cevap dilekçesi ile özetle ; yasa gereği olduğu halde, davacının dilekçesinde dayandığı delillerin kendilerine gönderilmediğini, davacı tarafından yapılan bir ödeme bulunmadığı gibi davanın zamanaşımına uğradığını belirterek davanın reddini savunmuşlardır.

Davalı S.A. vekili cevap dilekçesi ile özetle; davanın zamanaşımına uğradığını, bu sebeple davanın reddinin gerektiğini, dava dilekçesinde bahsedilen vergilerin davacı tarafından ödenmesi gerekirken ödenmediğini, tahsilat makbuzlarında ve diğer evrakta görüleceği üzere müvekkili tarafından ödendiğini, davacının haksız talepte bulunduğunu belirterek, davanın reddine karar verilmesini savunmuştur.

İzmir 4.Tüketici Mahkemesince verilen 22/02/2017 tarih, 2017/87 Esas ve 2017/149 Karar sayılı kararda özetle; "...Yargıtay 20.HD.nin 2016/13176 esas - 2016/12528 karar sayılı kararında da belirtildiği gibi bu tür sözleşmelerde arsa sahibi, Tüketici Kanununun 3/k maddesindeki tüketici tanımına uymamaktadır. Arsa payı karşılığı inşaat sözleşmelerinde arsa sahibi açısından güdülen amaç kullanmak için konut edinmek değil arsasını değerlendirmektir. Bu sebeple arsa sahibinin arsa payı karşılığı inşaat sözleşmesi imzalarken güttüğü saik 6502 Sayılı Kanunda tanımlanan tüketicinin saikinden farklı olduğu, dolayısıyla davalıların tüketici vasfını taşımadığı anlaşıldığından davaya bakma görevi Asliye Hukuk Mahkemesine aittir. Görev dava şartıdır. Bu sebeple HMK.114/1-c, 115/1-2 maddeleri gereğince dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine karar verilmiş.."

" -Dava şartı yokluğu sebebiyle davanın usulden reddine,

-Mahkememizin görevsizliğine, görevli mahkemenin Asliye Hukuk Mahkemesi olduğuna..." şeklinde hüküm kurulmuştur.

Davacı avukatı tarafından verilen 08/03/2017 havale tarihli istinaf başvuru dilekçesinde özetle; "...22.02.2017 tarihli karar ile Tüketici Mahkemesi'nin görevsizliğine, Asliye Hukuk Mahkemesi'nin görevli olduğuna, dosyanın kesinleşmesinden itibaren 2 hafta içerisinde talep halinde Asliye Hukuk Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.

Verilen bu kararın hüküm kısmı hatalıdır; çünkü işbu dava ilk önce Aliğa 2. Asliye Hukuk Mahkemesinde açılmış, Asliye Hukuk Mahkemesi'nin görevsizlik kararı vermesi üzerine dosya Tüketici Mahkemesine gönderilmiştir.

Asliye Hukuk ve Tüketici Mahkemesi her ikisinin de görevsizlik kararı vermesi üzerine olumsuz görev uyuşmazlığı çıkmıştır. İkinci görevsizlik kararını veren Tüketici Mahkemesi kararının hüküm kısmında dosyanın kesinleştiğinde Asliye Hukuk Mahkemesine gönderilmesine dair kararı hatalı olmuştur. Çünkü 6100 Sayılı HMK 22/2. Maddesine göre: İki mahkemenin aynı dava hakkında göreve veya yetkiye dair olarak verdikleri kararlar kanun yoluna başvurulmaksızın kesinleştiği takdirde, görevli veya yetkili mahkeme, ilgisine göre bölge adliye mahkemesince veya Yargıtayca belirlenir.

Tüketici Mahkemesince dosyanın kesinleştiğinde HMK 22/2. Maddeye göre İstinaf Mahkemesine gönderilmesine karar verilmesi gerekirken Asliye Hukuk Mahkemesine gönderilmesine karar verilmesi hatalıdır..." nedenleri ile istinaf kanun yoluna başvurmuştur.

İstinaf kanun yolu başvurusuna konu edilen karar hakkında; HMK'nın 355. maddesindeki düzenleme uyarınca, istinaf dilekçesinde belirtilen nedenler ve kamu düzenine dair aykırılık bulunup bulunmadığı yönü gözetilerek yapılan incelemede;

Dava, taraflar arasında düzenlenen kat karşılığı inşaat sözleşmesinden kaynaklanan alacak istemine ilişkindir.

Dava tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan, 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 2. maddesinde; "Bu kanun, her türlü tüketici işlemi ile tüketiciye yönelik uygulamaları kapsar." hükmünü; aynı kanunun 3/k maddesinde ise, "Tüketici: Ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi," aynı kanunun 3/l maddesinde ise, "Tüketici işlemi: Mal veya hizmet piyasalarında kamu tüzel kişileri de dahil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla hareket eden veya onun adına yada hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişiler ile tüketiciler arasında kurulan, eser, taşıma, simsarlık, sigorta, vekalet, bankacılık v.b sözleşmelerde dahil olmak üzere her türlü sözleşme ve hukuki işlemi," aynı kanunun 73/1 maddesinde de, "Tüketici işlemleri ile tüketiciye yönelik uygulamalardan doğabilecek uyuşmazlıklara dair davalarda tüketici mahkemeleri görevlidir." hükmü düzenlenmiştir.

6100 Sayılı HMK'nın 1/(1) maddesinde "Mahkemelerin görevi, ancak kanunla düzenlenir. Göreve dair kurallar kamu düzenindedir." hükmü düzenlenmiştir.

6100 Sayılı HMK'nın 114/(1)-c maddesine göre, görev hususu dava şartlarından olup, aynı kanunun, 115. maddesine göre, dava şartlarının mevcut olup olmadığının mahkemece davanın her aşamasında kendiliğinden araştırılması ve gözetilmesi gerekmektedir.

6502 Sayılı Kanun'un 3. maddesinin gerekçesinde eser sözleşmelerinin kanun kapsamında bulunduğu dair bir açıklama yoktur. Ancak, Kanun'un sistematigi gözetildiğinde eser sözleşmelerinden kastın, ticari ve mesleki olmayan amaçlarla, sırf kişisel ihtiyaçların karşılanması için kullanmak ve tüketmek amaçlarıyla gerçek ve tüzel kişi ile tüketici arasında düzenlenen eser sözleşmeleri olduğu anlaşılmaktadır.

818 Sayılı Borçlar Kanunu'nun 355 vd.maddeleri ile 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 470 vd. maddelerinde düzenlenen kat karşılığı inşaat yapım sözleşmesi, eser sözleşmesinin kendine özgü bir türüdür. Bu sözleşmelerin bir yanı arsa sahibi diğer yanı ise yüklenicidir. Arsa payı karşılığı inşaat sözleşmelerinde arsa sahibi yönünden hedeflenen amaç, arsasının değerlendirilmesini sağlamaktır. Bu sebeple arsa sahibinin anılan sözleşmeyi düzenlemekteki saiki, 6502 Sayılı Yasada tanımlanan tüketicinin saikinden farklıdır. Arsa payı karşılığı inşaat sözleşmelerine konu işin gerektirdiği teknolojik düzey, sözleşme kapsamında taşınmaz satış vaadi ve inşaat sözleşmelerinin de bulunduğu gözönüne alındığında, 6502 Sayılı Kanunda kanun koyucunun sırf kullanma ve tüketme amacına yönelik mobilya, mutfak, dolap yada araç tamiri yaptırmak gibi dar kapsamlı eser sözleşmelerini kastettiği, arsa payı karşılığı inşaat sözleşmelerinin ise bu kapsamda olmadığı kabulü gerekmektedir. Belirtilen nedenle, bu tür sözleşmelerde, arsa sahibinin Tüketici Kanununun 3/k maddesinde belirtilen tüketici tanımına uymadığı açıktır.

6100 Sayılı HMK'nın 353/(1)-b-2.maddesi, "Yargılamada eksiklik bulunmamakla beraber, kanunun olaya uygulanmasında hata edilip de yeniden yargılama yapılmasına ihtiyaç duyulmadığı takdirde

veya kararın gerekçesinde hata edilmiş ise düzelterek yeniden esas hakkında, ... karar verir." şeklindedir.

İncelenen davadaki uyuşmazlık, 6502 Sayılı Kanuna göre tüketici mahkemesinde değil genel hükümlere göre asliye hukuk mahkemesinde çözümlenmelidir. İzmir 4. Tüketici Mahkemesince de davanın, görev dava şartı yokluğu nedeni ile reddine karar verilmesinde usul ve yasaya aykırılık görülmemiştir.

Ancak mahkemece HMK'nın 21. maddesi gözetilmeksizin hüküm kurulmuş olup kararın, infazda tereddüt yaratması sebebiyle, davacı avukatının istinaf başvurusunun HMK'nın 353/(1)-b-2. maddesi gereğince kabulüne karar vermek gerekmiş ve aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle;

1-) Davacı avukatının istinaf kanun yolu başvurusunun KABULÜNE,

2-) İzmir 4. Tüketici Mahkemesi'nin 22/02/2017 tarih, 2017/87 E., 2017/149 K. sayılı kararının HMK'nın 353/(1)-b-2 maddesi gereğince KALDIRILMASINA,

-Davanın, görev dava şartı yokluğu nedeni ile HMK'nın 115/2. maddesi gereğince usulden reddine, Aliğa Asliye Hukuk Mahkemesi'nin görevli olduğuna,

-Yargılama giderlerinin görevli mahkemece verilecek kararda hüküm altına alınmasına,

3-) HMK'nın 353/(1)-a maddesi uyarınca, karar verilmek üzere dosyanın, Aliğa 2. Asliye Hukuk Mahkemesine GÖNDERİLMESİNE,

4-) Verilen kararın niteliği gereğince davacı tarafından yatırılan 31,40 TL istinaf peşin karar harcının istenmesi halinde davacıya iadesine

5-) İstemde bulunan davacı tarafça yapılan 85,70 TL istinaf kanun yolu başvuru harcı ve 11,00 TL tebligat ve 24,30 TL dosya gidiş-dönüş ücreti olmak üzere 121,00 TL istinaf yargılama giderlerinin, ilk derece mahkemesince yeniden verilecek kararda dikkate alınmasına,

6-) Kararın, ilk derece mahkemesince taraflara tebliğine,

Dair, dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda, 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 362/(1)-c maddesi gereğince, kesin olmak üzere, 14.06.2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Y. 21. HD.,

E. 2015/12634

K. 2016/203

T. 19.1.2016

K A R A R

Davacı vekili 10.06.2015 tarihli dilekçe ile Dairemizin Karar sayılı kararı ile yerel mahkemenin yetki belgesindeki baro pul noksanlığı giderilmediğinden dava şartı noksanlığından usulden reddine ilişkin kararının onanmasına karar verildiği, oysa baro pul noksanlığının vekaletname için geçerlilik şartı olmadığını onama nedeninin maddi hataya dayalı olduğunu, maddi hatanın giderilmesini istemiştir.

İş Mahkemeleri Kanununun 8/3. maddesi gereğince İş Mahkemelerinden verilen kararlara ve buna bağlı Yargıtay ilamına karşı karar düzeltme yolu kapalıdır. Ancak; Yargıtay onama ya da bozma kararlarında açıkça maddi hatanın bulunduğu hallerde, dosyanın yeniden incelenmesi mümkündür. Zira maddi yanılığa dayalı olarak verilmiş onama ya da bozma kararları ile hatalı biçimde hak sahibi olmak, evrensel hukukun temel ilkelerine ters düştüğünden karşı taraf yararına sonuç doğurmamalıdır. Dairemizin giderek Yargıtay'ın yerleşmiş görüşleri de bu doğrultudadır.

Maddi yanılığ kavramından amaç; Hukuksal değerlendirme ve denetim dışında, tamamen maddi olgulara yönelik, ilk bakışta yanılığ olduğu açık ve belirgin olup, her nasılsa, inceleme sırasında gözden kaçmış ve bu tür bir yanılığın sürdürülmesinin Kamu düzeni ve vicdanı yönünden savunulmasının mümkün bulunmadığı, yargılamanın sonucunu büyük ölçüde etkileyen ve çoğu kez tersine çeviren ve düzeltilmesinin zorunlu olduğu açık yanılığlardır.

Uygulamada zaman zaman görüldüğü gibi, Yargıtay denetimi sırasında, uyumsuzluk konusuna ilişkin maddi olgularda, davanın taraflarında, uyumsuzluk sürecinde, uyumsuzlığa esas başlangıç ve bitim tarihlerinde, zarar hesaplarına ait rakam ve olgularda ve bunlara benzer durumlarda; yanlış algılanma sonucu, açık ve belirgin yanılıklar yapılması mümkündür. Bu tür açık hatalarda ısrar edilmesi ve maddi gerçeğin göz ardı yapılması, yargıya duyulan güven ve saygınlığı sarsacağı gibi, Adalete olan inancı ortadan kaldırır ve yok eder.

Bu nedenledir ki; Yargıtay; bu güne değin maddi yanılığın belirlendiği durumlarda soruna müdahale etmiş baştan yapılmış açık maddi yanılığın düzeltilmesini kabul etmiştir. Kaldı ki kimi açık maddi yanılığa dayalı ve yanılığın son derece belirgin haksız ve adaletsiz sonuçların giderilmesi kamu düzeni açısından zorunludur. Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 2002/10-895E ve 2002/838K, 2003/21-425E ve 2003/441K sayılı kararları da bu doğrultudadır.

Somut olayda, baro pulu yapıştırılması vekaletnamenin geçerlik şartı olmadığı halde, baro pulu yapıştırılmamasını vekaletnamenin geçerlik şartı olarak kabul ederek dava şartı yokluğundan davanın reddine dair kararının onanmasına Dairemiz kararında maddi hatanın söz konusu bulunduğu anlaşılmalı Dairemizin 13.04.2015 gün ve 2015/3272Esas, 2015/7985Karar sayılı kararının kaldırılmasına karar verilerek dosya incelendi gereği konuşulup düşünüldü:

Dava nitelikçe, 13.11.2009 tarihinde meslek hastalığı sonucu %38,10 oranındaki sürekli iş göremezlik nedeniyle manevi tazminat istemine ilişkindir.

Mahkemece; Davacı vekiline yetki belgesindeki baro pul noksanlığının giderilmesi için süre verilmesine rağmen baro pulu eksikliğinin tamamlamadığı, dava dilekçesinin yetki belgesi ile

görevlendirilen avukat tarafından imzalanıp sunulduğu, yetki belgesinin 1136 sayılı yasanın 27. Maddesi gereğince dayanak olarak kullanılamayacağı, kesin süre verilmesine rağmen davacı tarafın eksikliği tamamlamadığı, 6100 sayılı yasanın 114/1-f hükmü gereğince davacı vekilinin dayanabileceği usulüne uygun olarak düzenlenmiş bir vekâletname-yetki belgesinin bulunmadığı görülmekle dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine karar verilmiş ve bu karar süresinde davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Uyuşmazlık, vekâletnameye-yetki belgesine yapıştırılması gereken baro pulunun bulunmaması halinde davanın reddine karar verilemeyeceği hususundadır.

Vekâletname ve örneklerine Türkiye Barolar Birliği pulunun yapıştırılmasına ilişkin uygulama, 1136 Sayılı Avukatlık Kanunu'nun 02.05.2001 gün ve 4667 sayılı yasa ile değişik 27. maddesi hükmüne dayalıdır. Anılan maddenin ilk fıkrasında, avukat stajyerlerine stajları süresince Türkiye Barolar Birliği tarafından kredi verileceği belirtilmiş, ikinci fıkrada, ödenecek bu kredinin kaynakları arasında, avukatların yetkili mercilere sundukları vekâletnelere yapıştırılacak pul bedelleri de sayılmış; bu pulların Türkiye Barolar Birliğince bastırılacağı açıklanmıştır. Üçüncü fıkra ise, aynen "Avukatlarca vekâletname sunulan merciler, pul yapıştırılmamış veya pulu noksan olan vekâletname ve örnekleri kabul edemez. Gerektiğinde ilgiliye on günlük süre verilerek bu süre içinde pul tamamlanmadıkça vekâletname işleme konulamaz." hükmünü taşımaktadır. Söz konusu yasa hükmünün açık ifadesine göre, vekâletname ve örneklerine pul yapıştırma yükümlülüğü müvekkile değil, vekâletnameyi ilgili makama sunan avukata aittir.

Yine, vekâlet akdinin geçerliliği yasaca herhangi bir şekle tabi tutulmamıştır. Bir davanın taraflarının kendilerini o davada temsil edecek avukatlara verecekleri vekâletnamelerde bu kapsamdadır. Avukatın mahkemeye sunacağı vekâletname, müvekkil ile vekil arasındaki vekâlet akdini ortaya koyan bir yazılı belge niteliğinde olup, sadece bu ilişkinin üçüncü kişiler ve mahkeme nezdinde ispatı açısından önem taşır. Öyle ki, vekâletnamenin bulunmadığı hallerde bile, müvekkilin, vekâlet akdinin varlığını ve yapılan işlemlere icazetini gösteren beyanı, usul hukuku açısından geçerli sonuçlar doğurur (HMK. md.77/1).

O halde, bir vekâletnamede Baro pulunun bulunmamasının, onun geçerliliği açısından sonuca etkili olamayacağı açıktır; böyle durumlarda ortada hukuken geçerli şekilde oluşmuş bir vekâlet ilişkisi her halükarda mevcuttur.

Bir avukatın yasaca kendisine yüklenmiş olan pul yapıştırma yükümlülüğünü mahkemece verilen yasal süre içerisinde yerine getirmemesi, davanın tarafı olan ve açıklanan konuda hiçbir yükümlülüğü bulunmayan müvekkilin, salt bu nedenle hak kaybına uğramasına neden olacak bir olgu olarak kabul edilemez. Yasa'nın hükmü de, böyle bir sonucu doğuracak şekilde yorumlanamaz.

Avukatlık Kanunu'nun yukarıda değinilen 27/3. maddesindeki "işleme konulmama" yaptırımını, maddi hukuk bakımından vekâlet akdinin geçerliliği üzerinde değil, o eksikliği taşıyan bir vekâletnameyi sunmuş olan vekilin, yargulamada vekil sıfatıyla görev yapabilmesi bakımından (Usul hukukuna ilişkin olarak) sonuç doğurur. Eş söyleyişle, böyle hallerde, ortada, pulsuz veya pulu eksik vekâletnameyi sunan vekil ile müvekkili arasında geçerli bir vekâlet akdi her halükarda mevcuttur. Sadece, anılan yasa hükmünün kendisine yüklediği, vekâletnameye pul yapıştırma yükümlülüğünün avukatça yerine getirilmediği ve bu nedenle de, yine anılan yasa hükmü uyarınca sunduğu vekâletnamenin mahkemece işleme konulamayacağı bir durum söz konusudur.

Müvekkilin herhangi bir şekilde bu durumdan etkilenebilmesi için, vekilinin yerine getirmedeği yükümlülüğünden haberdar edilmesi, durumun ve sonuçlarının kendisine açıklıkla bildirilmesi gerekir.

Vekil aracılığı ile takip edilen işlerde, geçerli bir vekâletname bulunması (temsil yetkisi) ve bunun mahkemeye verilmesi dava şartı olduğu halde, mahkemece verilen iki haftalık süre içinde Türkiye

Barolar Birliği pulunun vekâletnameye yapıştırılmaması veya pul eksikliğinin tamamlanmaması bir dava şartı olmadığından çözümlün de bu hususlar göz önünde bulundurularak bulunması gerekir.

Yukarıda yapılan açıklamaların da ortaya koyduğu gibi, avukatının anılan yükümlülüğu yerine getirmediğinden haberdar bulunmayan müvekkilin, salt bu nedenle, açtığı veya davalısı olduğu davayla ilgili olarak herhangi bir şekilde hak kaybına uğraması sonucuna yol açacak bir değerlendirme, her şeyden önce, Anayasa'nın hak arama özgürlüğünü düzenleyen 36. maddesi hükmüne uygun düşmez.

Öyleyse, bu tür hallerde mahkemece yapılması gereken iş, öncelikle değinilen durumdan ve doğabilecek hukuksal sonuçlardan müvekkili haberdar etmek; bu cümleden olarak, davayı bizzat takip yahut başka bir avukat görevlendirmek suretiyle mevcut usuli sorunu ortadan kaldıracılabileceği, ya da pul yokluğu veya eksikliğini bizzat giderebileceği veyahut da uygun göreceği başka bir yolla, tarafı olduğu davada usul hukuku açısından aleyhine ortaya çıkması muhtemel sonuçları bertaraf edebileceği kendisine açıklanıp, bu yönlerden karar almasına ve tutum belirlemesine yetecek uygun bir süre vermek; böylece ortaya çıkacak sonuç çerçevesinde işlem yapmak olmalıdır.

Somut olayda, yerel mahkemece açıklanan şekilde bir işlem yapılmaksızın ve müvekkil durumdan haberdar edilmeksizin davanın reddi Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6.maddesine de uygun görülmemiştir.

Mahkemece, yanılığlı değerlendirme ile baro pulu bulunmadığından ve verilen kesin süreye rağmen eksiklik giderilmediğinden bahisle bu durum HMK'nun 114/f kapsamında dava şartı olarak nitelendirilerek yine aynı yasa 115/2 maddesi hükmü gereğince davanın usulden reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırıdır.

O halde, davacı vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, 19.01.2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Bu durumda davanın kabulü halinde hukukları etkileneceğinden kaydının düzeltilmesi istenen ve ergin olan K1 ile, gerçek anne baba olduğu iddda edilen K3 ve K4'in davaya dahil edilmesi, bu şekilde taraf teşkili yapılarak varsa gösterdikleri deliller toplanmak sureti ile hasıl olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekmektedir.

2-Diğer usul hataları yönünden inceleme:

Davalı Nüfus İdaresi temsilcisi ilk celseye katılmış, sonraki oturumlara katılmamıştır.Nüfus Hizmetleri Yasasının 36.maddesine göre, nüfus kayıtlarının düzeltilmesine (ad ve soyadı değişikliği davaları dahil) ilişkin davalarda nüfus müdürü veya memurunun bulunması ve kararın onların önünde verilmesi zorunludur. Mahkemenin oluşumuna ilişkin bu yasa hükmü dikkate alınmadan nüfus idaresi temsilcisinin yokluğunda yargılama yapılarak karar verilmesi,

Kabule göre de, K1'in mevcut hanedeki baba ve annenin gerçek anne baba olmadığının tespiti halinde bu hanedeki kaydın iptaline, gerçek anne babasının K3 ve K4 olduğunun tespitine karar verilmesi gerekirken, idareyi belli bir şekilde işlem yapmaya zorlayacak şekilde adı geçenlerin nüfus hanelerine tesciline karar verilmesi, uyuşmazlığın mükerrer nüfus kaydının iptali olarak nitelendirilmesi ve karar tarihine göre eksik maktu karar ve ilam harcının davacıdan tahsiline karar verilmemesi doğru değildir.

Bu itibarla kararın kaldırılmasına ve davanın yeniden görülmeli için dosyanın kararı veren mahkemece gönderilmesine karar vermek gerekmiştir.

H Ü K Ü M : Yukarıda açıklanan gerekçe ile;

1-6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 353/1-a maddesi hükmü uyarınca davalı Nüfus İdaresi temsilcisinin istinaf kanun yoluna başvuru talebinin **KABULÜNE**,

2-İlk Derece Mahkemesi'nin **KARARININ KALDIRILMASINA**,

3-Davanın yeniden görülmesi için dosyanın **KARARI VEREN MAHKEMEYE GÖNDERİLMESİNE**,

4-Davalı istinaf harçlarından muaf olduğundan bu konuda karar verilmesine yer olmadığına,

Dair, dosya üzerinde yapılan ön inceleme sonunda 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 353. maddesi gereğince kesin olarak oybirliği ile karar verildi.29/05/2017

Y. 19. HD.,

E. 2016/1364

K. 2016/8025

T. 2.5.2016

dava ehliyeti • genel vekaletname • kamulaştırma • vekaletnamede ahzu kabz yetkisi
MAHKEMESİ :Ticaret Mahkemesi

Taraflar arasındaki itirazın iptali davasının yapılan yargılaması sonunda ilamda yazılı nedenlerden dolayı davanın reddine yönelik olarak verilen hükmün süresi içinde davacı vekilince temyiz edilmesi üzerine dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü.

- K A R A R -

Davacı vekili, müvekkili lehine mahkemece hükmedilen kamulaştırma bedelinin davalı bankadaki hesaba bloke edildiğini, vekil olarak belirtilen paranın tahsili için yaptıkları başvurunun vekaletnamede para çekme yetkisinin olmadığı gerekçesi ile reddedilmesi üzerine başlatılan takibe davalının haksız ve kötü niyetli olarak itiraz ettiğini belirterek, davalının vaki itirazın iptali ile davalı aleyhine %20 icra inkar tazminatına karar verilmesini talep ve dava etmiştir..

Davalı vekili, davacı vekilinin vekaletnamesinin genel vekaletname olduğunu, müvekkili adına para çekme yetkisi olması gerektiğini, bu sebeple müvekkili banka şubesince davacı vekilinin talebinin reddedildiğini, davacı vekilinin ahzu kabz yetkisinin banka hesabından para çekmek için yeterli olmadığını, özel vekaletname sunulması halinde paranın her zaman vekile ödenmesinin mümkün olduğunu, davanın kötü niyetli olarak açıldığını, davacı vekilinin icra inkar tazminatı talebinin de yersiz olduğunu savunarak, davanın reddini ve davacı aleyhine kötü niyet tazminatı istemiştir.

Mahkemece, davacının okuma yazma bilmediği, vekili avukata verdiği , gerek dava açarken, gerekse davalı bankadan talepte bulunulurken davacı vekilince sunulan vekaletnamenin 1512 sayılı Noterlik Kanunu'nun 87.madde hükmüne aykırı olarak iki tanık hazır edilmeden düzenlendiği, dolayısıyla usulüne uygun olmadığı 16.4.2014 tarihinde vefatı üzerine davacı vekilinin, murisle mirasçılarının ortak vekaletini içeren vekaletnameyle davaya devam etmek istediği, bu vekaletnamenin usulüne uygun olmadığı, vekaletnamenin usulüne uygun olmaması nedeniyle davalı bankanın ödeme yapmamasında bir usulsüzlük olmamasına ve hem de vekaletname usulüne uygun olmadığından HMK 115/1,2maddesi uyarınca davanın usulden reddine karar verilmiş, hüküm davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Dava itirazın iptali davası olup davacı ... yargılama sırasında vefat etmiş ve mirasçılar tarafından 19.02.2000 tarihli vekaletname ile Av....'in vekil olarak tayin edildiği sunulan vekaletnameden anlaşılmaktadır. Söz konusu vekaletname müşterek vekaletname olup; bu vekaletname parmak izi kullanan davacı ... yönünden geçersiz olsa da diğer vekalet verenler ve bu bağlamda davacının mirasçıları yönünden geçerlidir. Bu durumda murisin öldüğü de dikkate alınarak davacı taraf ehliyeti yönünden dava ehliyeti gerçekleşmiştir. Diğer yandan davanın itirazın iptali niteliğinde olduğu ve bu durumda bankanın nezdindeki parayı hak sahibine icra takibinde ödemeyerek davanın açılmasına neden olduğundan yargılamanın genel hükümler çerçevesinde görülerek hüküm kurulması gerekirken yazılı şekilde hüküm kurulması bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ.Yukarıda açıklanan nedenlerle hükmün davacı yararına BOZULMASINA, peşin harcın istek halinde iadesine, 02.05.2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Y. 7. HD.,

E. 2016/10382

K. 2016/9229

T. 26.4.2016

zorunlu dava arkadaşlığı • dava şartlarının bulunmaması • yetkili mahkeme • ilk itirazlar • toplu iş sözleşmesi • yetkisizlik kararı • süresinde cevap dilekçesi verilmemesi • yetki itirazı

Mahkemesi : İş Mahkemesi

Dava : İşkolu Tespitine İtiraz

Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen hükmün, Yargıtay'ca incelenmesi davacı Sendika vekili tarafından istenilmekle, dosya incelendi, gereği görüldü:

Davacı Sendika vekili, davalı şirkete ait işyerlerinin girdiği işkolunun tespiti için davalı Bakanlığa yaptıkları başvuru üzerine, Bakanlıkça 24.12.2014 tarih 29215 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2014/93 sayılı işkolu tespit kararı ile, ... Sokak No:....../..., ...Yol No:.... .., ... Mahalles.... Caddesi No:.... .., ... Mahallesi .... Caddesi No:.... .. ve .... adreslerinde bulunan işyerlerinde plastik ve metal mamullerin imalatı, montajı, dahili ticareti ve ihracı işinin yapıldığı ve bu işyerlerinin İşkolları Yönetmeliği'nin 12 sıra numaralı “Metal” işkolunda yer aldığı tespit edildiğini, tespitin hukuka aykırı olduğunu, zira işyerlerinde ana üretim olarak plastik otomotiv parçaları üretildiğini, yapılan üretimde kullanılan hammaddelerin plastik türevi olduğunu, bu nedenle plastik parça üretimi yapan işyerlerinin İşkolları Yönetmeliği'nin 4 numaralı “Petrol, Kimya, Lastik, Plastik ve İlaç” işkolunda yer aldığını iddia ederek davalı Bakanlığın 2014/93 sayılı işkolu tespit kararının iptalini talep etmiştir.

Davalı şirket vekili, davalı şirketin ....(....) üyesi olduğunu, ... Mahallesi .... Caddesi No:.... .. adresindeki işyerinde ... ile toplu iş sözleşmesi yapıldığını, aynı Sendika'ya .....tarafından davalı şirkete ait diğer işyerlerinde toplu iş sözleşmesi yapmak üzere yetki verildiğini, zorunlu dava arkadaşlığı nedeni ile ... ile işveren sendikasının davaya dahil edilmesi gerektiğini, davalı şirkete ait dört ayrı işyerinde de metal imalatı yapıldığını, işyerlerine verilen .... Kodlarının ... numaralı işkolundaki faaliyetlerle ilgisi bulunmadığını, otomotiv ağır sanayiinde yer alan ..., ..., ... gibi firmalara yan sanayi olarak hizmet verildiğini, adı geçen firmaların yaptıkları işin mahiyeti gereği “Metal” işkolunda yer aldıklarını, ... üyesi olduklarını, ... ile toplu iş sözleşmesi yaptıklarını, dolayısıyla “Metal” işkolunda yer alan firmalara yapılan üretimin lastik ve türevleri olmadığını, davalı tarafından hammadde olarak metal alındığını, 68 adet metal AR-GE projesi ile AR-GE Merkezi Belgesi almaya hak kazandıklarını, yapılan üretimin plastik olmayıp kaçınılmaz olarak plastiğin de kullanıldığını, üretimin otomotiv sanayininin ihtiyacı olan metal parçaların imalatına ilişkin üretim akış şemasının değerlendirildiğinde plastik üretiminin yapılmadığını, ... İl Müdürlüğü 07/11/2012 tarih ve 19.419.628 sayılı yazısı ile işkolunun “Metal” olarak belirlendiğini ve bu nedenle 01/01/2013 tarihinden itibaren “Metal” grubunda tehlike derecesi priminin ödenmekte olduğunu beyanla davanın reddini istemiştir.

Davalı Bakanlık vekili iş kolu tespitinin yerinde olması nedeni ile davanın reddini talep etmiştir.

Dahili davalı .... vekili işkolu tespitinin yerinde olduğunu belirtmiş; dahili davalı ... davaya cevap vermemiştir.

Mahkemece, yapılan yargılama sonucu toplanan delillere, alınan bilirkişi heyeti raporuna itibar edilerek, davalı şirkete ait işyerlerinde yapılan işlerin 12 numaralı Metal İşkoluna girdiği gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir.

Taraflar arasındaki uyuşmazlık, ... tarafından yapılan işkolu tespitinin yerinde olup olmadığına ilişkindir.

İşkolu kavramı, sendikaların faaliyet alanlarını belirleyen temel bir ögedir. Birbirine benzer işler bir hukuki kalıp altında toplu iş hukukuna sunulmaktadır. İşkolu tespitinde birim olarak işyerinin esas alınacağı normatif düzenlemelerin tartışmasız bir sonucudur. 4857 sayılı İş Kanunu'nun 2 inci maddesinin gerekçesinde, işyeri, teknik bir amaca, diğer bir deyişle mal ve hizmet üretimine yönelik ve değişik unsurlardan meydana gelen bir birim olarak tanımlanmıştır.

6356 sayılı Kanun'un 5. maddesine göre “Bir işyerinin girdiği işkolunun tespiti Bakanlıkça yapılır. Bakanlık, tespit ile ilgili kararını Resmî Gazete’de yayımlar. Bu tespite karşı ilgililer, kararın yayımından itibaren on beş gün içinde dava açabilir. Mahkeme iki ay içinde kararını verir. Kararın temyiz edilmesi hâlinde Yargıtay uyuşmazlığı iki ay içinde kesin olarak karara bağlar.”

5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 5. maddesine göre “İş mahkemelerinde açılacak her dava, açıldığı tarihte dava olunanın Türk Medeni Kanunu gereğince ikametgahı sayılan yer mahkemesinde bakılabileceği gibi, işçinin işini yaptığı işyeri için yetkili mahkemede de bakılabilir. Bunlara aykırı sözleşme muteber sayılmaz.” İş Mahkemelerinin yetkisi kamu düzenine ilişkin olduğundan, anlaşma ile bertaraf edilemeyeceği gibi genel yetki kuralları da uygulanmaz. Bu halde, yetki itirazı ilk itirazlardan olmadığından, taraflar yargılama bitinceye kadar yetki itirazında bulunabileceği gibi, mahkeme de yargılamanın her aşamasında kendiliğinden yetkisizlik kararı verebilir.

Açıklanan kanuni düzenlemelere göre, işkolu tespitine itiraz davalarında, işyerinin bulunduğu yer iş mahkemesi kesin yetkilidir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 114/1-ç maddesine göre de, yetkinin kesin olduğu hallerde, mahkemenin yetkili bulunması hususu dava şartlarındandır. Yine 6100 sayılı Kanun'un 115/2 inci maddesine göre de, dava şartı yokluğu durumunda mahkemece davanın usulden reddine karar verilmesi gerekir.

Somut olayda, ... tarafından 24.12.2014 tarih 29215 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2014/93 sayılı işkolu tespit kararı ile, ... Sokak No: ..../....., ... No....., ... Mahallesi .... Caddesi No: ....., ... Mahallesi.... Yolu Caddesi No:..... ..../ .... ve .... adreslerinde bulunan işyerlerinde plastik ve metal mamullerin imalatı, montajı, dahili ticareti ve ihracı işinin yapıldığı ve bu işyerlerinin İşkolları Yönetmeliği'nin 12 sıra numaralı “Metal” işkolunda yer aldığına ilişkin tespit yapılmıştır. Görüldüğü üzere, işkolu tespiti yapılan işyerlerinin bir kısmı ....'da bulunmamaktadır. Hal böyle olunca, ...'da bulunmayan işyerlerine ilişkin işkolu tespitlerinin iptali bakımından, mahkeme yetkili olmadığından yetkisizlik kararı verilmesi gerekirken, esas hakkında karar verilmiş olması hatalı olmuştur.

....'da bulunan ve mahkemenin yetkili olduğu işkolu tespitine itiraz davası bakımından ise, tespiti yapılan 12 numaralı işkolunda yer alan sendikaların dava sonucundan etkilenecek olmaları sebebiyle davaya dahil edilmesi gereklidir. Buna rağmen sadece işyerlerinde örgütlü Sendika'nın huzuru ile davanın bitirilmesi doğru olmamıştır.

Tüm bu nedenlerle, taraf teşkili, mahkemenin yetkili olup olmadığı hususları mahkemenin resen gözeticeği hususlar olduğundan, temyiz edenin sıfatına ve temyiz nedenlerine bakılmadan bozma nedeni yapılması gerektiğinden karar bu nedenlerle bozulmalıdır.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı nedenle **BOZULMASINA**, bozma nedenine göre davacının ....'da bulunan işyerleri yönünden esasa ilişkin diğer temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik, ...'da bulunmayan işyerleri yönünden tüm temyiz itirazlarının incelenmesine yer olmadığına, peşin alınan temyiz harcının istek halinde davacıya iadesine, 26/04/2016 tarihinde oybirliğiyle **KESİN** olarak karar verildi.

T.C. Yargıtay Başkanlığı

19. Hukuk Dairesi

Esas No.: 2015/3799

Karar No.:2016/844

Karar tarihi:26.01.2016

dava şartlarının bulunmaması • teminat gösterme zorunluluğu • ziya • yabancı kişilerin yargılama ve takip giderleri • fatura • karşılıklılık esası
MAHKEMESİ :Ticaret Mahkemesi

Taraflar arasındaki itirazın iptali davasının yapılan yargılaması sonunda ilamda yazılı nedenlerden dolayı davanın dava şartı yokluğu nedeniyle reddine yönelik olarak verilen hükmün davacı vekilince duruşmalı olarak temyiz edilmesi üzerine ilgililere çağrı kağıdı gönderilmişti. Belli günde taraflardan kimse gelmemiş olduğundan incelemenin evrak üzerinde yapılmasına karar verildikten ve temyiz dilekçesinin süresinde olduğu anlaşıldıktan sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü.

-KARAR-

Davacı vekili, faturaya dayalı alacaklarının tahsili için girişilen icra takibine davalının haksız olarak itiraz ettiğini iddia ederek itirazın iptaline ve icra inkar tazminatına karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, davacının yabancı şirket olup, dava ve takip açabilmesi için teminat göstermesi gerektiğini bu nedenle takibin kabulünden önce teminat tutarının takdiri için dosyanın icra mahkemesine sevki gerektiğini, bu gerekliliğe uygun işlem yapılmadığını, bu nedenle icra takibinin yok hükmünde olduğunu, taraflar arasında herhangi bir ticari ilişki bulunmadığını savunarak, davanın reddi ile lehlerine tazminata karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece, icra takibini yapan alacaklı şirketin ABD uyruklu olduğu, ... Bakanlığı ... Genel Müdürlüğü'nün cevabi yazısından Türkiye ile ...devleti arasında muafiyet anlaşmasının olmadığı, HMK'nun 84. ve 5718 sayılı MÖHUK'nun 48/2. maddesi hükümleri gereğince icra takibi yapan yabancı kişilerin yargılama ve takip giderleri ile karşı tarafa zarar ve ziyanını karşılamak üzere bir teminat göstermesinin zorunlu olduğu gerekçesiyle davanın dava şartı yokluğu nedeniyle reddine karar verilmiş, hüküm davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun'un 48. maddesi uyarınca, icra takibinde bulunan yabancı ve tüzel kişiler, yargılama ve takip giderleri ile karşı tarafın zarar ve ziyanını karşılamak üzere mahkemenin belirleyeceği teminatı göstermek zorundadır. HMK'nun 84. maddesi hükmünde teminat gösterilecek hususlar düzenlenmiştir.

Yabancı alacaklının Türkiye'de icra takibi yapabilmesi için teminat gösterme yükümlülüğünün istisnası MÖHUK'un 48/2. maddesinde belirtildiği üzere, alacaklının tabiyetinde bulunduğu ülke ile Türkiye arasında karşılıklılık esasına göre çok taraflı veya ikili anlaşmalarla yahut fiili müteakabiliyet esasına göre bir muafiyet bulunmasıdır.

Somut olayda icra takibi yapan alacaklı ... uyruklu olup, Türkiye Cumhuriyeti ile ... arasında düzenlenen ikamet mukavelesinde gereğince ...ne "en ziyade müsadeye mazhar millet" hakkı

verilmiş olduğu ve teminattan muaf olduğunun kabulü gerekirken yanılığı değerlendirme ile yazılı Őekilde hųkųm kurulması usul ve yasaya aykırı olup, kararın bu nedenle bozulması gerekmiŐtir.

SONUŐ: Yukarıda aŐıklanan nedenlerle hųkmųn davacı yararına **BOZULMASINA**, peŐin harcın istek halinde iadesine, 26/01/2016 gųnųnde oybirliđiyle karar verildi.

No: 54

T.C.

YARGITAY

21. HUKUK DAİRESİ

E. 2016/7250

K. 2017/1703

T. 6.3.2017

• **KAPATILAN İL ÖZEL İDARESİNDE MEYDANA GELEN İŞ KAZASI SONUCU VEFAT (Murisin Ölümü Nedeniyle Maddi ve Manevi Tazminat Talebi - 6360 S.K. Gereğince Husumetin Büyükşehir Belediyesi'ne Yöneltilmesi Gerektiğinin Yerel Mahkemece Gözetilmemesinin Hatalı Olduğu/Dava ve Taraf Ehliyeti/Tarafta Hata)**

• **HUSUMETİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNE YÖNELTİLMESİ (6360 Sayılı Kanun Gereğince İl Özel İdaresinin Büyükşehir Belediye Bünyesine Dahil Edildiği)**

• **TEMSİLDE HATA (Dava ve Taraf Ehliyeti Noksanlığı - Eldeki Davanın Büyükşehir Belediyesine Yöneltilmesi Gereği/Maddi ve Manevi Tazminat Talebi - Büyükşehir Belediyesi'nin Taraf Haline Getirebilmeleri İçin Davacılara Uygun Bir Mehil Verilmesi Gereği/Kapatılan İl Özel İdaresine Açılan Dava)**

6360/m.1

6100/m.50,51

ÖZET : Dava, murisin iş kazası sonucu ölümü nedeniyle maddi ve manevi tazminat talebine ilişkindir. İş kazası müteveffanın il özel idaresi bünyesinde çalışmaları sırasında meydana gelmiştir. Ancak 6360 S.K. ile il özel idareleri büyükşehir belediyelerine ilhak edilmiştir. Davada, husumet doğru hasıma yönlendirildiği ve bu hasmın da “dava ve taraf ehliyetine ” sahip olduğu hallerde, hasmın temsilcisinde hata yapılması “temsilde hata” olup davanın “dava ve taraf ehliyeti ” noksanlığı sebebiyle reddi yerine davanın gerçek temsilciye yöneltilmesi gerektiği Yargıtay'ın yerleşmiş görüşlerindedir. Eldeki davada, İl Özel İdaresi'nin tüzel kişiliğinin sona erdiği ve Büyükşehir Belediyesi'ne devredildiği, bu itibarla husumetin Büyükşehir Belediyesi'ne yöneltilmesi gerektiği göz ardı edilerek sonuca gidilmesi hatalı olmuştur.

DAVA: Davacı, murisinin iş kazası sonucu ölümünden doğan maddi ve manevi tazminatın ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme bozmaya uyarak ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kısmen kabulüne karar vermiştir.

Hükmün davalı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi:

KARAR: Dava 20.01.2006 tarihinde meydana gelen iş kazası sonucu vefat eden sigortalının hak sahiplerinin maddi ve manevi zararlarının giderilmesi istemine ilişkindir.

Mahkemece; davanın reddine dair verilen ilk karar Dairemizin 29.11.2010 tarih ve 2009/12246 E, 2010/11687 K sayılı kararı ile; 24.04.2007 tarihli bilirkişi raporunda işçinin %100 oranında kusurlu olduğu belirtilmiş ise de bu raporun olaya ve oluşa uygun olmadığı, bu sebeple işçi sağlığı ve iş güvenliği konularında uzman bilirkişilere konuyu yeniden açıklandığı biçimde ve aracın nitelikleri ile olayın oluşumundaki tüm etkenler ayrıntılı şekilde inceletilerek alınacak kusur raporu ile dosyadaki bilgi ve belgelerle birlikte değerlendirilerek sonuca göre karar verilmesi gerektiği belirtilerek bozulmuş, bozma kararına uyan mahkemece son olarak davanın kabulüne karar verilmiştir.

Dosyadaki kayıt ve belgelerden; dava dilekçesi ile davalı olarak İl Özel İdaresi'nin gösterildiği ve mahkemece verilen ilk kararda da davalı olarak İl Özel İdaresi'nin yer aldığı, ancak Dairemizin anılan bozma kararından sonra davalı vekilince dilekçe sunulduğu, 12.11.2012 tarihli kanun ile ...'nın büyükşehir olduğunun ve il özel idaresinin kaldırıldığı, bu sebeple dava dilekçesi ile ıslah dilekçesinin tebliğ edilmesi ve Bakanlığın davaya dahil edilmesinin talep edildiği, mahkemece ...'nın davaya dahil edildiği ve ... davalı olduğu halde yargılamaya devam edilerek hüküm kurulduğu, İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği'nin tüzel kişiliğinin 12.11.2012 Tarih ve 6360 Sayılı on üç ilde büyükşehir belediyesi ve yirmi altı ilçe kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun gereğince sona erdiği, davacılar murisi olan işçinin olay günü İl Özel İdare Genel Sekreterliği'ne ait 0021231 Sayılı hizmet aracı ile karlı yolda virajı alamayıp uçuruma yuvarlandığı ve hayatını kaybettiği anlaşılmaktadır.

Medeni haklardan yararlanma ehliyetine sahip olan gerçek ve tüzel kişi davada taraf ehliyetine (HMK 50. madde) ve medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olan bütün gerçek ve tüzel kişiler de dava ehliyetine (HMK 51. madde) sahiptir. Taraf ehliyeti; hak ehliyetinin, dava ehliyeti ise fiil ehliyetinin medeni usul hukukunda büründüğü şekildedir.

HMK'nın 115. maddesine göre; dava şartı olarak düzenlenen “dava ve taraf ehliyetinin” olup olmadığının mahkemece kendiliğinden araştırılması ve dava şartı noksanlığının tespiti halinde davanın usulden reddine karar verilmesi gerekir ise de dava şartı noksanlığının giderilmesi mümkün ise bunun tamamlanması için davacıya kesin süre verilmeli, bu süre içinde dava şartı noksanlığı giderilmemişse davanın dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine karar verilmelidir. Dava şartı noksanlığı, mahkemece, davanın esasına girilmesinden önce fark edilmemiş, taraflarca ileri sürülmemiş ve fakat hüküm anında bu noksanlık giderilmişse, başlangıçtaki dava şartı noksanlığından ötürü, dava usulden reddedilemez.

Öte yandan husumet doğru hasıma yönlendirildiği ve bu hasmın da “dava ve taraf ehliyetine ” sahip olduğu hallerde, hasmın temsilcisinde hata yapılması “ temsilde hata” olup davanın “ dava ve taraf ehliyeti ” noksanlığı sebebiyle reddi yerine davanın gerçek temsilciye yöneltilmesi gerektiği Yargıtay'ın oturmuş ve yerleşmiş görüşlerindedir.

Somut olayda; davacılar murisinin olay tarihi itibari ile İl Özel İdaresi'nde çalıştığı ve İl Özel İdaresi'ne ait 0021231 Sayılı hizmet aracını kullanmakta iken meydana gelen kaza sonucu hayatını kaybettiği, ancak; 12.11.2012 Tarih ve 6360 Sayılı Kanun gereğince İl Özel İdaresi'nin tüzel kişiliğinin sona erdiği ve Büyükşehir Belediyesi'ne devredildiği, bu itibarla husumetin Büyükşehir Belediyesi'ne yöneltilmesi gerektiği göz ardı edilerek sonuca gidilmesi hatalı olmuştur.

Mahkemece yapılacak iş; temsilde hata olduğunu kabul ederek, davacılar Büyükşehir Belediyesi'nin taraf haline getirebilmeleri için uygun bir mehil vermek, Büyükşehir Belediyesi'nin davalı sıfatıyla

savunmasını almak ve böylece toplanan deliller ışığında varılacak sonucuna göre karar vermekten ibarettir.

Mahkemece, bu maddi ve hukuki olgular göz önünde tutulmaksızın yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde davalının bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükümün yukarda açıklanan sebeplerle BOZULMASINA, 06.03.2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

21. HUKUK DAİRESİ

E. 2015/7204

K. 2016/125

T. 18.1.2016

• İŞ KAZASI SONUCU VEFAT EDEN SİGORTALININ HAK SAHİPLERİNİN MADDİ VE MANEVİ ZARARLARININ GİDERİLMESİ İSTEMİ (Davalı Şirketlerin Yargılama Sırasında Fesih Olunarak Ticaret Sicil Kayıtlarının Silindiği - Tüzel Kişiliği Kalmayan Bu Şirketler Hakkında Hüküm Kurulamayacağı/Davacılara Davalıların İhyası Noktasında Dava Açmaları İçin Uygun Süre Verileceği)

• YARGILAMA SIRASINDA DAVALI ŞİRKETLERİN FESİH OLUNARAK TİCARET KAYITLARININ SİLİNMESİ (Destekten Yoksun Kalma Tazminatı - Tüzel Kişiliği Kalmayan Bu Şirketler Hakkında Hüküm Kurulamayacağı/Davacılara Davalıların İhyası Noktasında Dava Açmaları İçin Uygun Süre Verilmesi Gerektiği)

• TÜZEL KİŞİLİĞİ KALMAYAN DAVALI ŞİRKETLER HAKKINDA HÜKÜM KURULAMAMASI (İş Kazası Sonucu Vefat Eden Sigortalının Hak Sahiplerinin Tazminat Talebi/Davalı Şirketlerin Yargılama Sırasında Fesih Olunarak Ticaret Sicil Kayıtlarının Silindiği - Tüzel Kişiliği Kalmayan Bu Şirketler Hakkında Hüküm Kurulamayacağı/Davacılara Davalıların İhyası Noktasında Dava Açmaları İçin Uygun Süre Verileceği)

• DAVALI ŞİRKETLERİN İHYASI (İş Kazası Sonucu Vefat Eden Sigortalının Hak Sahiplerinin Tazminat Talebi/Davalı Şirketlerin Yargılama Sırasında Fesih Olunarak Ticaret Sicil Kayıtlarının Silindiği - Tüzel Kişiliği Kalmayan Bu Şirketler Hakkında Hüküm Kurulamayacağı/Davacılara Davalıların İhyası Noktasında Dava Açmaları İçin Süre Verilmesi Gerektiği)

• TARAF EHLİYETİ (Medeni Haklardan İstifade Ehliyeti Bulunan Her Tüzel Kişinin Taraf Ehliyetine de Sahip Olduğu - Tüzel Kişiliğin Son Bulması İle Artık Eski Tüzel Kişinin Taraf Ehliyetinin de Son Bulacağı/Taraf Ehliyeti Kamu Düzeni İle İlgili Olup Hakimin Bu Hususu Yargılamanın Her Aşamasında Re'sen Göz Önünde Bulundurmasının Zorunlu Olduğu)

6100/m. [50](#)

6098/m. [53](#), [56](#)

ÖZET : Dava, iş kazası sonucu vefat eden sigortalının hak sahiplerinin maddi ve manevi zararlarının giderilmesi istemlerine ilişkindir.

Medeni haklardan istifade ehliyeti bulunan her tüzel kişi taraf ehliyetine de sahiptir. Tüzel kişiliğin son bulması ile artık eski tüzel kişinin taraf ehliyeti de son bulur. Taraf ehliyeti kamu düzeni ile ilgili olup hakimin bu hususu yargılamanın her aşamasında re'sen göz önünde bulundurması zorunludur.

Davalı şirketlerin yargılama sırasında fesih olunarak ticaret sicil kayıtlarının silindiğinin anlaşılmasına göre artık tüzel kişiliği kalmayan bu şirketler hakkında hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

Davacılara davalıların ihyası noktasında dava açmaları için uygun süre vermesi ile ihya edilen bu davalı şirketlerin yeniden taraf haline getirilerek tüm delilleri bir arada değerlendirip karar verilmelidir.

DAVA: Davacı, murisinin iş kazası sonucu ölümünden doğan maddi ve manevi tazminatın ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kısmen kabulüne karar vermiştir.

Hükmün davacılar vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi:

KARAR: Dava, 14.12.2009 tarihinde meydana gelen iş kazası sonucu vefat eden sigortalının hak sahiplerinin maddi ve manevi zararlarının giderilmesi istemlerine ilişkindir.

Mahkemece 26.11.2014 tarihli karar ile; davacı eş S. A. için bilirkişi raporunda tespit edilen maddi tazminat miktarı 48.929,83 TL ise de talep gibi şimdilik 3.000,00 TL'nin, E. K. A. için tespit edilen maddi tazminat miktarı 8.425,04 TL ise de talep gibi şimdilik 1.000,00 TL'nin ve S. A. için tespit edilen maddi tazminat miktarı da 8.039,09 TL ise de talep gibi şimdilik 1.000,00 TL maddi tazminat ile yine davacı eş S. A. için 70.000,00 TL, çocuk E. K. A. için 50.000,00 TL, çocuk S. A. için 50.000,00 TL olmak üzere toplam 170.000,00 TL manevi tazminatın iş kazası tarihi olan 14.12.2009 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiz ile birlikte davalılar A... Grup Akrilik Ltd.Şti. ile M... L...'den müştereken ve müteselsilen alınarak davacılara ödenmesine, diğer davalılar hakkında açılan maddi ve manevi tazminat davalarının reddine karar verilmiştir.

Dosya kapsamından, yargılama devam ederken aleyhine karar verilen davalı şirketler M... L...'nin 13.06.2014 tarihinde, A... Grup Akrilik Ltd.Şti.'nin ise 17.06.2013 tarihinde “münfesih olmasına veya sayılmasına rağmen tasfiye edilmemiş anonim ve limited şirketler ile kooperatiflerin tasfiyelerine ve ticaret sicil kayıtlarının silinmesine dair tebliğe göre” Samsun Ticaret Sicil Müdürlüğü tarafından ticaret sicil kayıtlarının resen silindiği anlaşılmaktadır.

Medeni haklardan istifade (hak) ehliyeti bulunan her tüzel kişi taraf ehliyetine de sahiptir. Tüzel kişiliğin son bulması ile artık eski tüzel kişinin taraf ehliyeti de son bulur. Taraf ehliyeti kamu düzeni ile ilgili olup hakim bu hususu yargılamanın her aşamasında re'sen göz önünde bulundurması zorunludur.

Somut olayda; davalı şirketlerden M... L... ile A... Grup Akrilik Ltd.Şti.'nin yargılama sırasında fesih olunarak ticaret sicil kayıtlarının silindiğinin anlaşılmasına göre artık tüzel kişiliği kalmayan bu şirketler hakkında hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

Yapılacak iş, öncelikle davacılara davalılar M... L... ile A... Grup Akrilik Ltd.Şti.'nin ihyası noktasında dava açmaları için uygun süre vermesi ile ihya edilen bu davalı şirketlerin yeniden taraf haline getirilerek tüm delilleri bir arada değerlendirip sonucuna göre karar vermesinden ibarettir.

Mahkemece yukarıda açıklanan maddi ve hukuksal olgular dikkate alınmadan yazılı şekilde hüküm kurması usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

O halde, davacı vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul olunmalı ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Hükümün yukarıda açıklanan sebeple BOZULMASINA, bozma nedenine göre davacıların sair temyiz itirazlarının şimdilik incelenmesine yer olmadığına, 18.01.2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

1. HUKUK DAİRESİ

E. 2014/16455

K. 2016/5186

T. 27.4.2016

• TAPU İPTALİ VE TESCİL (Ehliyetsizlik Hukuksal Nedenine Dayalı/Davacının Kısıtlandığı Vasisi Oğlunun Davayı Açtığı Yargılama Aşamasında Kısıtlı Davacının Öldüğü - Davanın Mirasçıları Tarafından Yürütülmesi Gerektiği/Davacı Mirasçılarına Tebligat Yapılacağı Davayı Takip Etmezler İse Davayı Takip Eden Oğula Ölü Davacı Terekesine Temsilci Atanması İçin Süre Verilerek Teşkilin Sağlanacağı)

• VASİNİN AÇTIĞI DAVADA YARGILAMA AŞAMASINDA KISITLININ ÖLMESİ (Davanın Mirasçıları Tarafından Yürütülmesi Gerektiği - Davacı Mirasçılarına Tebligat Yapılacağı Davayı Takip Etmezler İse Davayı Takip Eden Vasi Oğula Ölü Davacı Terekesine Temsilci Atanması İçin Süre Verilerek Teşkilin Sağlanacağı)

• TARAF OLABİLME EHLİYETİNİN ARAŞTIRILIP SAPTANMASI (Dava Şartlarından Sayıldığından Mahkemece Resen Yerine Getirilmesi Gerektiği - Vasinin Açtığı Davada Yargılama Aşamasında Kısıtlı Davacının Ölmesi/Davanın Mirasçıları Tarafından Yürütülmesi Gerektiği)

6100/m. [50](#)

4721/m. [640](#)

ÖZET : Dava, ehliyetsizlik hukuksal nedenine dayalı tapu iptali ve tescil istemine ilişkindir. Davacının kısıtlandığı, kendisine oğlunun vasi tayin edildiği, davacının kayden maliki olduğu çekişme konusu taşınmazı davalıya satış suretiyle devrettiği, devir tarihinde davacının hukuki ehliyeti bulunmadığından temlikin geçersiz olduğu iddiasıyla davacı vasisi oğlunun eldeki davayı açtığı, yargılama aşamasında, kısıtlı davacının öldüğü, geriye oğlu olan vasi ile dava dışı 6 çocuğunun kaldıkları, Mahkemece, vasi oğula husumet eksikliğini tamamlaması için iki haftalık kesin süre verildiği, ancak kesin süreye rağmen anılan eksikliği gidermediği gerekçesiyle davanın dava şartı yokluğundan reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Davacı yargılama sırasında öldüğüne göre, davanın ölenin mirasçıları tarafından yürütülmesi gerektiği açık olup, davadan usulen haberdar edilmeleri zorunludur. Davada taraf olabilme ehliyetinin araştırılıp saptanması konusu, usul hukukuna dair olup dava şartlarından sayıldığından mahkemece resen yerine getirilmelidir. Bu halde, mahkemece yapılacak iş, davacının mirasçılarını belirleyip onlara davetiye göndererek davaya iştiraklerini sağlamaktır.

Mahkemece yapılması gereken işin, vasi sıfatıyla dava açan ve sonrasında mirasçı olan oğluna kesin süre verilerek yüklenmesi doğru değildir.

Hâl böyle olunca, davacı mirasçılarında tebligat yapılması, davayı takip etmezler ise davayı takip eden oğula, ölü davacı terekesine temsilci atanması için süre verilmesi ve bu şekilde öncelikle teşkilinin sağlanması gerekir.

DAVA : Taraflar arasında görülen tapu iptali ve tescil davası sonunda, yerel mahkemece davanın reddine dair olarak verilen karar davacı tarafından yasal süre içerisinde temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, Tetkik Hakimi raporu okundu, açıklamaları dinlendi, gereği görüşülüp düşünüldü:

KARAR : Dava, ehliyetizlik hukuksal nedenine dayalı tapu iptali ve tescil istemine ilişkindir.

Mahkemece, davanın dava şartı yokluğundan reddine karar verilmiştir.

Dosya içeriği ve toplanan delillerden; Kartal 1. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 12.10.2006 tarih 2006/986 E – 2006/1253 K sayılı kararı ile davacı Aziz T.'nin kısıtlandığı, kendisine oğlu olan Günal'ın vasi tayin edildiği, Aziz'in kayden maliki olduğu 06.03.1989 tarih, sıra no:243, cilt no: 3 ve sayfa no:62'de kayıtlı çekişme konusu taşınmazı 08.07.2002 tarihinde davalı Mehmet'e satış suretiyle devrettiği, devir tarihinde Aziz'in hukuki ehliyeti bulunmadığından temlikin geçersiz olduğu iddiasıyla davacı vasisi Günal'ın eldeki davayı açtığı, yargılama aşamasında, 16.09.2012 tarihinde, kısıtlı Aziz'in öldüğü, geriye oğlu olan vasi Günal ile dava dışı çocukları Abdülaziz, Sinan, Nuriye, Hürüye, İsmail Hakkı ve Düriye'nin kaldıkları, 13.11.2013 tarihli celsede, vasi Günal'a husumet eksikliğini tamamlaması için iki haftalık kesin süre verildiği, ancak kesin süreye rağmen Günal'ın anılan eksikliği gidermediği gerekçesiyle davanın dava şartı yokluğundan reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Hemen belirtilmelidir ki, davacı Aziz yargılama sırasında öldüğüne göre, davanın ölenin mirasçılarında tarafından yürütülmesi gerektiği açık olup, davadan usulen haberdar edilmeleri zorunludur. Davada taraf olabilme ehliyetinin araştırılıp saptanması konusu, usul hukukuna dair olup dava şartlarından sayıldığından mahkemece resen yerine getirilmelidir. Bu halde, mahkemece yapılacak iş, davacının mirasçılarında belirleyip onlara davetiye göndererek davaya iştiraklerini sağlamaktır.

Ne var ki, mahkemece yapılması gereken işin, vasi sıfatıyla dava açan ve sonrasında mirasçı olan Günay'a kesin süre verilerek yüklenmesi doğru değildir.

Hâl böyle olunca, Aziz mirasçılarında tebligat yapılması, davayı takip etmezler ise davayı takip eden Günal'a, ölü Aziz terekesine temsilci atanması için süre verilmesi ve bu şekilde öncelikle teşkilinin sağlanması gerekirken yanılığalı değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmiş olması doğru değildir.

SONUÇ: Günal'ın temyiz itirazları açıklanan sebeple yerindedir. Kabulüyle hükmün açıklanan sebeplerle (6100 Sayılı Kanun'un geçici 3.maddesi yollaması ile) 1086 Sayılı HUMK'un 428.maddesi gereğince BOZULMASINA, alınan peşin harcın temyiz edene iadesine, 27.04.2016 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

4. HUKUK DAİRESİ

E. 2016/16825

K. 2017/1615

T. 13.3.2017

• **HAKSIZ EL KOYMA NEDENİYLE TAZMİNAT (El Konulan Küçükbaş Hayvanların Keçi Cinsinden Olduğu/Tazminat Hesabında İse Bir Adet Koyunun Ortalama Değeri Olan Miktar Esas Alındığı - Davalı Aleyhine Olacak Şekilde Fiili Duruma Aykırı Olarak Daha Yüksek Olan Koyun Bedeli Üzerinden Hesap Yapılmasının Bozma Nedeni Olduğu)**

• **DAHİLİ DAVALI (Haksız El Koyma Nedeniyle Tazminat - Davada Taraf Olmayan Bir Kimsenin Lehine veya Aleyhine Hüküm Kurulamayacağı/Dahili Davalı Hakkında Usulünce Açılmış Bir Dava Bulunmadığından ve Taraf Sifatına Sahip Olmadığından Hakkında Açılan Davanın Pasif Husumet Ehliyeti Yokluğundan Reddi Gerektiği)**

• **PASİF HUSUMET EHLİYETİ (Davada Taraf Olmayan Bir Kimsenin Lehine veya Aleyhine Hüküm Kurulamayacağı/Dahili Davalı Hakkında Usulünce Açılmış Bir Dava Bulunmadığından ve Taraf Sifatına Sahip Olmadığından Hakkında Açılan Davanın Pasif Husumet Ehliyeti Yokluğundan Reddi Gerektiği - Haksız El Koyma Nedeniyle Tazminat)**

6100/m.[53](#),[63](#),[64](#)

ÖZET : Dava; haksız el koyma nedenine dayalı tazminat istemine ilişkindir. Davalı tarafın sadece Maliye Hazinesi olduğu, Adalet Bakanlığının ise dahili davalı olarak yargılamaya katıldığı anlaşılmış ve Dairemiz 10/11/2014 gün ve 2013/16103-2014/14881 Sayılı ilamı ile dahili davalı yönünden esastan hüküm kurulmasının doğru olmadığı belirtilerek mahkeme kararı bozulmuş ve mahkemece bozma kararına uyulmasına karar verilmiştir. Ancak buna rağmen bozmanın gereği yerine getirilmemiştir. 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu [53](#), [63](#), [64](#) vd. maddelerine göre, davada taraf olmayan bir kimsenin lehine veya aleyhine hüküm kurulması mümkün değildir. Dahili davalı hakkında usulünce açılmış bir dava bulunmadığından ve bu olayda taraf sıfatına sahip olmadığından hakkında açılan davanın pasif husumet ehliyeti yokluğundan reddi gerekirken kısmen kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya uygun bulunmamış ve kararın bozulması gerekmiştir.

Davalı Hazinesinin temyiz itirazlarına gelince; talebe konu küçükbaş hayvanlara el konulmasına dair zapta ve Ağır Ceza Mahkemesi dosyasında yapılan keşif zaptına göre el konulan küçükbaş hayvanlar keçi cinsindedir. Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüğü cevabi yazısında el koyma tarihi itibarıyla bir adet keçinin ortalama değeri 37,00 TL olarak belirtilmiştir. Mahkemece yapılan tazminat hesabında ise keçi cinsi küçükbaş hayvan yerine bir adet koyunun ortalama değeri olan 42,00 TL esas alınmıştır. Şu halde; davalı aleyhine olacak şekilde fiili duruma da aykırı olarak, daha yüksek olan koyun bedeli üzerinden tazminat hesabı yapılması usul ve yasaya uygun olmamış ve kararın bozulması gerekmiştir.

DAVA : Davacı ... ve diğerleri vekili tarafından, davalı Maliye Hazinesi aleyhine 21/11/2011 gününde verilen dilekçeyle tazminat istenmesi üzerine mahkemece yapılan yargılama sonunda; açılan davanın kısmen kabulüne dair verilen 24/06/2015 tarihli kararın Yargıtay'ca incelenmesi davacılar vekili, dahili davalı Adalet Bakanlığı vekili ve davalı Maliye Hazinesi temsilcisi tarafından süresi içinde istenilmekle temyiz dilekçelerinin kabulüne karar verildikten sonra tetkik hakimi tarafından hazırlanan rapor ile dosya içerisindeki kağıtlar incelenerek gereği görüldü:

KARAR : 1-)Dosyadaki yazılara, kararın bozmaya uygun olmasına, delillerin değerlendirilmesinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre davacıların tüm, davalı ve dahili davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları reddedilmelidir.

2-)Dahili davalının diğer temyiz itirazlarına gelince;

Dava, haksız el koyma nedenine dayalı tazminat istemine ilişkindir. Mahkemece davanın kısmen kabulüne karar verilmiş; karar, tarafların vekilleri ve dahili davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Davacılar, murislerine ait keçilere kaçak oldukları iddiası ile kolluk güçlerince el konulduğunu, yapılan ceza yargılaması sonucunda murislerinin üzerine atılı suçtan beraatine ve yedieminde bulunan hayvanların kendisine iadesine karar verildiğini, buna rağmen iadenin gerçekleşmediğini ileri sürerek, el konulan hayvanların değeri ile bu süreçte mahrum kalınan kazancın davalı ve dahili davalıdan tazmini isteminde bulunmuşlardır.

Davalı ise yediemine teslim edilen hayvanların iade edilmemesinde kusuru bulunmadığını, yedieminin malları iade etmediğini savunarak davanın reddi gerektiğini savunmuştur.

Mahkemece, talep edilen tazminatın kısmen kabulüyle davalılar ve dahili davalıdan alınıp davacıya verilmesine şeklinde hüküm kurulmuştur.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden; davalı tarafın sadece Maliye Hazinesi olduğu, Adalet Bakanlığının ise dahili davalı olarak yargılamaya katıldığı anlaşılmış ve Dairemiz 10/11/2014 gün ve 2013/16103-2014/14881 Sayılı ilamı ile dahili davalı yönünden esastan hüküm kurulmasının doğru olmadığı belirtilerek mahkeme kararı bozulmuş ve mahkemece bozma kararına uyulmasına karar verilmiştir. Ancak buna rağmen bozmanın gereği yerine getirilmemiştir. 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu 53, 63, 64 vd. maddelerine göre, davada taraf olmayan bir kimsenin lehine veya aleyhine hüküm kurulması mümkün değildir. Dahili davalı Adalet Bakanlığı hakkında usulünce açılmış bir dava bulunmadığından ve bu olayda taraf sıfatına sahip olmadığından hakkında açılan davanın pasif husumet ehliyeti yokluğundan reddi gerekirken kısmen kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya uygun bulunmamış ve kararın bozulması gerekmiştir.

3-)Davalı Maliye Hazinesinin temyiz itirazlarına gelince; talebe konu küçükbaş hayvanlara el konulmasına dair 10/09/2000 tarihli zapta ve Ağır Ceza Mahkemesi 2000/220 esas, 2001/25 karar sayılı dosyasında yapılan keşif zaptına göre el konulan küçükbaş hayvanlar keçi cinsindedir. ... Kaymakamlığı Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüğü cevabi yazısında el koyma tarihi itibarıyla bir adet keçinin ortalama değeri 37,00 TL olarak belirtilmiştir. Mahkemece yapılan tazminat hesabında ise keçi cinsi küçükbaş hayvan yerine bir adet koyunun ortalama değeri olan 42,00 TL esas alınmıştır.

Şu halde; davalı aleyhine olacak şekilde fiili duruma da aykırı olarak, daha yüksek olan koyun bedeli üzerinden tazminat hesabı yapılması usul ve yasaya uygun olmamış ve kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda (2) numaralı bentte açıklanan sebeple dahili davalı Adalet Bakanlığı yararına, (3) numaralı bentte açıklanan sebeple davalı Maliye Hazinesi yararına

BOZULMASINA, davacıların tüm, davalı ve dahili davalının diğer temyiz itirazlarının ilk bentte açıklanan sebeplerle reddine, 13.03.2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

15. HUKUK DAİRESİ

E. 2016/5701

K. 2016/5023

T. 6.12.2016

• ESER SÖZLEŞMESİNDEN KAYNAKLANAN ALACAĞIN TAHSİLİ İSTEMİ (Davalı Olarak Gösterilen Kaymakamlığın Tüzel Kişiliği ve Davalarda Taraf Ehliyetinin Olmadığı/Taraf Sıfatı İlgili Bakanlığa Ait Olduğundan Husumetin Doğrudan Ona Yöneltilmesi Gerektiği - Kaymakamlık Hasım Gösterildiği Davanın Sonuçlandırılmasının Mümkün Olmadığı/Dava Dilekçesini Bakanlığa Tebliğ Ettirilmesi ve Taraf Teşkili Tamamlandıktan Sonra Davaya Devam Edilmesi Gerektiği)

• KAYMAKAMLIĞIN HASIM OLARAK GÖSTERİLMESİ (Temsilcide Hata Niteliğinde Olduğu/Davalı Olarak Gösterilen Kaymakamlığın Tüzel Kişiliği ve Davalarda Taraf Ehliyetinin Olmadığı - Taraf Sıfatı İlgili Bakanlığa Ait Olduğundan Husumetin Doğrudan Ona Yöneltilmesi Gerektiği - Davanın Gerçek Hasım Olan Bakanlığa Yöneltilmesi ve Taraf Teşkili Tamamlandıktan Sonra Davaya Devam Edilmesi Gerektiği)

• KAYMAKAMLIĞIN TÜZEL KİŞİLİĞİNİN BULUNMAMASI (Taraf Sıfatı İlgili Bakanlığa Ait Olduğundan Husumetin Doğrudan Ona Yöneltilmesi Gerektiği - Kaymakamlık Hasım Gösterilerek Yürütülen Davanın Sonuçlandırılmasının Mümkün Olmadığı/Davanın Gerçek Hasım Olan Bakanlığa Yöneltilmesi ve Taraf Teşkili Tamamlandıktan Sonra Davaya Devam Edilmesi Gerektiği)

• TARAF TEŞKİLİ SAĞLANMASI (Davalı Olarak Gösterilen Kaymakamlığın Tüzel Kişiliği ve Davalarda Taraf Ehliyetinin Olmadığı/Taraf Sıfatı İlgili Bakanlığa Ait Olduğundan Husumetin Doğrudan Ona Yöneltilmesi Gerektiği - Kaymakamlık Hasım Gösterilerek Yürütülen Davanın Sonuçlandırılmasının Mümkün Olmadığı/Dava Dilekçesinin Bakanlığa Tebliğ Ettirilmesinden Sonra Davaya Devam Edileceği)

[6098/m.470](#)

[6100/m.50](#)

ÖZET : Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanan alacağın tahsiline ilişkindir.Davalı olarak gösterilen Kaymakamlığın tüzel kişiliği ve davalarda taraf ehliyeti yoktur. Taraf sıfatı Bakanlığa ait olduğundan husumetin doğrudan ona yöneltilmesi gerekir. Bu sebeple Kaymakamlık hasım gösterilerek yürütülen davanın sonuçlandırılması mümkün değildir. Mahkemece, tüzel kişiliği bulunmayan Kaymakamlığın hasım gösterilmesinin temsilcide hata niteliğinde kabul edilerek davacıya, davayı gerçek hasım olan Bakanlığa yöneltilmesi ve dava dilekçesini Bakanlığa tebliğ ettirmesi için süre verilip bu şekilde taraf teşkili tamamlandıktan sonra davaya devam edilmesi gerekir.

DAVA : Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün temyizden tetkiki davacı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR : Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanan alacağın tahsiline dair olup mahkemece davanın reddine dair verilen karar, davacı tarafından yasal süresi içerisinde temyiz edilmiştir.

Davacı davasında; Kaymakamlığına bağlı İlçe Müdürlüğü'nde doğrudan temin yoluyla İlköğretim okullarının muhtelif yapım ve onarım işlerini yapmış olmasına karşın bakiye alacağını alamadığını bu sebeple anılan davayı açtığını davanın kabulüyle alacağın davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Davalı Kaymakamlık savunmasında; Kaymakamlığın hukuk davalarında tüzel kişiliğinin bulunmayıp taraf sıfatına haiz olmamasından, davanın dava şartı yokluğundan reddini istemiştir.

Mahkemece davanın ilgili Bakanlığ'na açılması gerektiği, Kaymakamlığın hukuk davalarında tüzel kişiliği bulunmadığı dolayısıyla taraf sıfatına haiz olmadığı gerekçesiyle davanın dava şartı (taraf ehliyeti) yokluğundan reddine karar verilmiştir.

Davalı olarak gösterilen Kaymakamlığın tüzel kişiliği ve davalarda taraf ehliyeti yoktur. Taraf sıfatı Bakanlığ'na ait olduğundan husumetin doğrudan ona yöneltilmesi gerekir. Bu sebeple Kaymakamlık hasım gösterilerek yürütülen davanın sonuçlandırılması mümkün değildir. Mahkemece, tüzel kişiliği bulunmayan Kaymakamlığın hasım gösterilmesinin temsilcide hata niteliğinde kabul edilerek davacıya, davayı gerçek hasım olan Bakanlığa yöneltmesi ve dava dilekçesini Bakanlığa tebliğ ettirmesi için süre verilip bu şekilde taraf teşkili tamamlandıktan sonra davaya devam edilmesi gerekirken, bu hususun gözden kaçırılarak ret kararı verilmesi doğru olmamış, bozulması uygun bulunmuştur.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan sebeplerle kararın BOZULMASINA, ödenen temyiz peşin harcının istenmesi halinde temyiz eden davacıya iadesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine, 06.12.2016 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

HUKUK GENEL KURULU

E. 2015/7-3380

K. 2017/378

T. 1.3.2017

• **İHTİYARİ VE MECBURİ DAVA ARKADAŞLIĞI (Birden Fazla Davacı İşçinin Birlikte Tek Dilekçeyle Dava Açması Halinde Davacı İşçiler Arasında Maddi Ya da Şekli Anlamda Zorunlu Dava Arkadaşlığının Varlığından Söz Edilemeyeceği - İhtiyari Dava Arkadaşlığının Varlığı Kabul Edilse Dahi İddia Ve Savunmanın Araştırılması Delillerin Toplanıp Ayrıntılı Olarak Değerlendirilmesi Ve Hukuki Gerçekliğin Tam Olarak Ortaya Konulması Gerektiği)**

• **TOPLU İŞTEN ÇIKARMA (Aynı Nedenler İle Çok Sayıda İşçinin Birlikte İşten Çıkarıldığı Toplu İşçi Çıkarma Gibi Durumlar Söz Konusu Olup Bu Durumda Davaların Birlikte Görülebileceğinin Kabulü Halinde Yargılamanın İçinden Çıkmaz Hal Alacağı)**

• **BİRLİKTE AÇILMIŞ İŞÇİLİK ALACAKLARI DAVALARININ AYRILMASI GEREKTİĞİ (Birden Fazla Davacı İşçinin Birlikte Tek Dilekçeyle Dava Açmalarını Mümkün Kılan Herhangi Bir Yasal Düzenleme Bulunmadığı - Ayrı Ayrı İş Sözleşmesi İle İş Görme Edimini Üstlenen Farklı Çalışma Süreleri Ve Ücret Seviyesi İle Çalışan Davacıların Feshe Bağlı Alacaklar İle Diğer İşçilik Alacaklarını Birlikte Dava Etmelerini Haklı Kılacak Açık Bir Yasal Düzenleme Ve Geçerli Hukuksal Bir Nedenin Varlığından Söz Edilemeyeceği - Yargılamanın Sağlıklı Olarak Yürütülebilmesi Ve Uyuşmazlığın Kolaylıkla Çözüme Ulaştırılabilmesi İçin Aynı İşveren Aleyhine Benzer Taleplerle Birlikte Açılmış Olan Davaların Ayrılmasının Uygun Olacağı)**

6100/m.[57](#), [58](#), [59](#), [60](#), [166](#), [167](#)

ÖZET : Dava, işçilik alacaklarının tahsili istemine dair olup yasal dayanağını 4857 Sayılı İş Kanunu oluşturmaktadır. Yukarıda da belirtildiği üzere birden fazla davacının (işçinin) birlikte tek dilekçeyle dava açmalarını mümkün kılan herhangi bir yasal düzenleme bulunmamaktadır. İş sözleşmesi ancak taraflar açısından bağlayıcıdır. Ayrıca her işçinin çalışma şekil ve esasları (hizmet süresi, aylık ücret seviyesi, günlük çalışma süresi, yapılan iş ve işin niteliği gibi) farklı olup bu hali ile aynı hukuki sebebe dayandığı ileri sürülemeyecektir. Davacı işçilerin aynı sebeple işten çıkarılmaları ve aynı alacakları talep etmeleri aynı hukuki sebebe dayandıklarını göstermez. O halde, davacı işçiler arasında maddi yada şekli anlamda zorunlu dava arkadaşlığının varlığından söz edilemeyecektir. İhtiyari dava arkadaşlığının varlığı kabul edilse dahi iddia ve savunmanın araştırılması, delillerin toplanıp ayrıntılı olarak değerlendirilmesi ve hukuki gerçekliğin tam olarak ortaya konulması, ayrıca kararın Yargıtay denetimine elverişli olabilmesi için davaların ayrılması gerekmektedir. Kaldı ki kimi zaman aynı nedenler ile çok sayıda işçinin birlikte işten çıkarıldığı (toplu işçi çıkarma gibi) durumlar söz konusu olup bu durumda davaların birlikte görülebileceğinin kabulü halinde yargılamanın içinden çıkmaz hal alacağı da açıktır. Açıklanan durum karşısında, ayrı ayrı iş sözleşmesi ile iş görme edimini üstlenen, farklı çalışma süreleri ve ücret seviyesi ile çalışan davacıların, feshe bağlı alacaklar ile diğer

işçilik alacaklarını birlikte dava etmelerini haklı kılacak açık bir yasal düzenleme ve geçerli hukuksal bir nedenin varlığından söz edilemez. Yargılamanın sağlıklı olarak yürütülebilmesi ve uyuşmazlığın kolaylıkla çözüme ulaştırılabilmesi için aynı işveren aleyhine benzer taleplerle birlikte açılmış olan davaların ayrılmasının uygun olacağı kabulü gerekir.

DAVA : Taraflar arasındaki “işçilik alacakları” davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; Konya 1. İş Mahkemesince davanın kabulüne dair verilen 13.06.2014 gün ve 2013/31 E., 2014/447 K. sayılı kararın davalı vekili tarafından temyizi üzerine, Yargıtay 7. Hukuk Dairesinin 28.01.2015 gün ve 2014/15570 E., 2015/733 K. sayılı kararı ile;

(... Davacılar vekili, davacı ... yönünden ihbar tazminatı ile ücret, fazla mesai, ulusal bayram genel tatil ücreti alacaklarının; davacı ...yönünden ise kıdem ve ihbar tazminatı ile ücret, fazla mesai, ulusal bayram genel tatil ile yıllık izin ücreti alacaklarının tahsilini istemiştir.

Davalı davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece davacılar yönünden davanın kabulüne karar verilmiştir.

Davacılar arasında mecburi dava arkadaşlığı mevcut değildir. Bu sebeple davaların birleştirilmesi zorunlu değildir. İddia ve savunmanın usule uygun şekilde araştırılması, delillerin tümüyle toplanıp ayrıntılı olarak değerlendirilmesi ve hukuki gerçekliğin tam olarak sağlanması ve ayrıca kararın, Yargıtay denetimine elverişli olabilmesi için davaların ayrı ayrı görülüp sonuçlandırılmasında zorunluluk vardır. Bu sebeple mahkemece davalar tefrik edilmeli; her bir davacı için ayrı esasa kaydedilerek, yapılacak yargılama sonucuna göre karar verilmelidir.

Mahkemece bu husus gözetilmeden karar verilmesi hatalı olup bozma nedenidir...),

Gerekçesiyle karar bozularak dosya yerine geri çevrilmekle yeniden yapılan yargılama sonunda mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

Hukuk Genel Kurulunca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüldü:

KARAR : Dava işçilik alacaklarının tahsili istemine ilişkindir.

Davacılar vekili davacı işçi ...'nun aylık ücretinin net 750,00 TL olduğunu, diğer davacı işçi ...'nun ise aylık net 1.000,00 TL ücret aldığını, davacı işçilerin yıllık izinlerini kullanmadıklarını, fazla çalışma ve genel tatil ücretlerinin ödenmediğini, 2012 yılı Haziran-Temmuz ve Ağustos aylarına ait ücretlerinin ödenmediğini, iş sözleşmelerinin davalı tarafından haksız şekilde feshedildiğini ileri sürerek davacı ... yönünden ihbar tazminatı ile ödenmeyen ücret, fazla çalışma ve genel tatil alacaklarının; diğer davacı ...yönünden ise kıdem ve ihbar tazminatı ile yıllık izin alacağı, ödenmeyen ücret, fazla çalışma ve genel tatil alacaklarının davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Davalı vekili davacıların baba-oğul olup işyerinde gazete ve promosyon dağıtımı ile yapılan satışların tahsilatı işlerini yaptıklarını, gazetenin davacılar tarafından usulüne uygun dağıtılmadığını, bu gazeteler için yeni aboneler yapıldığını, abonelik için öngörülen ücretlerin tahsil edildiğini ancak işverene haber verilmediğini, bir kısım abonelik ücretlerinin de tahsil edildiği halde işverene intikal ettirilmediğini, durumun tespiti üzerine davacıların verdiği bilgi ve incelemelere göre yaklaşık 7.500-8.000 TL civarında bir zararın oluştuğu, davacıların bu zararı ödemeyi kabul etmeleri üzerine senet düzenlendiğini, davacıların bir kısım ücretlerini alamadıklarından bahisle bu davayı açtıklarını,

davacıların tüm iddia ve yapmış oldukları şikayetlerin hakkın kötüye kullanılması niteliğinde olduğunu belirterek davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece davalı işveren tarafından yapılan feshin haksız olduğu, bu sebeple davacılarından Mustafa'nın kıdem tazminatına hak kazandığı, davacılara bir bildirim yapıldığı ya da ücretinin ödendiğinin tespit edilmemesi sebebiyle davacıların ihbar tazminatına da hak kazandıkları, davacı tanık beyanlarıyla davacıların ayda iki hafta 21,5 saat fazla mesai yapıp genel tatillerde çalıştıklarını ispatladıkları, yıllık izinlerini kullandıkları ve tüm ücretlerinin ödendiğinin davalı işveren tarafından ispatlanamadığı gerekçesiyle davacılar yönünden ayrı ayrı hüküm kurulmak suretiyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

Davalı vekilinin temyizi üzerine hüküm Özel Dairece, yukarda açıklanan gerekçelerle bozulmuştur.

Mahkemece, davacıların işçi oldukları, işten çıkarılmaları sebebiyle bu davayı açtıkları, ekonomik durumları, davaların birlikte açılması, usul ekonomisi, davacıların tüm delillerinin ayrı ayrı toplanıp değerlendirilerek her bir davacı için her bir kalem alacak yönünden ayrı ayrı hüküm kurulması yanında HMK'nın 57/1.maddesinin c bendinde ifade edilen hususların davacılar için gerçekleştiği, işlemlerin tamamlanıp sonuçlandıktan sonra baştaki şekil ve usul eksikliğinin ileri sürülemeyeceği, davalı vekilinin ilk karara yönelik temyiz dilekçesinde netice-i talep bölümünde “resen nazara alınacak” hususlar denilmişse de bozma kararı gerekçesinin ayrıca ve açıkça temyiz nedeni olarak ileri sürülmemesi gerekçeleri ile önceki gerekçelerde tekrarlanarak suretiyle direnme kararı verilmiştir.

Direnme kararını davalı vekili temyiz etmiştir.

Direnme yoluyla Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık, somut olayda davacı işçiler arasında mecburi ya da ihtiyari dava arkadaşlığı bulunup bulunmadığı, burada varılacak sonuca göre birlikte açılan davaların tefrikinin gerekip gerekmediği noktalarında toplanmaktadır.

İhtiyari ve mecburi dava arkadaşlığı 5521 Sayılı İş Mahkemeleri Kanununda düzenlenmemiştir. Bununla birlikte 5521 Sayılı Kanun'un 15. maddesine göre bu Kanunda sarahat bulunmayan hallerde Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunu (6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu) hükümleri uygulanacağı belirtilmiştir.

Bu kapsamda 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun (HMK) 57.maddesinde;

“Birden çok kişi, aşağıdaki hallerde birlikte dava açabilecekleri gibi aleyhlerine de birlikte dava açılabilir:

a-) Davacılar veya davalılar arasında davaya konu olan hak veya borcun, elbirliği ile mülkiyet dışındaki bir sebeple ortak olması,

b-) Ortak bir işlemle hepsinin yararına bir hak doğmuş olması veya kendilerinin bu şekilde yükümlülük altına girmeleri,

c-) Davaların temelini oluşturan vakıaların ve hukuki sebeplerin aynı veya birbirine benzer olması”

şeklinde düzenleme getirilmiştir.

Şu durumda, maddede açıkça sayılan davaya konu hak ve borcun ortak olması, birden fazla kişinin ortak bir işlem (örneğin sözleşme) ile borç altına girmiş olması, davanın birden fazla kişi hakkında aynı (veya benzer) sebepten doğmuş olması hallerinde birden çok kimsenin birlikte dava açması olanaklı olduğu gibi, birlikte aleyhlerine de dava açılabilir.

Alacaklının müteselsil borçluların tümüne veya bunlardan bazısına karşı alacak davası açtığı hallerde davalı müteselsil borçlular; yine mirasçılar miras bırakanın borçlarından müteselsilen sorumlu olduklarından birden fazla mirasçıya karşı alacak davası açılması halinde davalı mirasçılar; birden çok kişinin aynı sözleşmeyle borç altına girdiği hallerde bölünebilen bir borç sebebiyle birden çok kişiye karşı birlikte dava açılması halinde, bu kişiler arasındaki ilişki ihtiyari dava arkadaşlığıdır.

Davanın birden fazla kişi hakkında aynı veya benzer sebepten doğması haline gelince; aynı sebepten maksat yalnız hukuki sebep olmayıp bir olaya, yani aynı vaktaya ve fakat farklı hukuki sebeplere dayanılarak da birden fazla kişinin dava açması veya dava edilmesi olanaklıdır. Örneğin sebepsiz iktisap hükümlerine göre sorumlu olan kişilere karşı ve haksız fiili birlikte işleyen kişilere karşı birlikte dava açılabilir. Burada da ihtiyari dava arkadaşlığı söz konusudur.

6100 Sayılı HMK'nın [58.](#) maddesinde, ihtiyari dava arkadaşlığında davaların birbirinden bağımsız olduğu, dava arkadaşlarından her birinin diğerinden bağımsız olarak hareket edeceği; [59.](#) maddesinde ise mecburi dava arkadaşlığının, bir hakkın birden fazla kimse tarafından birlikte kullanılması veya birden fazla kimseye karşı birlikte ileri sürülmesi ve tamamı hakkında tek hüküm verilmesi gereken hallerde söz konusu olacağı; [60.](#) maddesinde ise mecburi dava arkadaşlarının ancak birlikte dava açabilecekleri veya aleyhlerine birlikte dava açılabileceği düzenlenmiştir.

Yine 6100 Sayılı HMK'nın [166.](#) maddesinde davaların aynı veya birbirine benzer sebeplerden doğması ya da biri hakkında verilecek hükmün diğerini etkileyecek nitelikte bulunması durumunda davaların birleştirilebileceği; [167.](#) maddesinde ise mahkemenin, yargılamanın iyi bir şekilde yürütülmesini sağlamak için birlikte açılmış veya sonradan birleştirilmiş davaların ayrılmasına, davanın her aşamasında talep üzerine veya kendiliğinden karar verebileceği hüküm altına alınmıştır.

Tüm bu açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde;

Dava, işçilik alacaklarının tahsili istemine dair olup yasal dayanağını [4857 Sayılı İş Kanunu](#) oluşturmaktadır. Yukarıda da belirtildiği üzere birden fazla davacının (işçinin) birlikte tek dilekçeyle dava açmalarını mümkün kılan herhangi bir yasal düzenleme bulunmamaktadır.

İş sözleşmesi ancak taraflar açısından bağlayıcıdır. Ayrıca her işçinin çalışma şekil ve esasları (hizmet süresi, aylık ücret seviyesi, günlük çalışma süresi, yapılan iş ve işin niteliği gibi) farklı olup bu hali ile aynı hukuki sebebe dayandığı ileri sürülemeyecektir. Davacı işçilerin aynı sebeple işten çıkarılmaları ve aynı alacakları talep etmeleri aynı hukuki sebebe dayandıklarını göstermez.

O halde, davacı işçiler arasında maddi yada şekli anlamda zorunlu dava arkadaşlığının varlığından söz edilemeyecektir. İhtiyari dava arkadaşlığının varlığı kabul edilse dahi iddia ve savunmanın araştırılması, delillerin toplanıp ayrıntılı olarak değerlendirilmesi ve hukuki gerçekliğin tam olarak ortaya konulması, ayrıca kararın Yargıtay denetimine elverişli olabilmesi için davaların ayrılması gerekmektedir.

Kaldı ki kimi zaman aynı nedenler ile çok sayıda işçinin birlikte işten çıkarıldığı (toplu işçi çıkarma gibi) durumlar söz konusu olup bu durumda davaların birlikte görülebileceğinin kabulü halinde yargılamanın içinden çıkılmaz hal alacağı da açıktır.

Açıklanan durum karşısında, ayrı ayrı iş sözleşmesi ile iş görme edimini üstlenen, farklı çalışma süreleri ve ücret seviyesi ile çalışan davacıların, feshe bağlı alacaklar ile diğer işçilik alacaklarını birlikte dava etmelerini haklı kılacak açık bir yasal düzenleme ve geçerli hukuksal bir nedenin varlığından söz edilemez. Yargılamanın sağlıklı olarak yürütülebilmesi ve uyuşmazlığın kolaylıkla çözüme ulaştırılabilmesi için aynı işveren aleyhine benzer taleplerle birlikte açılmış olan davaların

ayrılmasının uygun olacağını kabulü gerekir. (Nitekim [HGK'nın 09.05.2007 gün ve 2007/21-255 E., 2007/260 K; 08.07.2009 gün ve 2009/21-286 E., 2009/328 K.; 03.07.2013 gün ve 2012/21-1699 E., 2013/1029 K. sayılı kararlarında da aynı ilkeler benimsenmiştir. \)](#)

Hukuk Genel Kurulunda yapılan görüşmede aralarında ihtiyari dava arkadaşlığı bulunan davacıların davalarının temelini oluşturan hukuki ve fiili sebeplerin HMK'nın [57/1-c](#) maddesi anlamında aynı olması sebebiyle davaların birlikte görülebileceğinden direnme kararının yerinde olduğu görüşü belirtilmişse de bu görüş çoğunluk tarafından benimsenmemiştir.

Sonuç itibariyle yerel mahkemece davacı işçilerin açtıkları işçilik alacağı davalarının tefriki sağlandıktan sonra işin esasına girilerek bir sonuca varılmak gerekirken; aksine düşüncelerle önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır.

Bu sebeple direnme kararı bozulmalıdır.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan sebeplerle davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile, direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı BOZULMASINA, istek halinde temyiz peşin harcının yatırana iadesine, karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere, 01.03.2017 gününde oyçokluğuyla karar verildi.

KARŞI OY :

Yerel mahkemenin direnme kararının gerekçesinde ayrıntılı açıklandığı gibi aralarında ihtiyari dava arkadaşlığı bulunan davacıların davalarının temelini oluşturan hukuki ve fiili sebeplerin HMK [57/1-c](#) maddesi anlamında aynı olması sebebiyle direnme kararının yerinde olduğu kanaatinde olduğumuzdan sayın çoğunluğun aksi yöndeki görüşüne katılmıyoruz.

T.C.

YARGITAY

19. HUKUK DAİRESİ

E. 2016/8011

K. 2017/5604

T. 5.7.2017

• **MENFİ TESPİT İSTEMİ (Davacılar Murisin Bir Kısım Mirasçıları Olup Davacılar Arasında Elbirliği Şeklinde Sorumluluk Olup Aralarında Mecburi Dava Arkadaşlığı Bulunduğu - Davacıların Mirasçılar Olarak Hep Birlikte Hareket Etmeleri ya da Miras Şirketine Mümessil Tayin Ettirilerek Dava Şartı Yerine Getirilip Davaya Devam Edilmesi Gerektiği)**

• **MECBURİ DAVA ARKADAŞLIĞI (Davacıların Mirasçılar Olarak Hep Birlikte Hareket Etmeleri ya da Miras Şirketine Mümessil Tayin Ettirilerek Dava Şartı Yerine Getirilip Davaya Devam Edilmesi Gerektiği - Menfi Tespit İstemi)**

• **MİRASÇILARIN DAVA ARKADAŞLIĞI (Menfi Tespit İstemi - Davacılar Murisin Bir Kısım Mirasçıları Olup Davacılar Arasında Elbirliği Şeklinde Sorumluluk Olup Aralarında Mecburi Dava Arkadaşlığı Bulunduğu - Davacıların Mirasçılar Olarak Hep Birlikte Hareket Etmeleri ya da Miras Şirketine Mümessil Tayin Ettirilerek Dava Şartı Yerine Getirilip Davaya Devam Edilmesi Gerektiği)**

6100/m.[59,60](#)

ÖZET : Dava, menfi tespit istemidir. Davacılar murisin bir kısım mirasçılarıdır. Davacılar arasında elbirliği şeklinde sorumluluk olup aralarında mecburi dava arkadaşlığı bulunmaktadır. Davacıların mirasçılar olarak hep birlikte hareket etmeleri ya da miras şirketine mümessil tayin ettirilerek dava şartı yerine getirilip davaya devam edilmesi gerekir. Mahkemece, dava şartı mahiyetindeki açıklanan eksiklik giderilerek davaya devam edilmesi gerekirken işin esasına girilip yazılı şekilde karar verilmesi doğru olmamıştır.

DAVA : Taraflar arasındaki menfi tespit davasının yapılan yargılaması sonunda ilamda yazılı nedenlerden dolayı davanın kabulüne yönelik olarak verilen hükmün süresi içinde taraf vekillerince temyiz edilmesi üzerine dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR : Davacılar vekili, müvekkilleri aleyhine murisleri ...'ın keşide ettiği senet sebebiyle başlatılan icra takibinin haksız olduğunu, davalılardan ... hakkında yürütülen savcılık soruşturma dosyasında bu kişinin söz konusu senedin gerçek alacaklısının senedi keşide eden muris ...'ın oğlu olan dava dışı ...olduğunu, alacağı temlik ettiği diğer davalı ...'ü de dava dışı ...'ın kendisine getirdiğini ve bu şahsı daha önce tanımadığını beyan etmesi sebebiyle davaya konu senedin herhangi bir alacağa karşılık düzenlenmediğinin açıkça anlaşıldığını savunarak, müvekkillerinin davaya konu icra takibine dayanak senet sebebiyle davalılara borçlu olmadıklarının tespitine karar verilmesini dava ve istemiştir.

Davalı ..., kendisinin senedi keşide eden muris ...'ın yıllardır muhasebesini tuttuğunu, dava dışı ... senedin düzenlendiği tarihte çevreye borçlarının olduğunu, ...'a ait evin icradan satılığa çıkarıldığını,

...'ın talimatı ile bu evi ...'ın dayısı olan dava dışı ...'ın satın aldığı, daha sonra da bu evin ...'ın babası olan muris ...'a devredildiğini, bu senedin de bu ev karşılığında düzenlendiğini, keşide tarihinde ... ve murisi ... kendisinin yanına gelerek ...'ın işlerinin düzelmesi halinde evin ...'a iade edileceği eğer düzelmez ise bu parayı tahsil etmesi için ... söz konusu senedi düzenleyip kendisine verdiğini, asıl alacaklı ...olduğu için onun gösterdiği diğer davalı ...'e alacağı temlik ettiğini savunarak, davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

Davalı ..., kendisinin dava dışı ... alacağının olduğunu, ...'ın da diğer davalı ...'ın alacaklı olarak yer aldığı davaya konu icra takibinde asıl alacaklının kendisinin olduğunu beyan ederek buradaki alacağını borcuna karşılık temlik almasını istediğini, bu sebeple söz konusu takipteki alacağı davalı ...'tan temlik aldığı, kendisinin iyiniyetli üçüncü kişi olduğunu savunarak, davanın reddini istemiştir.

Mahkemece, toplanan deliller uyarınca, davalı ...'ın savcılık beyanında takibe konu senedin ihdasına neden olan temel bir alacağın mevcut olmadığını belirtmesi sebebiyle senedin bedelsiz olduğunun anlaşıldığı, bu sebeple davalı ...'ın temlik ettiği alacakta tasarruf yetkisinin bulunmadığından diğer davalı ...'ün de herhangi bir alacağının mevcut olmadığı gerekçesiyle davaya konu senet sebebiyle davacıların borçlu olmadıklarına ve aşamalarda icra takip dosyasına yapılan ödemelerin istirdatına karar verilmiş, hüküm taraf vekillerince süresinde temyiz edilmiştir.

Davacılar muris ...'ın bir kısım mirasçılardır. Davacılar arasında elbirliği şeklinde sorumluluk olup aralarında mecburi dava arkadaşlığı bulunmaktadır. Davacıların mirasçılar olarak hep birlikte hareket etmeleri ya da miras şirketine mümessil tayin ettirilerek dava şartı yerine getirilip davaya devam edilmesi gerekir. Mahkemece, dava şartı mahiyetindeki açıklanan eksiklik giderilerek davaya devam edilmesi gerekirken işin esasına girilip yazılı şekilde karar verilmesi doğru olmamış, mahkeme kararının bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan sebeplerle hükmün **BOZULMASINA**, bozma sebebine göre diğer temyiz itirazlarının incelenmesine yer olmadığına, peşin harcın istenmesi halinde iadesine, 05.07.2017 gününde oyçokluğuyla karar verildi.

KARŞI OY :

TMK'nun [641](#). maddesi gereğince, mirasçılar tereke borçlarından müteselsilen sorumludurlar.

Bu bakımdan davacıların her biri, murislerinin keşidecisi olduğu bonoya yönelik işbu menfi tespit davasını açmak için aktif dava ehliyetine sahiptir.

Açıklanan sebeplerle temyiz incelemesinin işin esası yönünden yapılması gerektiği görüşünde olduğumuzdan saygıdeğer çoğunluğun yazılı şekilde usule yönelik bozma kararına muhalifiz.

T.C.

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

E. 2017/4978

K. 2017/9003

T. 25.5.2017

• KIDEM TAZMİNATI VE YILLIK İZİN ALACAĞI (Davalı Asıl İşveren Vekilinin Davanın Davacı İşçinin Çalıştığı Alt İşverenlere İhbarını İsteddiği Halde Bu Talep Hakkında Bir İşlem Yapılmayarak Hukuki Dinlenilme Hakkının Kısıtlandığı - Davacı Emekli Olarak İş Akdini Sona Erdirdiğinden Yaşlılık Aylığı Tahsis Belgesini İşverene Bildirdiği Tarihten İtibaren Faiz Yürütüleceği Ancak Davacı Buna Dair Belge Sunmadığından Kıdem Tazminatına Yürütülecek Faizin Dava Tarihinden Başlatılacağı)

• DAVANIN İHBARI (Kıdem Tazminatı ve Yıllık İzin Alacağı - Dava Sadece Asıl İşverene Karşı Açılmış Davalı Asıl İşveren Vekili Cevap Dilekçesinde Davanın Davacı İşçinin Çalıştığı Alt İşverenlere İhbarını İsteyip İlgili Alt İşverenlerin Ünvan ve Adreslerini Bildirdiği/Davalının Açık Talebine Rağmen Bu Talep Hakkında Bir İşlem Yapılmayarak Hukuki Dinlenilme Hakkının Kısıtlanmasının Hatalı Olduğu)

• EMEKLİLİK SEBEBİYLE İŞ SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ DURUMUNDA KIDEM TAZMİNATI FAİZİ BAŞLANGICI (Yaşlılık Aylığı Sebebi İle Kıdem Tazminatına Hak Kazanıldığında Faiz Başlangıcı Sosyal Güvenlik Kurumundan Alınan Yaşlılık Aylığı Bağlandığına Dair Belgenin İşverene Tebliğ Edildiği Tarih Olup İşverene Bu Tür Bir Yazılı Bildirim Yapılmadığı Takdirde Faiz Başlangıcının Dava Tarihi Olarak Kabulü Gerekli/Davacı Emekli Olarak İş Akdini Sona Erdirdiğinden Yaşlılık Aylığı Tahsis Belgesini İşverene Bildirdiği Tarihten İtibaren Faiz Yürütüleceği Ancak Davacı Buna Dair Belge Sunmadığından Kıdem Tazminatına Yürütülecek Faizin Dava Tarihinden Başlatılması Gerekli)

[6100/m.61](#)

[4857/m.120](#)

ÖZET : Davacı, kıdem tazminatı ile yıllık izin ücreti alacağının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

1-Taraflar arasında, davanın ihbarı noktasında uyuşmazlık bulunmaktadır. Dava sadece asıl işverene karşı açılmış, davalı asıl işveren vekili cevap dilekçesinde davanın, davacı işçinin çalıştığı alt işverenlere ihbarını isteyip, ilgili alt işverenlerin unvan ve adreslerini bildirmiştir. Davalının açık talebine rağmen bu talep hakkında bir işlem yapılmayarak hukuki dinlenilme hakkının kısıtlanması hatalıdır.

2-Taraflar arasındaki diğer bir uyuşmazlık, emeklilik sebebiyle iş sözleşmesinin sona ermesi durumunda kıdem tazminatı faizinin hangi tarihten itibaren başlatılması gerektiği noktasında

toplanmaktadır. Yaşlılık aylığı sebebi ile kıdem tazminatına hak kazanıldığında faiz başlangıcı, Sosyal Güvenlik Kurumundan alınan yaşlılık aylığı bağlandığına dair belgenin işverene tebliğ edildiği tarihtir. İşverene bu tür bir yazılı bildirim yapılmadığı takdirde faiz başlangıcının dava tarihi olarak kabulü gerekir.

Somut uyuşmazlıkta, davacı, emekli olarak iş akdini sona erdirdiğinden, yaşlılık aylığı tahsis belgesini işverene bildirdiği tarihten itibaren faiz yürütülmelidir. Ancak davacı, buna dair belge sunmadığından kıdem tazminatına yürütülecek faizin dava tarihinden başlatılması gerekir.

DAVA : Davacı, kıdem tazminatı ile yıllık izin ücreti alacağına ödemesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkemece, davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR : Davacı vekili, müvekkilinin asıl işveren davalının alt işvereni bir şirket bünyesinde park ve bahçeler müdürlüğünde sulama işçisi olarak 01.06.2004-30.08.2010 tarihleri arasında 1048,87 TL brüt maaş ile çalıştığını, emeklilik sebebiyle iş akdinin sona erdiğini ileri sürerek kıdem tazminatı ve yıllık izin ücreti alacaklarının davalıdan tahsilini istemiştir.

Davalı vekili, davacının ihaleyi alan işveren şirketin işçisi olduğunu ve belediye ile arasında hizmet akdi bulunmadığını, ihaleyi alan şirket ile aralarında alt işveren asıl işveren ilişkisi olmadığından davanın husumet yönünden reddinin gerektiğini, belediye tarafından personel çalıştırmaya yönelik hizmet alım işinin bir tüm içerisinde istisna akdi ile verildiğini, teknik şartname uyarınca personel ile ilgili tüm alacakların yüklenici tarafından ödeneceğini, yüklenici şirket ile aralarında asıl işveren-alt işveren ilişkisi için kanunun öngördüğü şartların yerine gelmediğini, yüklenici şirketler ile imzalanan ihale sözleşmesinde de açıkça belirtildiği gibi işçilerin ücret ve tazminatlarından yüklenici şirketin sorumlu olduğunu savunarak, davanın reddini istemiştir.

Mahkemece, toplanan delillere ve bilirkişi raporuna dayanılarak, davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Kararı davalı vekili temyiz etmiştir.

1-)Dosyadaki yazılara, toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davalı vekilinin aşağıdaki bentlerin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2-)Taraflar arasında, davanın ihbarı noktasında uyuşmazlık bulunmaktadır.

6100 Sayılı HMK'nın [61](#). maddesinde “Taraflardan biri davayı kaybettiği takdirde, üçüncü kişiye veya üçüncü kişinin kendisine rücu edeceğini düşünüyorsa, tahkikat sonuçlanıncaya kadar davayı üçüncü kişiye ihbar edebilir.” hükmü getirilmiştir.

İş davalarında özellikle işçinin aynı asıl işverene ait işyerinde aralıksız şekilde birden çok alt işveren nezdinde çalışması durumunda, davalı asıl veya alt işverenlerin dava sonunda ödemek durumunda kalacakları davaya konu alacakları diğer alt işverenlere rücu etme hakkı bulunduğu ve özellikle uzun bir çalışma dönemine dair davalarda birden çok alt işveren nezdinde çalışmalar mevcut olduğundan, bu çalışmalara dair ödeme yapılmış olması ve bu ödemelere dair evrakların bu alt işverenlerde bulunması ihtimaline karşı davanın ihbarı ayrıca önem kazanmaktadır.

Somut uyuşmazlıkta, davacı işçi davalı asıl işveren Belediye bünyesinde değişen alt işverenler nezdinde temizlik görevlisi olarak çalışmış olup, iş akdini emeklilik sebebiyle feshetmiştir.

Dava sadece asıl işverene karşı açılmış, davalı asıl işveren vekili 04/04/2014 havale tarihli cevap dilekçesinde davanın, davacı işçinin çalıştığı alt işverenlere ihbarını isteyip, ilgili alt işverenlerin unvan ve adreslerini bildirmiştir. Özellikle davacıya bir ödeme yapılıp yapılmadığı ve yıllık ücretli izin hakkının kullandırılıp kullandırılmadığının tespiti bakımından alt işverenlere davanın ihbarı önem arz etmektedir.

Davalının açık talebine rağmen bu talep hakkında bir işlem yapılmayarak hukuki dinlenilme hakkının kısıtlanması hatalıdır.

3-)Taraflar arasındaki diğer bir uyuşmazlık, emeklilik sebebiyle iş sözleşmesinin sona ermesi durumunda kıdem tazminatı faizinin hangi tarihten itibaren başlatılması gerektiği noktasında toplanmaktadır.

4857 Sayılı İş Kanunu'nun [120.](#) maddesi uyarınca, halen yürürlükte bulunan 1475 Sayılı kanunun [14.](#) maddesinin 11. fıkrası hükmüne göre, kıdem tazminatının gününde ödenmemesi durumunda mevduata uygulanan en yüksek faize karar verilmelidir. Faiz başlangıcı fesih tarihi olmalıdır. İş sözleşmesinin ölüm ya da diğer sebeplerle son bulması faiz başlangıcını değiştirmez. Ancak, yaşlılık, malullük aylığı ya da toptan ödeme almak için işyerinden ayrılma halinde, işçinin bağlı bulunduğu kurum ya da sandığa başvurduğunu belgelemesi şarttır. Bu halde faiz başlangıcı da anılan belgenin işverene verildiği tarihtir.

Yaşlılık aylığı sebebi ile kıdem tazminatına hak kazanıldığında faiz başlangıcı, Sosyal Güvenlik Kurumundan alınan yaşlılık aylığı bağlandığına dair belgenin işverene tebliğ edildiği tarihtir. İşverene bu tür bir yazılı bildirim yapılmadığı takdirde faiz başlangıcının dava tarihi olarak kabulü gerekir.

Somut uyuşmazlıkta, davacı, emekli olarak iş akdini sona erdirdiğinden, yaşlılık aylığı tahsis belgesini işverene bildirdiği tarihten itibaren faiz yürütülmelidir. Ancak davacı, buna dair belge sunmadığından kıdem tazminatına yürütülecek faizin dava tarihinden başlatılması gerekirken, fesih tarihinden başlatılması isabetsiz olup, bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın, yukarda yazılı sebeplerden dolayı BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istenmesi halinde ilgiliye iadesine, 25.05.2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

20. HUKUK DAİRESİ

E. 2016/930

K. 2016/2713

T. 3.3.2016

• **DAVACININ YAZILI TALEBİ BULUNMAMASINA RAĞMEN HAKİMİN DAVANIN İHBAR EDİLMESİ ŞEKLİNDE ARA KARAR OLUŞTURMASI (İhbarın Ancak Taraflarca İstenebileceği/Hakimin Tarafsızlığından Şüpheliyi Gerektiren Önemli Bir Sebep Olduğu Gerekçesi İle Reddi Hakim Talebinde Bulunulduğu - Hakim Reddi İçin İleri Sürülen Sebeplerin İşin Esası Yönünden Temyiz Sebebi Olduğu/Reddi Hakim Talebinin Reddedilerek Talepte Bulunanın Davalının Disiplin Para Cezası İle Cezalandırılacağı)**

• **HAKİMİN REDDİ (Davacının Talebi Bulunmamasına Rağmen Hakim Davanın İhbar Edilmesi Yönünde Ara Karar Kurması Nedeniyle Hakim Reddinin Talep Edildiği - Hakim Reddi İçin İleri Sürülen Sebeplerin İşin Esası Yönünden Temyiz Sebebi Olduğu/Reddi Hakim Talebinin Reddedilerek Talepte Bulunan Davalının Disiplin Para Cezası İle Cezalandırılması Gerekliği)**

• **DİSİPLİN PARA CEZASI (Davacının Talebi Bulunmamasına Rağmen Davanın İhbar Edilmesi Yönünde Ara Karar Kurması Nedeniyle Hakim Reddinin Talep Edildiği - Hakim Reddi İçin İleri Sürülen Sebeplerin İşin Esası Yönünden Temyiz Sebebi Olduğu/Reddi Hakim Talebinin Reddedilerek Talepte Bulunan Davalının Disiplin Para Cezası İle Cezalandırılacağı)**

6100/m. [36](#), [61](#)

ÖZET : Reddi istenen hakim, davacının yazılı bir talebi olmamasına rağmen davacının ince işler sözleşmesinin tarafları olan iş sahibi ve alt yüklenici şirket yönünden davayı ihbar etmesine şeklinde ara karar kurmuştur. Davanın üçüncü kişiye ihbarının ancak davanın taraflarınca istenebileceği halde kendiliğinden ihbar yönünden ara karar kurduğu, bu şekildeki davranışın hakimin tarafsızlığından şüpheliyi gerektiren önemli bir sebep olduğu, keza iki taraftan birine öğüt vermiş sayılacağı gerekçeleri ile reddi hakim talebinde bulunulmuştur.

Hakimin reddi için ileri sürülen sebepler işin esası yönünden temyiz sebebi olup, ret sebeplerinden değildir. Reddi hâkim talebinde bulunan davalının disiplin para cezası ile cezalandırılmasına karar verilmelidir.

DAVA : Taraflar arasında görülen dava sırasında davalı vekili tarafından reddi hâkim yoluna başvurulmuştur.

Ret talebini inceleyen merci tarafından verilen kararın Yargıtayca incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmiş olmakla, süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya içindeki tüm belgeler incelendi, gereği düşünüldü:

KARAR : Taraflar arasında görülen dava sırasında davalı vekili tarafından sunulan 19.10.2015 tarihli dilekçeyle özetle, [Reddi istenen hakimin 08/10/2015 tarihli duruşmada davacının yazılı bir talebi olmamasına rağmen "davacının ince işler sözleşmesinin tarafları olan iş sahibi ... A. Ş. ve alt yüklenici ... İnşaat dekorasyon yönünden davayı ihbar etmesine" şeklinde ara kararı kurduğu, HMK'nın 61. maddesi uyarınca davayı üçüncü kişiye ihbarının ancak davanın taraflarınca istenebileceği halde kendiliğinden ihbar yönünden ara karar kurduğu, bu şekildeki davranışın HMK'nın 36. maddesinde düzenlenen hâkimin tarafsızlığından şüpheyi gerektiren önemli bir sebep olduğu, keza iki taraftan birine öğüt vermiş sayılacağı...] gerekçeleri ile reddi hâkim talebinde bulunmuşlardır.

Reddedilen hâkim tarafından, talebin reddi gerektiği yönünde görüş belirtilmesi üzerine, dosyayı inceleyen merci tarafından reddi hâkim talebinin reddine, reddi hâkim talebinde bulunan davalının 1000,00.-TL disiplin para cezası ile cezalandırılmasına dair verilen karar davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

SONUÇ : Hâkimin reddi için ileri sürülen sebepler işin esası yönünden temyiz sebebi olup, HMK'nın 36. maddesinde tanımlanan sebeplerden değildir. Açıklanan sebeplerle yerinde görülmeyen temyiz itirazlarının reddi ile hükmün ONANMASINA, aşağıda yazılı onama harcının temyiz edene yükletilmesine, 03.03.2016 gününde oybirliği ile karar verildi.

T.C.

YARGITAY

15. HUKUK DAİRESİ

E. 2016/462

K. 2017/2088

T. 25.5.2017

• ASLİ MÜDAHALE (Talep Sahibi Yargılama Konusu Olan Nakdi Teminat Kesintisi Alacağı Üzerinde Hak İddia Ettiğinden Müdahale İsteminin Asli Müdahale Olduğu - Asli Müdahale Talebinin Dava Değeri Üzerinden Nisbi Harç ve Maktu Peşin Başvuru Harcı Alınarak Müdahale İsteminin Değerlendirilmesi Gereği)

• ASLİ MÜDAHALEDE HARÇ (Nisbi Harç ve Maktu Başvuru Harcı Alınarak Müdahale İsteminin Değerlendirilmesi Gereği - Alınması Gerekli Harç Üzerinde Durulmadan Müdahale Talebi Kabul Edilerek Davanın Sonuçlandırılmasının Doğru Olmadığı)

6100/m.65

ÖZET : Asli müdahale talebinde bulunan şirket yargılama konusu olan nakdi teminat kesintisi alacağı üzerinde hak iddia ettiğinden mahkemece asli müdahale talebiyle birlikte dava değeri üzerinden peşin nispi harç ve maktu peşin başvurma harcı alınarak müdahale isteminin değerlendirilmesi gerekirken bu husus üzerinde durulmadan müdahale talebi kabul edilerek davanın sonuçlandırılması doğru olmamıştır.

DAVA : Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün temyizen tetkiki davalı ile dahili davalı vekillerince istenmiş ve temyiz dilekçelerinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR : Dava eser sözleşmesi ilişkisi sebebiyle alınıp ihtilâf sebebiyle tevdi mahalline yatırılan nakdi teminat kesintisi alacağının aidiyetinin tespiti ve tevdi mahalindeki paranın ödenmesi istemine ilişkindir. Mahkemece davanın kabulüne dair verilen karar davalı iş sahibi ve müdahil şirket vekillerince temyiz edilmiştir.

1-)Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle yasaya uygun gerektirici nedenlere ve özellikle ... İth. İhr. San. Turz. İnş. Nak. ve Gıda Mad. Tic. Ltd. Şti. dava dilekçesinde taraf olmadığı gibi zorunlu dava arkadaşı olarak sonradan davaya dahil edilmediği, niteliğini belirtmeden 29.04.2014 tarihli dilekçesiyle müdahale talebinde bulunduğu ve müdahale isteminde teminat alacaklısının kendisi olduğunun tespitini isteyerek asli müdahale talebinde bulunmasına rağmen karar başlığında dahili davalı yazılmış olmasının maddi hataya dayalı olduğu ve mahallinde her zaman düzeltilmesi mümkün olduğunun anlaşılmasına göre davalı ...'nin diğer temyiz itirazları yerinde görülmemiş, reddi gerekmiştir.

2-)Az yukarda açıklandığı üzere ... İth. İhr. San. Turz. İnş. Nak. ve Gıda Mad. Tic. Ltd. Şti.'nin müdahalesi hak sahibinin kendisi olduğunu iddia etmesi sebebiyle 6100 Sayılı HMK'nın 65. maddesinde düzenlenen asli müdahale olduğu, asli müdahale talebinde bulunan şirket yargılama

konusu olan nakdi teminat kesintisi alacağı üzerinde hak iddia ettiğinden mahkemece asli müdahale talebiyle birlikte dava değeri üzerinden peşin nispi harç ve maktu peşin başvurma harcı alınarak müdahale isteminin değerlendirilmesi gerekirken bu husus üzerinde durulmadan müdahale talebi kabul edilerek davanın sonuçlandırılması doğru olmamıştır.

Mahkemece yapılması gereken iş, asli müdahale dilekçesiyle birklikte sadece maktu başvurma harcı ödendiğinden dava değeri 40.800,00 TL üzerinden hesaplanacak peşin nispi ilâm harcını yatırmak üzere talepte bulunana süre verilip harcın yatırılmaması halinde asli müdahale talebinin reddine karar verilmesi, harcın tamamlanması durumunda işin esası incelenerek ve dava dilekçesine ekli davacının davalı iş sahibine verdiği 29.04.2014 tarihli dilekçe ve bu dilekçe altındaki müdahale talebinde bulunan şirketin kaşe ve imzası ve " ödenmesinde bir sakınca yoktur" yazısı içeriği, sıhhati ve müdahil yönünden hukuken bağlayıcı olup olmadığı değerlendirilerek sonucuna uygun bir karar vermek olmalıdır.

Bu hususlar üzerinde durulmadan yargılamaya devam edilerek davanın sonuçlandırılması doğru olmamış, kararın bozulması uygun görülmüştür.

SONUÇ : Yukarıda 1. bentte açıklanan sebeplerle davalının diğer temyiz itirazlarının reddine, 2. bent uyarınca davalı ve müdahilin temyiz itirazlarının kabulüyle hükmün BOZULMASINA, ödedikleri temyiz peşin harçlarının istenmesi halinde temyiz eden davalıya ile dahili davalıya iadesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren ... gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine, 25.05.2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

HUKUK GENEL KURULU

E. 2015/4-1348

K. 2016/2

T. 20.1.2016

• **YARGISAL FAALİYET NEDENİ İLE TAZMİNAT İSTEMİ (Davanın Yargısal Faaliyeti Gerçekleştiren Hakime İhbar Edildiği/Yargılama Sırasında İhbar Edilen Hakimin Müdahale Talebinde Bulunmadığı - İhbar Olunan Hakim Hakkında Bir Hüküm Kurulmadığı/Temyiz Hakkı Bulunmayan İhbar Olunan Hakimin Temyiz İsteminin Reddedileceği)**

• **İHBAR OLUNAN HAKİMİN TEMYİZ İSTEMİ (Davanın Yargısal Faaliyeti Gerçekleştiren Hakime İhbar Edildiği/Yargılama Sırasında İhbar Edilen Hakimin Müdahale Talebinde Bulunmadığı - İhbar Olunan Hakim Hakkında Bir Hüküm Kurulmadığı/Temyiz Hakkı Bulunmayan İhbar Olunan Hakimin Temyiz İsteminin Reddedilmesi Gerektiği)**

• **DAVANIN İHBARI (Hükme Yönelik Temyiz Yoluna Başvurma Yetkisinin Sadece Davanın Taraflarına Ait Olduğu - İhbar Olunan Hakkında Hüküm Kurulmuş İse Bu Halde İhbar Olunan Taraf Müdahil Olmasa ve Taraflar Temyiz Etmese de Hükümü Tek Başına Temyiz Etme Hakkı Elde Edeceği)**

• **HÜKMÜN TEMYİZİ (Bir Davada Hükümün Ancak Davada Taraf Olan Hakkında Verilebileceği/Hükme Yönelik Temyiz Yoluna Başvurma Yetkisinin de Sadece Temyiz Eden Davanın Taraflarına Ait Olduğu - Asıl Tarafın Temyiz Etmesi Halinde Taraf Yanında Yer Alan Yani Müdahil Olanın da Temyiz Edebileceği/ Temyiz Eden Feri Müdahilin Temyiz Eden Asıldan Ayrı Olarak Gerekli Harç ve Temyiz Giderini Yatırması Halinde Kararı Temyiz Etme Hakkı Bulunduğu)**

6100/m. [65](#)

ÖZET : Dava, yargısal faaliyet nedeni ile tazminat istemine ilişkindir.

Bir davada hüküm, ancak davada taraf olan hakkında verilebileceğinden, bu hükme yönelik temyiz yoluna başvurma yetkisi de sadece temyiz eden davanın taraflarına aittir. Asıl tarafın temyiz etmesi halinde taraf yanında yer alan yani müdahil olan da temyiz edebilir ve bu halde temyiz eden ferî müdahilin temyiz eden asıldan ayrı olarak gerekli harç ve temyiz giderini yatırması halinde kararı temyiz etme hakkı doğar. Bunun bir tek istinası ihbar olunan hakkında bir hüküm kurulmasıdır. İhbar olunan hakkında hüküm kurulmuş ise bu halde ihbar olunan taraf müdahil olmasa ve taraflar temyiz etmese de hükümü tek başına temyiz etme hakkı elde eder.

Dava, yargısal faaliyeti gerçekleştiren hakime ihbar edilmiş yargılama sırasında ihbar edilen hakim müdahale talebinde bulunmamıştır. Yine ihbar olunan hakim hakkında bir hüküm de kurulmamıştır. Temyiz hakkı bulunmayan ihbar olunan hakimin temyiz isteminin reddi gerekir.

DAVA : Taraflar arasındaki tazminat davasının yapılan incelemesi sonucunda ilk derece mahkemesi sıfatıyla Yargıtay 4. Hukuk Dairesince;

“... DAVA: Dava dilekçesinde, müşteki sıfatıyla katılanın ceza davasının usulsüz olarak düşürüldüğü ve duruşma tutanağının gerçek durumu yansıtmadığı ileri sürülerek; 10.000,00-TL maddi ve 1.000,00-TL manevi tazminat hükmedilmesi, talep ve dava olunmuştur.

CEVAP: Cevap dilekçesinde, hak düşümü süresinin geçirildiği ve sorumluluk koşullarının oluşmadığı savunulmuştur.

GEREKÇE: Dava, hakimlerin hukuki sorumluluğu hükümlerine dayalı olarak maddi ve manevi tazminat istemlerine ilişkindir.

Dava şartı niteliğindeki görev sorunu, kendiliğinden ve öncelikle irdelenmeli ve ön inceleme aşamasında bu konuda bir karar verilmelidir. (HMK m.114, m.115 ve m.138)

Yargılama aşamasında ve 28.6.2014 tarihinde yürürlüğe giren Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 6545 Sayılı Kanun'un 70. ve 86. maddeleri hükümleri uyarınca, suç soruşturması veya kovuşturması sırasında yapılan her türlü işlem veya alınan kararlar sebebiyle hakimler ve Cumhuriyet savcılar hakkında açılan davaların ağır ceza mahkemeleri tarafından hükme bağlanacağı ön görülmüş; diğer yandan, CMK'nun 142. maddesiyle de zarara uğrayanın oturduğu yer ağır ceza mahkemesi yetkili kılınmıştır. Açıklanan nedenlerle, aşağıdaki şekilde karar verilmesi gerekmiştir.

HÜKÜM: Gerekçe uyarınca;

- 1-)6545 Sayılı Kanun'un 70. maddesiyle değişik CMK'nun 141/3. maddesiyle 142. maddesi uyarınca mahkememizin görevsizliğine,
- 2-)Dosyanın talep halinde görevli İstanbul Nöbetçi Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilmesine,
- 3-)Taktiren para cezası tayinine yer olmadığına,
- 4-)Yargılama giderlerinin görevli mahkemede gözetilmesine...),

Dair oybirliği ile verilen 9.12.2014 gün ve 2014/9 E., 2014/129 K. sayılı karar ihbar edilen hakim vekili tarafından temyiz edilmiştir.

İhbar olunan hakim vekilinin temyiz isteminin süresinde olduğunun anlaşılmasından ve dosyadaki tüm kağıtların okunmasından sonra gereği düşünüldü:

KARAR : Dava, yargısal faaliyet nedeni ile tazminat istemine ilişkindir.

Davacı vekili, ihbar edilen hakim hukuka aykırı olarak iletişim tespiti kararı verdiğini iddia ederek 20.000 TL manevi tazminatın tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Dairece, “6545 Sayılı Kanun'un 70. maddesiyle değişik CMK'nun 141/3 ve 142. maddeleri uyarınca görevsizlik” karar verilmiş, hüküm ihbar edilen hakim tarafından temyiz edilmiştir.

ÖNSORUN:

İşin esasının incelenebilmesi için öncelikle tarafların temyiz isteminin bulunmaması karşısında ihbar edilen hakim ÖZEL Daire kararını temyiz hakkı bulunup bulunmadığı incelenmelidir.

6100 Sayılı HMK'nın ilgili maddesi;

Madde 48- (1) ...

(2) Mahkeme, açılan tazminat davasını, ilgili hâkime resen ihbar eder.

şeklindedir.

Maddenin ikinci fıkrası ile, Devlet aleyhine açılan tazminat davasına bakan mahkemenin, bu davayı, sorumlu hâkime re'sen ihbar etmesi esası getirilmiştir.

Dava kendisine ihbar edilen hâkimin, davalı Devlet yanında davaya katılabilmesi, böylece sorumlu hâkimin de davadan haberdar olması ve hukukî dinlenilme hakkı çerçevesinde davada etkili olabilmesi, delil getirebilmesi imkânı sağlanmak istenmiştir. İhbar edilen hakim bu hakları elde edebilmesi için 6100 Sayılı HMK [65](#) vd. maddeleri uyarınca davaya katılması gereklidir.

Bir davada hüküm, ancak davada taraf olan hakkında verilebileceğinden, bu hükme yönelik temyiz yoluna başvurma yetkisi de sadece temyiz eden davanın taraflarına aittir. Asıl tarafın temyiz etmesi halinde taraf yanında yer alan yani müdahil olan da temyiz edebilir ve bu halde temyiz eden ferî müdahilin temyiz eden asıldan ayrı olarak gerekli harç ve temyiz giderini yatırması halinde kararı temyiz etme hakkı doğar. Bunun bir tek istinası ihbar olunan hakkında bir hüküm kurulmasıdır. İhbar olunan hakkında hüküm kurulmuş ise bu halde ihbar olunan taraf müdahil olmasa ve taraflar temyiz etmese de hükmü tek başına temyiz etme hakkı elde eder.

Bu kapsamda somut olaya bakıldığında: dava, yargısal faaliyeti gerçekleştiren hakime ihbar edilmiş yargılama sırasında ihbar edilen hakim müdahale talebinde bulunmamıştır. Yine ihbar olunan hakim hakkında bir hüküm de kurulmamıştır.

Bu sebeple temyiz hakkı bulunmayan ihbar olunan hakim temyiz isteminin reddi gerekir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan sebeplerle ihbar olunan hakim temyiz isteminin REDDİNE ve peşin harcın istenmesi halinde iadesine, 20.01.2016 gününde, oybirliği ile karar verildi.

T.C.

YARGITAY

10. HUKUK DAİRESİ

E. 2016/18536

K. 2017/2747

T. 30.3.2017

- **HİZMET TESPİTİ DAVASI (Kurum Bakımından Taraf Oluşumu Gerçekleştiğinden Tamamlanmamış İşlemden Söz Edilemeyeceği - 5521 S.K. 7. M. eklenen 4. F. 11.09.2014 Tarihinden Önce Açılan Davalarda Uygulanamayacağı/Kurum Sıfatının Fer'i Müdahil Durumuna Alınması/6552 S.K. Değişikliğinin Gözetileceği)**
- **SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNUN FER'İ MÜDAHİL OLMADIĞI (Davalı İbaresinin Karara Eklenerek Kararın Düzeltilerek Onanması Gerektiği - Fer'i Müdahil)**
- **KURUM BAKIMINDAN TARAF OLUŞUMU (11.09.2014 Gününden Önce Açılan İşbu Davada Davalı Kurumun Feri Müdahil Olarak Benimsenmesi/Lehine ve Aleyhine Avukatlık Ücretine ve Yargılama Giderlerine Hükmedilmemesi ile Kurumun Karar Başlığındaki Sıfatının Feri Müdahil Olarak gösterilmesinin İsabetsiz Olduğu)**

[5521/m.7/F,15](#)

[6100/m.66](#)

ÖZET : Dava, hizmet tespiti istemine ilişkindir. Hizmet tespiti davalarında Kurumun ferî müdahillğine dair hükmün geçmişe yürütüleceği yönündeki 6552 S.K. ait düzenlemenin kanun koyucu tarafından benimsenmemiş olması, ayrıca ve özellikle usul yasası kapsamında, Kurum bakımından taraf oluşumu gerçekleştiğinden tamamlanmamış işlemde söz edilemeyeceğinin de belirgin bulunması karşısında 5521 S.K. 7. M. eklenen 4. F. 11.09.2014 tarihinden önce açılan davalarda uygulanamayacağı, bu tarih sonrası açılan davalarda ise kurumun sıfatının ferî müdahil açıktır. Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle kanuni gerektirici sebeplere ve özellikle, 11.09.2014 gününden önce açılan işbu davada davalı Kurumun ferî müdahil olarak benimsenmesi, lehine ve aleyhine avukatlık ücretine ve yargılama giderlerine hükmedilmemesi ile kurumun karar başlığındaki sıfatının ferî müdahil olarak gösterilmesi isabetsizdir.

DAVA : Dava, hizmet tespiti istemine ilişkindir.

Mahkemece ilâmında belirtildiği şekilde davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Hükmün, davalılar vekilleri tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi:

KARAR : [6552](#) Sayılı Kanun'un 11.09.2014 günü yürürlüğe giren 64. maddesiyle 5521 Sayılı İş Mahkemeleri Kanununun [7.](#) maddesine eklenen 4. fıkrada, hizmet akdine tabi çalışmalarını sebebiyle zorunlu sigortalılık sürelerinin tespiti talebi ile işveren aleyhine açılan davalarda, davanın Kuruma

resen ihbar edileceği, ihbar üzerine davaya davalı yanında ferî müdahil olarak katılan Kurumun, yanında katıldığı taraf başvurmasa dahi kanun yoluna başvurabileceği belirtilmiştir.

6552 Sayılı Kanun ile ilgili olarak öncesinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan hükümet teklifinde, söz konusu düzenleme 54. madde olarak yer almış, izleyen 55. maddede “5521 Sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.” denildikten sonra “7. maddeye bu Kanunla eklenen dördüncü fıkra hükmü, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalarda da uygulanır.” hükmü Geçici 3. madde olarak öngörülmüş, ancak yasalaşma aşamasında anılan Geçici madde çıkarılıp 6552 Sayılı Kanunda bu türden düzenlemeye yer verilmemiştir.

Diğer taraftan, 5521 Sayılı Kanun'un [15.](#) maddesinde, bu Kanunda açıklık bulunmayan durumlarda Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümlerinin uygulanacağı, 01.10.2011 günü yürürlüğe giren 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun [66.](#) maddesinde, üçüncü kişinin, davayı kazanmasında hukuki yararı bulunan taraf yanında ve ona yardımcı olmak amacıyla, tahkikat sona erinceye kadar, ferî müdahil olarak davada yer alabileceği, 447/2. maddesinde, mevzuatta, yürürlükten kaldırılan 1086 Sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununa yapılan yollamaların, Hukuk Muhakemeleri Kanununun bu hükümlerin karşılığını oluşturan maddelerine yapılmış sayılacağı, 448. maddesinde, bu Kanun hükümlerinin, tamamlanmış işlemleri etkilememek kaydıyla derhâl uygulanacağı açıklanmıştır.

Şu durumda, hizmet tespiti davalarında Kurumun ferî müdahilliğine dair hükmün geçmişe yürütüleceği yönündeki düzenlemenin kanun koyucu tarafından benimsenmemiş olması, ayrıca ve özellikle yukarıda değinilen 448. madde kapsamında, Kurum bakımından taraf oluşumu gerçekleştiğinden tamamlanmamış işlemde söz edilemeyeceğinin de belirgin bulunması karşısında 5521 Sayılı Kanun'un [7.](#) maddesine eklenen 4. fıkranın 11.09.2014 tarihinden önce açılan davalarda uygulanamayacağı, bu tarih sonrası açılan davalarda ise kurumun sıfatının ferî müdahil açıktır. Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle kanuni gerektirici sebeplere ve özellikle, 11.09.2014 gününden önce açılan işbu davada davalı Kurumun ferî müdahil olarak benimsenmesi, lehine ve aleyhine avukatlık ücretine ve yargılama giderlerine hükmedilmemesi ile kurumun karar başlığındaki sıfatının ferî müdahil olarak gösterilmesi isabetsizdir.

Ne var ki, bu yanlışlıkların giderilmesi, yeniden yargılamayı gerektirmediğinden, hüküm bozulmamalı, 01.10.2011 tarihinde yürürlüğe giren 6100 Sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun geçici [3.](#) maddesi yollaması ile 1086 Sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun [438.](#) maddesi gereğince düzeltilerek onanmalıdır.

SONUÇ : 1-) Hükmün, karar başlığında, Sosyal Güvenlik Kurumu'nun “ferî müdahil” olarak gösterilen taraf sıfatının silinerek yerine “davalı” ibaresinin yazılmasına,

2-) Hüküm fıkrasının “3”, “5” ve “6” numaralı bendlerinde yer alan “davalı ... Nakliyat San. Tic. Ltd. Şti.” ibarelerinin önüne “davalı kurum ve” sözcüklerinin eklenmesine ve hükmün bu şekilde **DÜZELTİLEREK ONANMASINA**, aşağıda yazılı temyiz harcının davalılardan ... Nakliyat San. ve Tic. Ltd. Şti.'nden alınmasına, 30.03.2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

YARGITAY

HUKUK GENEL KURULU

E. 2016/4-504

K. 2017/962

T. 24.5.2017

- **MANEVİ TAZMİNAT DAVASI (Davalı Hazinenin Temyiz İsteminde Bulunmaması ve Temyize Konu Kararda Cumhuriyet Savcısı Hakkında Bir Hüküm Kurulmamış Olması Sebebiyle Cumhuriyet Savcısının Feri Müdahil Konumunda Bulunduğu Kabul Edilse Bile Tek Başına Temyiz Hakkı Bulunmadığı - Cumhuriyet Savcısının Temyiz İsteminin Reddi Gerektiği)**
- **FER'İ MÜDAHİLLİK (İhbar Olunan Cumhuriyet Savcısının Müdahale Talebi Hakkında Bir Karar Verilmemiş İse de Davaya Katılmakta Hukuki Yararının Bulunması ve Davanın Davalı Aleyhine Sonuçlanması Halinde Kendi Hukuksal Durumunun Dolaylı Şekilde Etkilenecek Olması Karşısında Feri Müdahil Konumunda Bulunduğunun Kabulü Gerektiği)**
- **TEMYİZ HAKKI (Feri Müdahilin Davaya Yanında Katılmayı Talep Ettiği Tarafyla Birlikte Hareket Etmesi Gerektiği Dikkate Alındığında Müdahilin Hükümü Ancak Lehine Katıldığı Tarafyla Birlikte Temyiz Edilebileceği - Temyiz Hakkı Bulunmayan Feri Müdahil Cumhuriyet Savcısının Temyiz İsteminin Reddi Gerektiği/Manevi Tazminat)**

6100/m.[67,68](#)

ÖZET : Dava, 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun [46.](#) maddesine dayalı tazminat istemine ilişkindir. İlk derece mahkemesi sıfatıyla Yargıtay 4. Hukuk Dairesince HMK'nın [67.](#) maddesi uyarınca ihbar olunan Cumhuriyet savcısının müdahale talebi hakkında herhangi bir karar verilmemiş ise de; davaya katılmakta hukuki yararının bulunması ve davanın davalı aleyhine sonuçlanması halinde, kendi hukuksal durumunun dolaylı şekilde etkilenecek olması karşısında fer'i müdahil konumunda bulunduğunun kabulü gerekir. HMK'nın [68.](#) maddesi gereğince fer'i müdahilin davaya yanında katılmayı talep ettiği tarafyla birlikte hareket etmesi gerektiği dikkate alındığında, müdahil hükümü ancak lehine katıldığı tarafyla birlikte temyiz edilebilir. Somut olayda, davalı Hazinenin temyiz isteminde bulunmaması ve temyize konu kararda Cumhuriyet Savcısı hakkında bir hüküm kurulmamış olması sebebiyle Cumhuriyet Savcısının fer'i müdahil konumunda bulunduğu kabul edilse bile tek başına temyiz hakkı bulunmamaktadır. Bu sebeple temyiz hakkı bulunmayan ihbar olunan/fer'i müdahil Cumhuriyet Savcısının temyiz isteminin reddi gerekir.

DAVA : Taraflar arasındaki tazminat davasının yapılan incelemesi sonucunda ilk derece mahkemesi sıfatıyla Yargıtay 4. Hukuk Dairesince;

(... DAVA: Dava dilekçesinde, ceza yargılaması sırasında el konulan silahların kasıtlı olarak yok edildiği ve bu sebeple yargılanan dava dışı kişilerin beraat ettiği iddia edilerek; 50.000,00-TL manevi tazminata hükmedilmesi, talep ve dava olunmuştur.

CEVAP: Cevap dilekçesinde, dava koşullarının ve sorumluluk nedenlerinin gerçekleşmediği savunulmuştur.

GEREKÇE: Dava, ihbar edilen Cumhuriyet Savcısının yargısal faaliyeti sebebiyle maddi/manevi tazminat istemine ilişkindir. Davanın esasan reddine dair verilen dairemiz kararı, temyiz istemi üzerine Hukuk Genel Kurulu'nun 25/02/2015 gün ve 2014/4-1055 E. 2015/848 K. sayılı ilamı ile, görev konusunun değerlendirilmesi gerekçesiyle bozulmuştur. Usul ve yasaya uygun bulunan bozma ilamına uyulmuştur.

Karar tarihinden sonra yürürlüğe giren 18/06/2014 gün ve 6545 Sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile değiştirilen 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun [141](#) ve [142](#). maddelerinde ceza hakimleri ve Cumhuriyet Savcıları aleyhine yargısal faaliyet nedeni ile açılan tazminat davalarının, zarara uğrayanın oturduğu yer Ağır Ceza Mahkemesi'nde karara bağlanacağı ve yine 6545 Sayılı Kanun'un [86](#).maddesinde bu sebeple açılmış ve Yargıtay incelemesinde bulunan dosyaların esası incelenmeksizin ilgili dairece yetkili Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderileceği düzenlenmiş olmakla, aşağıdaki şekilde görevsizlik kararı vermek gerekmiştir.

HÜKÜM: Açıklanan gerekçe uyarınca;

1-)6545 Sayılı Kanun'un [70](#).maddesiyle değişik CMK.nun [141](#)/3. maddesiyle 142. maddesi uyarınca mahkememizin GÖREVSİZLİĞİNE,

2-)Dosyanın talep halinde görevli Manavgat Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilmesine,

3-)Taktiren para cezası tayinine yer olmadığına,

4-)Yargılama giderlerinin görevli mahkemede gözetilmesine,...),

Dair oybirliği ile verilen 15.09.2015 gün ve 2015/37 E., 2015/48 K. sayılı karar ihbar edilen Cumhuriyet Savcısı tarafından temyiz edilmiştir.

İhbar olunan Cumhuriyet Savcısının temyiz isteminin süresinde olduğunun anlaşılmasından ve dosyadaki tüm kağıtların okunmasından sonra gereği düşünüldü:

KARAR : Dava, 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun [46](#). maddesine dayalı tazminat istemine ilişkindir.

Davacı kendisine karşı öldürmeye teşebbüs suçundan yargılanan dava dışı kişiler hakkındaki ceza yargılaması sırasında bu kişilerin evinde yapılan aramada el konulan ve emanete alınan av tüfekleri ile kendisinin üzerinden çıkan kurşunların mukayese edilmesine karar verildiğini, ancak silahların Makina Kimya Endüstrisi Kurumu'na gönderilerek imha edildiğinin ortaya çıktığını, ihbar olunan Cumhuriyet Savcısının kasıtlı olarak suç delillerinin ortadan kaldırılmasına neden olduğunu ileri sürerek 50.000,00 TL manevi tazminatın davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir.

İlk derece mahkemesi sıfatıyla Yargıtay 4. Hukuk Dairesince “6545 Sayılı Kanun'un [70](#). maddesiyle değişik CMK'nın [141](#)/3. maddesiyle 142. maddesi uyarınca görevsizlik” kararı verilmiş, hüküm ihbar edilen Cumhuriyet Savcısı tarafından temyiz edilmiştir.

Hukuk Genel Kurulunda yapılan görüşmeler sırasında; ihbar olunan Cumhuriyet Savcısı tarafından bozma öncesinde yapılan yargılama sırasında, ilk derece mahkemesi sıfatıyla Yargıtay 4. Hukuk Dairesi Başkanlığı'na verilen dilekçeyle davaya katılan sıfatıyla kabulüne karar verilmesi talep edilmiş

olmasına rağmen özel dairece bu talep hakkında olumlu veya olumsuz bir karar verilmemiş olması ve Hukuk Genel Kurulunun bozma kararına uyularak verilen karara karşı davacının veya davalı vekilinin temyiz isteminin bulunmaması karşısında ihbar olunan Cumhuriyet Savcısının bu kararı tek başına temyiz hakkının olup olmadığı hususu ön sorun olarak incelenip tartışılmıştır.

Ön sorun ile ilgili hususların açıklığa kavuşturulması açısından Hakimin hukuki sorumluluğundan kaynaklanan ve devlet aleyhine açılan tazminat davalarında davanın ihbarı ve davaya katılma müesseselerinin irdelenmesi gereklidir.

6100 Sayılı HMK'nın ilgili maddesi;

“Madde 48- Tazminat davası dilekçesinde hangi sorumluluk sebebine dayanıldığı ve delilleri açıkça belirtilir; varsa belgeler de eklenir.

Mahkeme, açılan tazminat davasını, ilgili hâkime resen ihbar eder.” şeklindedir.

6100 Sayılı HMK'nın 48. maddesinin ikinci fıkrası ile, Devlet aleyhine açılan tazminat davasına bakan mahkemenin, bu davayı, sorumlu hâkime re'sen ihbar etmesi esası getirilmiştir.

Bu düzenleme ile dava kendisine ihbar edilen hâkimin/Cumhuriyet Savcısının, davalı Devlet yanında davaya katılabilmesi, böylece sorumlu hâkimin/Cumhuriyet Savcısının da davadan haberdar olması ve hukukî dinlenilme hakkı çerçevesinde davada etkili olabilmesi, delil getirebilmesi imkânı sağlanmak istenmiştir. İhbar edilenin bu hakları elde edebilmesi için 6100 Sayılı HMK'nın 65 vd. maddeleri uyarınca davaya katılması gereklidir.

Bilindiği üzere, hukukumuzda davaya müdahale (katılma) iki türlü olup; bunlar asli müdahale ve fer'i müdahale olarak adlandırılmaktadır.

6100 Sayılı HMK'nın 65. maddesinde “Asli Müdahale” başlığı altında;

“Bir yargılamanın konusu olan hak veya şey üzerinde kısmen ya da tamamen hak iddia eden üçüncü kişi, hüküm verilinceye kadar bu durumu ileri sürerek, yargılamanın taraflarına karşı aynı mahkemede dava açabilir.

Asli müdahale davası ile asıl yargılama birlikte yürütülür ve karara bağlanır.” hükmü yer almakta;

Aynı Kanunun “Fer'i Müdahale” başlıklı 66. maddesinde ise;

“Üçüncü kişi, davayı kazanmasında hukuki yararı bulunan taraf yanında ve ona yardımcı olmak amacıyla, tahkikat sona erinceye kadar, fer'i müdahil olarak davada yer alabilir.” şeklinde düzenleme bulunmaktadır.

Belirtilen müdahale şekillerinin davadaki konumu ve sonuçları farklıdır.

Fer'i müdahalede üçüncü kişi, hukuki yararı olduğu gerekçesiyle görülmekte olan davaya ancak taraflardan birinin yanında ve onun yardımcısı olarak katılır. Bu sebeple fer'i müdahale, bir davanın davalılar aleyhine sonuçlanması halinde, kendi hukuksal durumu dolaylı şekilde etkilenecek olan üçüncü kişinin başvuracağı bir yoldur ve genellikle amaç, açılmış davanın davalı yararına sonuçlanmasını (reddedilmesini) sağlamaktır.

6100 Sayılı HMK'nın 65/2. maddesine göre fer'i müdahale dilekçesi, davanın taraflarına tebliğ edilir. Mahkeme, gerekirse taraflarla birlikte üçüncü kişiyi de dinlemek üzere davet eder, gelmeseler dahi müdahale talebi hakkında karar verir.

Mahkeme, fer'i müdahale dilekçesi üzerine müdahale talebinin kabulüne veya reddine karar verir. Fer'i müdahil, müdahale talebinin reddine dair kararı, asıl hüküm verildikten sonra lehine müdahale etmek istediği taraf aleyhine verilmiş olan hükme karşı temyiz yoluna başvurarak temyiz edebilir ve hükmün, müdahale talebinin haksız olarak reddedilmiş olması sebebiyle bozulmasını isteyebilir. Müdahale talebinin kabulü halinde ise fer'i müdahil, lehine katıldığı tarafla birlikte hareket ederek davayı ancak bulunduğu noktadan itibaren takip eder. Hüküm, lehine müdahale edilen taraf hakkında verilir. Müdahil hakkında karar verilemez. Müdahil hükmü ancak, lehine katıldığı tarafla birlikte temyiz edilebilir.

Lehine müdahale edilen taraf temyiz yoluna başvurmazsa, HMK'nın 68. maddesi uyarınca, yanında katıldığı tarafla birlikte hareket etmek zorunda olan fer'i müdahil, yalnız başına kararı temyiz edemez. Müdahile husumet tevcih edilmediği gibi müdahil aleyhine bir karar da verilmemiş bulunan hallerde müdahilin tek başına temyiz isteğinde bulunmaya hakkı yoktur.

Bir davada hüküm, ancak davada taraf olan hakkında verilebileceğinden, bu hükme yönelik temyiz yoluna başvurma yetkisi de sadece davanın taraflarına aittir. Asıl tarafın kararı temyiz etmesi halinde taraf yanında yer alan yani müdahil olan da temyiz edebilir ve bu halde temyiz eden fer'i müdahilin temyiz eden asıldan ayrı olarak gerekli harç ve temyiz giderini yatırması halinde kararı temyiz etme hakkı doğar. Bunun bir tek istinası ihbar olunan hakkında bir hüküm kurulmasıdır. İhbar olunan hakkında hüküm kurulmuş ise bu halde ihbar olunan taraf müdahil olmasa ve taraflar temyiz etmese de hükmü tek başına temyiz etme hakkı elde eder.

Yapılan açıklamaların ışığında somut olaya bakıldığında; HMK'nın 48. maddesi uyarınca kendisine dava ihbar olunan Cumhuriyet Savcısı tarafından ilk derece mahkemesi sıfatıyla Yargıtay 4. Hukuk Dairesi Başkanlığına verilen dilekçeyle davaya katılan sıfatıyla kabulüne karar verilmesi talep edilmiş olmasına rağmen Özel Dairece bu talep hakkında olumlu veya olumsuz bir karar verilmemiştir. İlk derece mahkemesi sıfatıyla Yargıtay 4. Hukuk Dairesince verilen ilk kararın Hukuk Genel Kurulunca bozulması üzerine bozma kararına uyularak verilen görevsizlik kararı davacıya ve davalı vekiline tebliğ edilmiş, karar davanın taraflarınca temyiz edilmemiştir. İhbar olunan Cumhuriyet Savcısı ise süresi içerisinde vermiş olduğu temyiz dilekçesi ile kararın bozulmasını talep etmiş, ancak temyiz dilekçesi içeriğinde müdahale talebi hakkında olumlu veya olumsuz bir karar verilmemiş olması hususunu temyiz sebebi olarak dile getirmemiştir.

İlk derece mahkemesi sıfatıyla Yargıtay 4. Hukuk Dairesince HMK'nın 67. maddesi uyarınca ihbar olunan Cumhuriyet savcısının müdahale talebi hakkında herhangi bir karar verilmemiş ise de; davaya katılmakta hukuki yararının bulunması ve davanın davalı aleyhine sonuçlanması halinde, kendi hukuksal durumunun dolaylı şekilde etkilenecek olması karşısında fer'i müdahil konumunda bulunduğu kabulü gerekir.

HMK'nın 68. maddesi gereğince fer'i müdahilin davaya yanında katılmayı talep ettiği tarafla birlikte hareket etmesi gerektiği dikkate alındığında, müdahil hükmü ancak lehine katıldığı tarafla birlikte temyiz edilebilir.

Somut olayda, davalı Hazine'nin temyiz isteminde bulunmaması ve temyize konu kararda Cumhuriyet Savcısı hakkında bir hüküm kurulmamış olması sebebiyle Cumhuriyet Savcısının fer'i müdahil konumunda bulunduğu kabul edilse bile tek başına temyiz hakkı bulunmamaktadır.

Bu sebeple temyiz hakkı bulunmayan ihbar olunan/fer'i müdahil Cumhuriyet Savcısının temyiz isteminin reddi gerekir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan sebeplerle ihbar olunan/fer'i müdahil Cumhuriyet Savcısının temyiz isteminin REDDİNE ve peşin harcın istenmesi halinde iadesine, 24.05.2017 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

